

ЗАКОРДОННЕ
ПРЕДСТАВНИЦТВО
УКРАЇНСЬКОЇ
ГЕЛЬСІНСЬКОЇ
ГРУПИ

ВІСНИК
РЕПРЕСІЙ
В
УКРАЇНІ

ВИПУСК 1
1982

**ЗАКОРДОННЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО УКРАЇНСЬКОЇ
ГЕЛЬСІНСЬКОЇ ГРУПИ**

ВІСНИК РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ

Редактор-упорядник Надія Світлична

Випуск 1

**Січень 1982 року
Нью-Йорк**

ВІД РЕДАКЦІЇ

Починаючи з цього випуску, ВІСНИК РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ вступає в третій рік свого життя. За перших два роки він кілька разів частково змінював структуру, зберігаючи однак своє основне призначення — систематизувати інформації про різні форми переслідування людей, пов'язаних з Україною, за переконання (національні, політичні, релігійні тощо), а також про всілякі зміни в статусі переслідуваних.

Через постійні технічні труднощі ВІСНИК виходить з великим спізненням, що набагато зменшує його важливість. І все ж вважаю це видання потрібним і корисним для всіх, хто цікавиться рухами опору та станом прав людини на Україні. В цьому переконують також прихильні відгуки читачів та передплатників на це видання.

Оскільки передплата не покриває коштів друкування та поштових витрат, здійснюємо це видання завдяки пожертвам, які надходять на адресу Закордонного Представництва Української Гельсінської групи. Списки жертводавців ми публікуватимемо наприкінці 6-го і 12-го випусків ВІСНИКА. Жертводавці, які не зацікавлені в оприлюдненні їхніх прізвищ, мають зазначити це письмово. Змінюються й умови передплати. В 1982 році річна передплата українсько- або англійськомовного видання для індивідуальних передплатників ВІСНИКА РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ для американського континенту залишається 20.00 американських доларів, для бібліотек і інших інституцій буде 25.00, а для передплатників з-поза океану — 30.00 американських доларів. Ціна окремого випуску — 2.00. Гроші за передплату ВІСНИКА слід надсилати на адресу:

Ukrainian Helsinki Group (1561)
P.O. Box 770
Cooper Station
New York, N.Y. 10003

Структура ВІСНИКА знов дещо змінюється. Замість подавати об'яжливую бібліографію згадок у пресі, публікуватимемо лише бібліографію важливіших документів самвидаву, які дійшли на Захід, з різних (а основному неукраїнських) джерел. Почасти це — перші публікації в російськомовному виданні "*Материалы самиздата*", що є цінним джерелом для дослідників; окремі документи — в перекладі на англійську, німецьку та ін. мови (в ж "*Free-*

dom Appels", серії "*Literaria Ucraina*", ж. "*Cahiers du Samizdat*" та ін.).

Видання ВІСНИКА, як і раніше, здійснюється за принципом взаємного обміну інформацією між усіма зацікавленими. Висловлюю глибоку вдячність інформаційним агенствам та українським редакціям в еміграції, а також багатьом окремим людям, які присилають відповідні повідомлення. Нагадую адресу для інформацій та листування щодо змісту ВІСНИКА:

Nadia Svitlychna
P.O. Box 770
Cooper Station
New York, N.Y. 10003
Tel. (201)—371-6361

ПОЯСНЕННЯ ДЕЯКИХ СКОРОЧЕНЬ, ВЖИВАНИХ У ВІСНИКУ — 1/82

АССР — *рос.* Автономная Советская социалистическая Республика — Автономна Радянська соціалістична Республіка

вул. — вулиця

ГУЛаг — *рос.* Главное Управление Лагерьей — Головне Управління Таборів

див. — дивись

ім. — імені

кв. — квартира, помешкання

КДБ — Комітет Державної Безпеки при Раді Міністрів

КК — Кримінальний кодекс

комн. — *рос.* комната — кімната

м. — місто

нар. — народився (-лася), народження

о. — отець

обл. — область, обласний

ООН — Організація Об'єднаних Націй

ПВР — Президія Верховної Ради

пос. — *рос.* поселок — селище

пров. — провулок

р-н — район

РВВС — Районний відділ внутрішніх справ (міліція)

с. — село

ст. — станція

ст. — стаття

СРСР — Союз Радянських соціалістичних Республік

СПЛ — спеціальна психіатрична лікарня

стор. — сторінка

ул. — *рос.* улица — вулиця

УРСР — Українська Радянська соціалістична Республіка

уст. — установа

чол. — чоловік

ХРОНІКА РЕПРЕСІЙ

1-1 **3 грудня 1981 року у Львові заарештовано Михайла ГОРИНЯ та пред'явлено йому звинувачення за ст. 62 ч. 2 КК УРСР.**

Михайло Миколайович ГОРИНЬ народився **20 червня 1930 року в с. Кніселі Жидачівського району на Львівщині** в селянській родині. Закінчивши середню школу в 1949 році, поступив на філологічний факультет Львівського університету, після закінчення якого в 1954 році працював на вчительській роботі: викладав українську мову й літературу, логіку та психологію, працював зав. районним метод-кабінетом та інспектором шкіл у Стрілківському районі колишньої Дрогобицької області, а з 1957 до 1961 року — директором середніх шкіл у Дрогобицькому, потім у Бориславському районах. Багато займався громадською роботою, читав лекції з методики й історії української літератури на курсах перепідготовки вчителів Дрогобицької області, опрацьовував окремі

*Михайло ГОРИНЬ
1 жовтня 1978 року в Києві*

теми з методики викладання української літератури, дві з них надрукував у наукових збірниках. Від березня 1961 року працював **психологом праці** в першій у Радянському Союзі експериментальній науково-практичній лабораторії психології та фізіології праці при Львівському заводі автовантажників. Проводив науково-дослідну роботу з загальної психології та психології праці. Працював над темою своєї дослідної роботи *"Роль і взаємовідношення контролю та уваги у відображальній діяльності людини (на матеріалах експериментальних досліджень у машинобудівній промисловості)"*, яку збирався захищати як кандидатську дисертацію. **Заарештований 26 серпня 1965 року і засуджений 18 квітня 1966 року Львівським облсудом у закритому судовому засіданні до 6 років таборів суворого режиму за ст. 62 ч. 1 КК УРСР (разом з ним засуджені: його брат ГОРИНЬ Богдан, Михайло ОСАДЧИЙ і Мирослава ЗВАРИЧЕВСЬКА).** Покарання відбував у мордовських таборах (17 та 11), а від 1967 року — у Володимирській тюрмі. Закінчивши перше ув'язнення в 1971 році, повернувся на Україну, але жити з родиною у Львові йому не дозволили, понад 6 років жив під Львовом і працював кочегаром. В 1978 році його прописали у Львові та дозволили працювати за фахом. У березні 1981 року в нього відбувся обшук, під час якого була спроба підкинути йому конверт з фальшованою *"Заявою М. ГОРИНЯ до ООН"*, складеною в різкому тоні. М. ГОРИНЬ своєчасно звернув увагу на дії обшукувачів, і ця спроба провалилася. В листопаді 1981 року в будинку, де мешкають ГОРИНІ, відбулося близько десятка обшуків. 3 грудня 1981 року, в день арешту, під час обшуку в погребі вилучили поліетиленовий пакунок з машинописною статтею *"Соціальні досягнення"*, яку нібито написав М. ГОРИНЬ, та рецензія на цю статтю з приміткою: "статтю можна пустити в світ". М. ГОРИНЬ негайно заявив, що цього пакунка у нього не було. Після арешту в дружини не прийняли харчової передачі: можливо, що М. ГОРИНЬ оголосив голодівку.

Батьки Михайла ГОРИНЯ мешкають у м. Ходорів Львівської області, брати Богдан і Микола — у Львові. **Адреса дружини Ольги з двома дітьми (Оксана 1964 р. нар. і Тарас 1971 р. нар.): 290016, Львів-16, вул. Кірова, 33, кв. 14.**

1-2 Навесні 1981 року в м. Біла Церква Київської області було заарештовано Ганну Василівну ШЕВЧУК (1937 р. нар.). Її засудили до 3 років таборів загального режиму за ст. 187¹ КК УРСР. Серед інкримінованого: листи в офіційні інстанції на захист переслідуваних з політичних мотивів, збирання правозахисної інфор-

мації. Г. ШЕВЧУК перебуває в таборі за адресою: 270059, Одеса-59, уст. ЮГ-311/74-13-20. Вона самотня. Її родичка Єва Титівна КОВТУН мешкає за адресою: 256400, м. Біла Церква Київської обл., вул. Польова, 6.

1-3 28 грудня 1981 року в м. Донецьку відбувся суд над релігійним письменником, п'ятдесятником Павлом АХТЬОРОВИМ (див. 1981, 9-1). Його звинувачували за ст. 62 КК УРСР, інкримінуючи написання та спробу передати на Захід автобіографічну книгу *"Шлях до безсмертя"*. П. АХТЬОРОВА засудили до 7 років таборів суворого режиму і 5 років заслання. Це другий засуд П. АХТЬОРОВА. В 1961-1966 рр. він уже відбував ув'язнення за релігійну діяльність.

1-4 Син Володимира ГАНДЗЮКА (див. 1981, 5-42 і раніше) Любомир мешкає за адресою: 285433, Івано-Франківська обл., Калуський р-н, ст. Стефанівка.

1-5 Наприкінці 1981 року в багатьох українських містах розганяли молитовні зібрання баптистів та били віруючих: у Запоріжжі, Мелітополі, Миколаєві, Херсоні, Чернівцях, Харкові, Дергачах, Харцизьку. Масові обшуки серед баптистів було проведено в Харкові і Львові.

1-6 ПРО РОСІЙСЬКИЙ ГРОМАДСЬКИЙ ФОНД.

Російський Громадський Фонд допомоги переслідуваним з політичних мотивів та їхнім родинам опублікував за підписом свого розпорядника С. ХОДОРОВИЧА заяву та оприлюднив Статут Фонду. Публікацію здійснено в зв'язку з посиленням тиском на Фонд з боку влади.

Згідно з Статутом, Фонд "має на меті допомогти фізично вижити переслідуваним з політичних мотивів за громадську, національну або культурну діяльність — сьогоднішнім жертвам Архіпелагу ГУЛАг: в'язням тюрем, таборів і спецбожевільень; засланням, висланим, піднаглядним; тим, кого без суду запроторюють до психлікарень, — незалежно від національної, релігійної приналежності переслідуваних та їхніх переконань". "Фонд складається з гонорарів за видання книги О. СОЛЖЕНИЦИНА *"Архіпелаг ГУЛАг"* (Фондові належать світові права на неї) і добровільних пожертв, у тому числі збірок всередині країни".

"Фонд не виявляє підтримки ніяким організаціям чи групам". "Допомога, подана Фондам, не накладає жодних зобов'язань на тих, кому Фонд допоміг".

У Статуті перелічено конкретні види допомоги (регулярної, епізодичної й одноразової), яку Фонд подає особам різних категорій.

"Розпорядники Фонду звітують тільки перед Правлінням Фонду на чолі з Президентом Фонду". Президентом Фонду з моменту його заснування є Наталя СВЕТЛОВА, дружина О. СОЛЖЕНИЦИНА.

Московська Гельсінська група 22 грудня 1981 року опублікувала документ № 190 *"Про становище Російського Громадського Фонду допомоги політв'язням і їхнім родинам"*.

1-7 25 січня 1982 року Володимира КИСЛИКА (див. 1981, 9-19 і раніше) звільнили з обов'язковим залученням до праці. Його послали на "будови народного господарства" в м. Жданов Донецької області.

1-8 Віктора МОНБЛАНОВА (див. 1981, 2-260 — там неправильно ім'я і по батькові — і раніше) достроково звільнили з табору. Він приїхав додому, до Києва.

1-9 19 грудня 1981 року єврейського активіста з Одеси Я. МЕША (див. 1981, 11-10 і раніше) викликали до КДБ, де його грубо допитували. 22 грудня йому оголосили *"Попередження"* за Указом ПВР СРСР від 25 грудня 1972 року. Я. МЕШ відмовився підписати його. У Я. МЕША забрали при цьому паспорт.

Двічі, 21 й 23 грудня, до КДБ викликали також іншого єврейського активіста В. ПЕВЗНЕРА (див. 1981, 11-10). 23 грудня йому також оголосили *"Попередження"*.

1-10 24 грудня 1981 р. 6 чол. в Одесі провели одноденну голодівку, відзначаючи річницю першого ленінградського літакового процесу 1970 року. Того самого дня біля бібліотеки ім. Леніна в Москві було затримано Д. ЩИГЛИКА й Х. МАГАРИКА, які прибули туди з наміром узяти участь у демонстрації.

1-11 Від 1 вересня 1981 року посилки від радянських громадян, які вони пересилають авіапоштою або комбінованим шляхом (у тому числі й у межах країни) приймають тільки після пред'явлення паспорта. Якщо його немає, посилки приймають лише у відкритому вигляді, докладно перевіряючи вміст.

1-12 У листопаді 1981 року в Одесі відключили телефон у викладачки івриту І. НЕПОМНЯЩОЇ (див. 1981, 7-4).

1-13 Осіб, заарештованих під час хвилювань у м. Прип'яті Київської обл. (див. 1981, 8-20), звільнено з підпискою про не-виїзд.

1-14 Автоматичний телефонний зв'язок із-за кордону з Ленінградом і Києвом, впроваджений у 1980 році напередодні Олімпійських ігор, тепер відключили.

НОВИНИ ПРО НЕВІЛЬНИКІВ

1. У тюрмах і в таборах

1-15 У політичному таборі особливого режиму (пермський табір № 36-1) зараз перебуває 29 в'язнів.

1-16 Начальником пермського табору № 35 зараз працює капітан ЧАЙКА.

1-17 Член Української Гельсінської групи Іван СОКУЛЬСЬКИЙ (див. 1981, 12-1, і раніше) згідно з вироком має відбувати перших 5 років ув'язнення в тюрмі. Він перебуває в Чистопольській тюрмі.

1-18 У *"Закарпатській правді"* опубліковано статтю за підписом Марії СЛОБОДЯН, дружини політв'язня Михайла СЛОБОДЯНА, який перебуває зараз у Чистопольській тюрмі (див. 1981, 5-69). Вона різко відмежовується від поглядів чоловіка та відмовляється від допомоги "вітчизняних і зарубіжних добродіїв". Серед вітчизняних названо Л. БОЙЦОВУ.

1-19 Член Української Гельсінської групи Олекса ТИХИЙ (див. 1981, 11-33 і раніше) перебував у тюремній лікарні в Пермі від 18 листопада до 26 грудня 1981 року. До табору його повернули в дуже поганому стані: загострення виразки (з щоденними блювотами і болями), стенокардія, атеросклероз, анемія, біль у печінці. Продовжуються серцеві напади, біль голови не минає вже 7 місяців. Хитаються зуби і швидко руйнуються нігті.

2. У божевільнях

1-20 У Дніпропетровській СПЛ знову почали лікувати психотропними засобами Олексія НІКІТИНА (див. 1981, 12-22 і раніше). Це лікування було перерване понад півроку тому. Фізичний стан О. НІКІТИНА після відновлення лікування різко погіршився. Він сліпне.

1-21 Микола ПЛАХОТНЮК (див. 1981, 12-18 і раніше) від 30 грудня 1981 року він перебуває в Москві в Інституті ім. Сербського. На 1 лютого 1982 року призначено психіатричну експертизу. Валентині ЧОРНОВІЛ погрожують репресіями, якщо вона не перестане захищати свого нареченого.

3. На заслання

1-22 Іван ГЕЛЬ (див. 1981, 5-36 і раніше), закінчивши 10-річне ув'язнення в таборі особливого режиму, приїхав на заслання за адресою: **169439, Коми АССР, Троицко-Печорский р-н, пос. Мылва, ул. Юбилейная, 16, кв. 7.** В цьому селищі відбував першу частину заслання також Михайло ОСАДЧИЙ (див. 1981, 7-21 і раніше). Іван ГЕЛЬ поселився в гуртожитку, працює зольником у котельні (тачкою возить вугілля до печей, вивозить шлак, золу). Лікування на відновлення функцій лівої руки, кисть якої довгий час всихала, не дає помітних наслідків, хоча процес всихання припинився. Лікарі констатували, що це — наслідок важкого невриту ліктового, серединного і променевого нервів. До І. ГЕЛЯ приїхала зі Львова дружина Марія (див. 1981, 2-25).

1-23 Стала відома адреса, за якою має відбувати 5-річне заслання Данило ШУМУК (див. 1981, 9-25 і раніше): **Казахская ССР, Уральская обл., Каратобеньський р-н, пос. Каратобе, Гостиница, комн. № 1.**

1-24 За вказаною вище адресою (пос. Каратобе Каратобеньського р-на Уральской обл.) відбуває заслання також греко-католицький священик **ВИННИЦЬКИЙ Михайло Ілліч** (див. 1980, 4, стор. 20, картка 44), засуджений у 1975 році до 5 років ув'язнення і 3 років заслання. Львівська адреса о. **ВИННИЦЬКОГО: вул. Повітряна, 121.**

4. Під адміністративним наглядом

1-25 Православний священик Василь РОМАНЮК (див. 1981, 3 і раніше), відбувши ув'язнення і заслання, мав намір оселитися з родиною на території РРФСР, проте змушений був повернутися додому (**285250, м. Косів Івано-Франківської обл., пров. Кобилянської, 3**), де його взяли під адміністративний нагляд.

1-26 Колишній політв'язень Степан САПЕЛЯК (див. 1981, 12-24 і раніше), закінчивши термін заслання, повернувся в рідне село Росохач Чортківського р-ну Тернопільської обл., де мешкають його батьки. Невдовзі його почали шантажувати новим ув'язненням. Спроба переїхати до Ленінграду теж не мала успіху. Коли загроза сфальшованого звинувачення стала реальною (в нього зробили обшук через підозру в пограбуванні банку і вилучили при тому... Біблію) — Степан САПЕЛЯК поїхав на місце колишнього заслання (**Комсомольськ-на-Амурі Хабаровського краю**). В РВВС Ленінського району міста його попередили про встановлення над ним неофіційного нагляду та пред'явили йому "особову картку неофіційного нагляду" (?). С. САПЕЛЯКОВІ заборонено розповідати про причину його засудження та місце відбування терміну. Його попередили, що його листи на Захід вилучатимуть та що вечорами він не може залишити свого помешкання. С. САПЕЛЯК працює електриком у соціально-побутовій установі.

ПРИВІТАЙТЕ З УРОДИНАМИ

Повідомляємо адреси тих переслідуваних, у кого через місяць надходять дні народження. У березні народилися:

1-27 КИСЛИК Володимир Самійлович (див. 1981, 9-19 і раніше) нар. 1. III. 1935 р. Він відбуває примусові роботи за адресою: **341024, Донецька обл., м. Жданов**. Адреса батька Самійла Йосиповича і сестри: **252154, м. Київ-154, Русанівський бульвар, 10, кв. 122**. Адреса дружини БАРАС Євгенії і сина Максима: **Kiriat Sharet, Givat Hatakhmoshet, 2, Holon, Israel**.

1-28 ПОЛИЩУК Микола Петрович (див. 1981, 11-6 і раніше) нар. 2. III. 1944 р. Його адреса в таборі: **288371, Вінницька обл., Піщанський р-н, сел. Трудове, уст. ИВ-301/59-91**. Адреса дружини Валентини Кирилівни з 10-ма дітьми (сини 1967, 1972, 1974 і 1981 рр. нар. та дочки 1969, 1971, 1976, 1978, 1979 і 1980 рр. нар.): **Житомирська обл., м. Новоград-Волинський, вул. Новобудов, 17**.

1-29 САС-ЖУРАКІВСЬКИЙ Мирон Миколайович (див. 1981, 4-38 і раніше) — нар. 4. III. 1934 р. Його адреса в таборі: **Вінницька обл., с. Стрижевка, уст. ИВ-301/81**. Термін ув'язнення має закінчитися 27. II. 1982 р. Адреса родини (мати Наталія, дружина Ганна і двоє дітей): **Івано-Франківська обл., м. Коломия, вул. Корбуса, 1. Тел. 2 71 76**.

1-30 ЗОРИЧЕВ Олексій Пилипович — нар. 5. III. 1929 р. Його адреса в таборі: **618263, Пермская обл., Чусовской р-н, пос. Кучино, учр. ВС-389/36-1**. Адреса матері Ликери Прокопівни: **349240, Ворошиловградська обл., м. Антрацит-8, вул. Бабушкіна, 38**.

1-31 РОЗУМНИЙ Петро Павлович (див. 1981, 3 і раніше, фото — поруч) — нар. 7. III. 1926 р. Відбуває примусові роботи за адресою: **Хабаровський край, г. Бикин, пер. Вокзальный, 9**. Адреса матері Федори Степанівни: **Дніпропетровська обл., Солонянський р-н, с. Пшеничне**.

Член Української Гельсінської групи П. РО-ЗУМНИЙ.

1-32 ПАРИЦЬКИЙ Олександр Соломонович (див. 1981, 11-1 і раніше) — нар. 12. III. 1938 р. Його адреса в таборі: **671111, Бурятская АССР, Кабанский р-н, пос. Выдрино, учр. ОВ-94/4-2.** Адреса дружини Поліни Ісааківни та дочок Дорини (нар. 11. IV. 1966 р.) й Анни (нар. 22. VII. 1971 р.): **310091, м. Харків-91, вул. Тонкопія, 19, корп. 2, кв. 48.**

1-33 ПУШКОВ Євген Никифорович (див. 1981, 2-256 — там помилка в даті народження) — нар. 16. III. 1942 р. Його адреса в таборі: **Донецька обл., м. Дзержинськ-2, уст. ЮЕ-312/2-1"А".** Адреса дружини Любові Павлівни з 8-ма дітьми (сини 1967 і 1974 рр. нар., дочки 1968, 1970, 1973, 1977, 1979 і 1981 рр. нар.): **343770, Донецька обл., м. Харцизьк, вул. Красна, 3**

1-34 ПАШКО Микола Павлович (див. 1981, 9-5 і раніше) — нар. 17. III. 1942 р. Його адреса в таборі: **332440, Запорізька обл., м. Бердянськ-19, уст. ЯЯ-310/77 "Б".** Адреса дружини Валентини Петрівни з 7-ма дітьми (сини 1968, 1974 і 1980 рр. нар. та дочки 1969,

1970, 1972 і 1977 рр. нар.): **332306, Запорізька обл., м. Мелітополь, вул. Листоношенка, 70.**

1-35 МАРМУС Володимир Васильович (див. 1981, 7-24 і раніше) — нар. 21. III. 1949 р. Його адреса в заслання: **626081, Тюменська обл., Исетский р-н, с. Шорохово.** Адреса батька і брата Миколи: **м. Чортків Тернопільської обл.** (Див. фото внизу).

*Брати Микола (ліворуч) і
Володимир МАРМУС на
засланні в с. Шорохово
Тюменської обл. восени
1979 р.*

1-36 ОСАДЧИЙ Михайло Григорович (див. 1981, 7-21 і раніше — нар. 22. III. 1936 р. Адреса дружини Оксани Іванівни з сином Тарасом (нар. 18. IV. 1966 р.) і дочкою Оленою (нар. 19. V. 1972 р.): **290010, м. Львів-10, вул. Некрасова, 8, кв. 29.** Михайло ОСАДЧИЙ звільнився з заслання 2. XII. 1981 р.

1-37 ПРОКОПЧУК Микола Ониськович — нар. 23. III. 1938 р. Його адреса в таборі: **281428, Хмельницька обл., м. Райківці, уст. МХ-324/78-12-123.** Адреса дружини Галини Григорівни з 5-ма діть-

ми (сини 1967 і 1968 рр. нар. та дочки 1970, 1973 і 1976 рр. нар.): **263020, Волинська обл., м. Луцьк, вул. Декабристів, 50, кв. 2.**

1-38 ШУХЕВИЧ-БЕРЕЗІНСЬКИЙ Юрій Романович (див. 1981, 8-64 і раніше) — нар. 28. III. 1934 р. Його адреса в тюрмі: **422950, Татарская АССР, г. Чистополь, учр. УЭ-148/ст4.** Адреса дружини ТРОЦЕНКО Валентини Миколаївни з сином Романом (1970 р. нар.) і дочкою Іриною (1971 р. нар.): **400026, г. Волгоград-26, ул. Фадеева, 6, кв. 30.**

1-39 ФЕДОРЕНКО Василь Петрович (див. 1981, 7-28 і раніше) — нар. 30. III. 1928 р. Його адреса в таборі: **618263, Пермская обл., Чусовской р-н, пос. Кучино, учр. ВС-389/36-1.** Родини в СРСР не має. Адреса його сестри Емілії (Emilie Boucher): **Coffee House, Talstr., 34, 7332, Eislingen/Fils, BRDeutschland.**

1-40 ЦЕРА Іван Дмитрович (див. 1981, 7-42 і раніше) — нар. 30. III. 1950 р. Його адреса в таборі: **329412, Миколаївська обл., Снігіривський р-н, с. Центральне, уст. ИН-316/5-5.** Адреса дружини Ганни Михайлівни з трьома дітьми: **274000, м. Чернівці, вул. Курська, 4, кв. 3.**

Бажано привітати їх листами, листівками чи телеграмами.

АРХІВ САМВИДАВУ

У цьому розділі подаємо бібліографію самвидавних документів, опублікованих (або одержаних) у січні 1982 р. Всі вказані тут матеріали є в архіві Закордонного Представництва Української Гельсінської групи. Бажаючи набути копії цих документів мають звернутися до редактора "ВІСНИКА РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ".

1-41 Anatoli LOUPINOS [Самвидавна інформація про Анатолія ЛУПИНОСА — див. 1981, 7-17 і раніше] — ж. *"Cahiers du Samizdat"*, № 82, Січень 1982 р., стор. 12-12 (зі знімкою А. ЛУПИНОСА на лікарняному ліжку).

1-42 Information sur un-de Yakoutie [Самвидавне повідомлення про концтабір ЯД-40/7 у с. Табага Якутської АРСР та ув'язненого в цьому таборі члена Української Гельсінської групи, відомого українського журналіста і багаторічного політв'язня Вячеслава ЧОРНОВОЛА — див. 1981, 8-43 і раніше)] — ж. *"Cahiers du Samizdat"*, № 82, Січень 1982 р., стор. 8-11.

1-43 АС № 4525. Георгий Бадзьо, п/з. Три заявления: "ЦК КПСС, делегатам 26 съезда КПСС", "Генеральному секретарю Французской КП Ж. Марше" и "Председателю Президиума Верховного Совета СССР гражданину Брежневу Л.И.", Концлагерь 385/3-5, Барашево, МАССР, 22.2, 14.4 и 22.4 соотв. — *"Материалы самиздата"* Радио Свобода, вып. № 2/82, 15 января 1982 г. (7 стор.). Про Г. БАДЗЯ див. 1981, 10-27 і раніше.

1-44 АС № 4532. Анонимный автор. Статья "Положение на Украине" (без места, не ранее 6. 9. 81). — *"Материалы самиздата"* Радио Свобода, выпуск № 2/82, 15 января 1982 г. (6 стор.).

1-45 АС № 4537. Сообщение о Владимире Кислике и суде над ним в Киеве 26-27. 5. 81, вкл. заявление его отца от 2. 4. 81 (без места, не ранее 27. 5. 81). — *"Материалы самиздата"* Радио Свобода, выпуск № 2/82, 15 января 1982 г. (6 стор.). Про В. КИСЛИКА див. 1981, 9-19 і раніше.

1-46 АС № 4540. Анонимный составитель. "Оксана Мешко сообщает из ссылки" (без места, между к-цом июля и нач. авгу-

ста 1981). — *"Материалы самиздата"* Радио Свобода, выпуск № 3/82, 18 января 1982 г. (2 стор.). Про О. МЕШКО див. 1981, 11-32 і раніше.

1-47 АС № 4548. 14 человек (А. Лернер и др.). Заявление с призывом ко всем, поддержавшим А. Сахарова во время его голодовки, выступить в защиту Юрия Федорова и Алексея Мурженко (Москва), 21. 12. 81. — *"Материалы самиздата"* Радио Свобода, выпуск № 3/82, 18 января 1982 г. (1 стор.). — Про О. МУРЖЕНКА див. 1981, 12-16 і раніше.

1-48 АС № 4550. Вячеслав Чорновил, п/ссылный. "Заявление" Генеральному прокурору СССР о кампании против него, проведенной КГБ среди местного населения, пос. Чаппанда, ЯАССР, 10. 4. 78. — *"Материалы самиздата"* Радио Свобода, выпуск № 4/82, 25 января 1982 г. (3 стор.). — Про В. ЧОРНОВОЛА див. 1982, 1-42 і раніше.

1-49 АС № 4551. В. Чорновил, п/з. "Заявление" Прокурору ЯАССР с протестом против фабрикации уголовного обвинения и объявлением бессрочной голодовки (г. Мирный, ЯАССР), 22. 4. 80. — *"Материалы самиздата"* Радио Свобода, выпуск № 4/82, 25 января 1982 г. (1 стор.).

1-50 АС № 4552. Выписки из обвинительного заключения по делу Вячеслава Чорновила, г. Мирный, ЯАССР, 26. 5. 80. — *"Материалы самиздата"* Радио Свобода, выпуск № 4/82, 25 января 1982 г. (7 стор.).

1-51 АС № 4553. В. Чорновил... "Кассационная жалоба" в Верховный суд ЯАССР на приговор Мирнинского горсуда от 6. 6. 80 с дополнением (г. Мирный — учр. ЯД-40/7, пос. Табага, ЯАССР), 27. 6-10. 12. 80 (вкл. Именной указатель к АС №№ 4552-4553). — *"Материалы самиздата"* Радио Свобода, выпуск 4/82, 25 января 1982 г. (83 стор.).

1-52 АС № 4554. Анонимный сост. Сообщение об условиях содержания з/к в лагере ЯД-40/7, пос. Табага, ЯАССР, вкл. информации о п/з В. Чорновиле (без места, не ранее августа 1981). — *Материалы самиздата"* Радио Свобода, выпуск № 4/82, 25 января 1982 г. (7 стор.).

ПОКАЖЧИК ІМЕН

А

АХТЬОРОВ Павло 1-3

Б

БАДЗЬО Георгій 1-43

БАРРАС Євгенія 1-27

БОЙЦОВА Л. 1-18

БОУХЕР Емілія 1-39

БРЕЖНЄВ Л.І. 1-43

В

ВИННИЦЬКИЙ Володимир Ілліч 1-24

Г

ГАНДЗЮК Володимир 1-4

ГАНДЗЮК Любомир 1-4

ГЕЛЬ Іван 1-22

ГЕЛЬ Марія 1-22

ГОРИНЬ Богдан 1-1

ГОРИНЬ Михайло Миколайович 1-1

ГОРИНЬ Оксана 1-1

ГОРИНЬ Ольга 1-1

ГОРИНЬ Тарас 1-1

З

ЗВАРИЧЕВСЬКА Мирослава 1-1

ЗОРИЧЕВ Олексій Пилипович 1-30

ЗОРИЧЕВА Ликера Прокопівна 1-30

К

КИСЛИК Володимир Самійлович 1-7, 1-27, 1-45

КИСЛИК Самійло Йосипович 1-27, 1-45

КОВТУН Єва Титівна 1-2

Л

ЛЕРНЕР А. 1-47

ЛУПИНІС Анатолій 1-41

М

МАГАРИК Х. 1-10

МАРМУС Василь 1-35

МАРМУС Володимир Васильович 1-35

МАРМУС Микола Васильович 1-35

МАРШЕ Ж. 1-43

МЕШ Я. 1-9

МЕШКО Оксана 1-46
МОНБЛАНОВ Віктор 1-8
МУРЖЕНКО Олексій 1-47

Н

НЕПОМНЯЩА В. 1-12
НІКІТІН Олексій 1-20

О

ОСАДЧА Оксана Іванівна 1-36
ОСАДЧА Олена 1-36
ОСАДЧИЙ Михайло Григорович 1-1, 1-22, 1-36
ОСАДЧИЙ Тарас 1-36

П

ПАРИЦЬКА Анна 1-32
ПАРИЦЬКА Дорина 1-32
ПАРИЦЬКИЙ Олександр Соломонович 1-32
ПАШКО Валентина Петрівна 1-34
ПАШКО Микола Павлович 1-34
ПЕВЗНЕР В. 1-9
ПЛАХОТНЮК Микола 1-21
ПОЛІЩУК Валентина Кирилівна 1-28
ПОЛІЩУК Микола Петрович 1-28
ПРОКОПЧУК Галина Григорівна 1-37
ПРОКОПЧУК Микола Ониськович 1-37
ПУШКОВ Євген Никифорович 1-33
ПУШКОВА Любов Павлівна 1-33

Р

РОЗУМНА Федора Степанівна 1-31
РОЗУМНИЙ Петро Павлович 1-31
РОМАНЮК Василь 1-25

С

САПЕЛЯК Степан 1-26
САС-ЖУРАКІВСЬКА Ганна 1-29
САС-ЖУРАКІВСЬКА Наталія 1-29
САС-ЖУРАКІВСЬКИЙ Мирон Миколайович 1-29
САХАРОВ А. 1-47
СВЕТЛОВА Наталя 1-6
СЛОБОДЯН Марія 1-18
СЛОБОДЯН Михайло 1-18
СОКУЛЬСЬКИЙ Іван 1-17
СОЛЖЕНИЦІН О. 1-6

Т

ТИХИЙ Олекса 1-19
ТРОЦЕНКО Валентина Миколаївна 1-38

Ф

ФЕДОРЕНКО Василь Петрович 1-39

ФЕДОРОВ Юрій 1-47

Х

ХОДОРОВИЧ С. 1-6

Ц

ЦЕРА Ганна Михайлівна 1-40

ЦЕРА Іван Дмитрович 1-40

Ч

ЧАЙКА, кап. (ВС-389/35) 1-16

ЧОРНОВІЛ Валентина 1-21

ЧОРНОВІЛ Вячеслава 1-42, 1-48, 1-49, 1-50, 1-51, 1-52

Ш

ШЕВЧУК Ганна Василівна 1-2

ШУМУК Данило 1-23

ШУХЕВИЧ-БЕРЕЗІНСЬКИЙ Юрій Романович 1-38

Щ

ЩИГЛИК Д. 1-10

IV K/16

ЗАКОРДОННЕ
ПРЕДСТАВНИЦТВО
УКРАЇНСЬКОЇ
ГЕЛЬСІНСЬКОЇ
ГРУПИ

LIBRARY of
Ukrainian Publishers
Ltd.

ВІСНИК РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ

ВИПУСК 2
1982

**ЗАКОРДОННЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО УКРАЇНСЬКОЇ
ГЕЛЬСІНСЬКОЇ ГРУПИ**

ВІСНИК РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ

Редактор-упорядник Надія Світлична

Випуск 2

**Лютий 1982 року
Нью-Йорк**

**ПОЯСНЕННЯ ДЕЯКИХ СКОРОЧЕНЬ,
ВЖИВАНИХ У ВІСНИКУ-2/82**

АРСР — Автономна Радянська соціалістична Республіка
бл. — близько
вид-во — видавництво
вып. — *рос.* випуск — випуск
вкл. — включно
ВЛКСМ — Всесоюзна Ленінська Комуністична Спілка Молоді
ВТК — виправно-трудова колонія
вул. — вулиця
г. — *рос.* город — місто
газ. — газета
ген. — генерал, генеральний
генсек — генеральний секретар
див. дивись
др. — *рос.* другие — інші
ЄХБ — Євангельські християни-баптисти
ж. — журнал
зав. — завідувач
заст. — заступник
ІГ — *рос.* Инициативная группа — Ініціативна група
ім. — імені
кв. — квартира
КДБ — Комітет Державної Безпеки при Раді Міністрів
КК — кримінальний кодекс
КПРС — Комуністична партія Радянського Союзу
м. — місто
МВС — Міністерство Внутрішніх Справ
нар. — народився (-лась), народження
нач. — начальник
обл. — область, обласний
ОГС — *рос.* Общественная группа содействия — Громадська група сприяння
ОПЛ — обласна психіатрична лікарня (загального типу)
ОУН — Організація Українських Націоналістів
п/з — *рос.* политзаключенный — політв'язень
пер. — *рос.* переулок — провулок
ПКТ — приміщення камерного типу
п/ск — поштова скринька
п/я — *рос.* почтовый ящик — поштова скринька
р-н — район

РРФСР — Російська Радянська Федеративна соціалістична Республіка
св.ящ. — саященик
с. — село
сел. — селище
СіЗО — слідчий ізолятор
с/з — *рос.* совхоз — радгосп
СМ — *рос.* — Совет Министров — Рада Міністрів
соотв. — *рос.* соответственно — відповідно
СПЛ — спеціальна психіатрична лікарня (закритого типу)
ст. — стаття
ст. — станція
стор. — сторінка
США — Сполучені Штати Америки
тел. — телефон
т.зв. — так званий
УВС — Управління Внутрішніх Справ
УКДБ — Управління Комітету Державної Безпеки
ул. — *рос.* улица — вулиця
УПА — Українська Повстанська Армія
УРСР — Українська Радянська соціалістична Республіка
УРСС — Українська робітничо-селянська спілка
уст. — установа
учр. — *рос.* учреждение — установа
ч. частина
ШіЗО — штрафний ізолятор
ЯАССР — *рос.* Якутская Автономная Советская социалистическая Республика — Якутська Автономна Радянська соціалістична Республіка

ХРОНІКА РЕПРЕСІЙ

2-1 Член Української Гельсінської групи Василь СТІЛЬЦІВ (див. 1981, 12-12 і раніше) мав звільнитися після двох років ув'язнення 23 жовтня 1981 року. Проте його не звільнили, а **заарештували в таборі 20 жовтня 1981 року** і засудили ще на **6 років за ст. 62 КК УРСР**. Звинувачення не відоме.

Василь Степанович СТІЛЬЦІВ (див. фото внизу) **нар. 13 січ-**

1. Тарас ЧОРНОВІЛ, Василь СТІЛЬЦІВ, N.N. і Василь СІЧКО в Карпатах.

ня 1929 р. в с. Загвіздя Івано-Франківської обл. У 1944-54 рр. відбував покарання за ст. 58 КК РРФСР, пізніше реабілітований. Жив у м. Долина Івано-Франківської обл., працював у середній школі викладачем англійської мови. В лютому 1977 року його звільнили з роботи через конфлікт з адміністрацією. У вересні 1977 року В. СТІЛЬЦІВ зрікся радянського громадянства, у жовтні 1977 року ввійшов до складу Української Гельсінської групи. У лютому 1979 року В. СТІЛЬЦЕВА засудили до 3 місяців виправно-примусової праці без позбавлення волі "за опір представникові влади", а 23 жовтня 1979 року його заарештували й засудили до 2 років табору суворого режиму, звинувативши в порушенні паспортного режиму (зрікшися громадянства, він відіслав до уряду свій паспорт).

Василь СТІЛЬЦІВ самотній. З родини в нього є тільки брат Павло, теж колишній політв'язень. Його адреса: **285600, Івано-Франківська обл., Долинський р-н, с. Оболонне, вул. Шевченка, 49.** Ним опікується також Стефанія ПЕТРАШ (СІЧКО) — див. 1981, 11-29 і раніше).

2-2 3 грудня 1981 року в таборі ЕЧ-325/62 в м. Черкасах знову заарештували члена Української Гельсінської групи **Василя СІЧКА** (див. 1981, 5-62 і раніше). Через тиждень після переведення до слідчого ізолятора йому пред'явили звинувачення за **ст. 229⁶ КК УРСР** ("Зберігання наркотиків без мети збуту"). Запобіжний захід — тримання під вартою — йому офіційно оголосили 11 грудня 1981 року. Арештові передувало вилучення під час обшуку його особистих речей коробочки з гашишем. В. СІЧКО негайно заявив, що тієї коробочки в його речах раніше не було та вимагав зняти з неї відбитки пальців, але йому відмовили.

4 січня нарсуд Придніпровського р-ну м. Черкаси під головуванням **КУЛЬЧИЦЬКОГО** розглянув справу Василя СІЧКА. Суд відбувався в приміщенні СІЗО. Василева мати Стефанія ПЕТРАШ, приїхавши на побачення з сином і випадково довідавшись про його арешт і суд, домогалася бути на суді присутньою. Прокурор дав їй дозвіл, проте нач. СІЗО майор ШЕДЬКО не пустив її до судової кімнати. Свідками на суді виступали представники адміністрації, які вилучали коробочку з гашишем (оперуповноважений В. С. ЗІНЧЕНКО, вільнонаймані І. А. КОВАЛЕНКО і В. Д. ТОМОЗ), та в'язні-кримінальники, які посвідчили, що В. СІЧКО в їхній присутності змішував тютюн з гашишем, курих сам і пригощав їх (Василь СІЧКО — взагалі не курить). Вирок: 3 роки таборів суворого режиму.

Василь Петрович СІЧКО (нар. 22. XII. 1956 р. в м. Магадані, див. фото внизу) вчився на факультеті журналістики Київського

*Член Української
Гельсінської групи
Василь СІЧКО.*

університету ім. Шевченка, звідки його виключили через неблагонадійність у 1977 році. 5 липня 1979 року його разом з батьком Петром СІЧКОМ заарештували та засудили за участь в Українській Гельсінській групі, за вірші і за виступ на похороні композитора В. ІВАСЮКА у Львові 22 травня 1979 року. Трирічний засуд мав закінчитися 5 липня 1982 року. Василів брат Володимир СІЧКО також ув'язнений. Мати ПЕТРАШ Стефанія Василівна з наймолодшою дочкою Оксаною мешкає за адресою: **285600, м. Долина Івано-Франківської обл., вул. Панаса Мирного, 14.**

2-3 11 лютого 1982 року в Тбілісі вдруге заарештували Саркіса (Сергія) Йосиповича ПАРАДЖАНОВА. Цього дня в нього відбувся обшук. За суперечливими і неперевіреними повідомленнями, безпосередньою причиною арешту були його зустрічі "з небажаними людьми", напевно, з іноземцями, однак невідомо, яке звинувачення йому пред'явили.

С. ПАРАДЖАНОВ (нар. 18. III. 1924 р.) — кінорежисер світового масштабу, від 1952 року він працював на Київській кіностудії ім. О. Довженка, де поставив фільми *"Перший хлопець"* (1956), *"Українська рапсодія"* (1958), *"Квітка на каміні"* (1959), *"Тіні забутих предків"* (1964). Цей останній фільм дістав 16 міжнародних нагород і приніс авторові світову славу. У 1966 році С. ПАРАДЖАНОВ зняв фільм *"Київські фрески"*, в якому порушив, зокрема, питання про варварське знищення багатьох фресок після 1917 року. Фільм заборонили ще до того, як його було змонтовано, а пізніше знищили. Після цього всі творчі заявки ПАРАДЖАНОВА на постановку фільмів кіностудія ім. Довженка систематично відкидала (включно зі сценаріями за *"Демоном"* М. ЛЕРМОНТОВА, *"Бахчисарайським фонтаном"* О. ПУШКІНА та автобіографічним сценарієм *"Визнання"*). Свій останній фільм С. ПАРАДЖАНОВ зняв у 1969 р. на кіностудії *"Вірменфільм"* *"Цвіт граната (Саят Нова)"* (див. фото С. ПАРАДЖАНОВА нижче). Після цього йому

Сергій ПАРАДЖАНОВ у фільмі *"Цвіт граната (Саят Нова)"*.

вдалося виступити тільки актором у невеликій ролі в фільмі А. ТАРКОВСЬКОГО "Солярис".

У 1965 році С. ПАРАДЖАНОВА на короткий час затримали, звинувачуючи в "українському націоналізмі" (перед тим він відмовився дублювати свій фільм *"Тіні забутих предків"* на російську мову, посилаючись на суто художні причини). Однак, тоді справі не дали ходу, і ПАРАДЖАНОВА звільнили без офіційного звинувачення. У 1966-68 рр. С. ПАРАДЖАНОВ підписує кілька протестів проти переслідування української інтелігенції (в тому числі "лист 139-ти"). У 1970 році Валентин МОРОЗ у самвидавній статті *"Хроніка опору"* різко звинувачував С. ПАРАДЖАНОВА в розкраданні ікон з іконостасу Довбушевої церкви в Космачі під приводом кінозйомок. Після арешту В. МОРОЗА в 1970 році С. ПАРАДЖАНОВ відмовився бути свідком у його справі (*"Хроніка опору"* була в звинуваченні) і не дав проти нього показів.

17 грудня 1973 року С. ПАРАДЖАНОВА заарештували, звинувативши послідовно в валютних операціях, спекуляції й **гомосексуалізмі**. На суді фігурувало тільки це останнє звинувачення. Сам С. ПАРАДЖАНОВ не визнає своєї провини. Його **засудили до 5 років ув'язнення**, але внаслідок широкої міжнародної кампанії **звільнили на рік раніше терміну (30 грудня 1977 р.)**.

Після звільнення С. ПАРАДЖАНОВ жив у сестри в м. Тбілісі, не маючи роботи (він наполягав на тому, щоб йому дали змогу працювати за своїм фахом кінорежисера). У цей період він написав ряд сценаріїв і багато оповідань (деякі з них нібито українською мовою), проте жодного з них не опублікували. Він виявив бажання емігрувати до Франції, але замість відповісти на його клопотання, ПАРАДЖАНОВА заарештували вдруге. У нього дорослий син.

2-4 29 грудня 1981 року на Волині заарештовано двох баптистів: Павла Савича ЧАБАНА (з м. Ковеля) і Миколу Ониськовича ПРОКОПЧУКА (м. Луцьк).

2-5 10 лютого 1982 року в Одесі заарештували Петра БУТОВА (див. 1981, 12-8). Його звинувачують у розповсюдженні самвидавної літератури за **ст. 62 ч. 1 КК УРСР**. Петрові БУТОВУ 37 років. Він працював науковим співробітником Геофізичного інституту в Одесі, займався проблемами акустики й опублікував кілька наукових статей. Його батько — **теж фізик**, доцент одного з Херсонських інститутів. Дружина П. БУТОВА **Таїса Михайлівна** з двома синами **Захаром і Олексієм** мешкає за адресою: **м. Одеса, вул. Орджонікідзе, 2/4, кв. 7.**

2-6 28 грудня 1981 року в Києві відбувся суд над Віктором ГОМОНОМ (див. 1981, 11-7). До судового залу пустили тільки його батьків. В. ГОМОНА засудили до 3 років таборів загального режиму.

2-7 На 22 січня 1982 року в Лозівському районі Харківської обл. призначили суд над баптистом Федором Кузьмичем ЧОВ-ГАНОМ. Результат суду покищо невідомий.

2-8 Газета "Правда України" 31 січня і 2 лютого 1982 року опублікувала статтю свого спец. кореспондента Михайла ДЕРІМОВА в рубриці "С поличним" — "Лжепророки" і з підзаголовком "Кому служать *"релігійні активісти, які підбурюють віруючих п'ятдесятників порушувати радянські закони"*". Стаття присвячена судовій розправі над релігійним письменником Павлом АХТЬОРОВИМ (див. 1982, 1-3 і раніше). Справу розглядав **Донецький обласний суд** під головуванням **Е. Н. ЗІНЧЕНКА**. В статті згадують також В. ТАРАСЮКА з м. Костянтинівки Донецької обл., І. ШАБУРУ з сел. Таромське Дніпропетровської обл. (див. 1981, 8-4, 8-51) та ін. п'ятдесятників. Автор статті цитує зарубіжних релігійних діячів, які відвідували Радянський Союз: президента Асамблеї Божої США — спілки християн віри євангельської Т. ЗІММЕРМАНА, директора пресової служби Єврейської баптистської федерації Дж. ВІЛКЕСА, пастора церкви п'ятдесятників м. Гельсінкі Д. КЛІМЕНСА, пастора української баптистської церкви Канади С. СКОВОРОДЬКА — про свободу сумління в Радянському Союзі. Серед свідків на суді були дружина підсудного Р. О. АХТЬОРОВА і прибиральниця з м. Слов'янська Є. Г. ШЕВЧЕНКО. Звинувачення підтримував **прокурор Ю. А. НОСКОВ**. Вироку, про який ми повідомляли в минулому випуску, М. ДЕРІМОВ не подає, але вказує, що "справедливий вирок схвально зустріла громадськість Донецької області".

2-9 Восени 1981 року на черговому відомчому засіданні МВС виступив з доповіддю генерал ТИТАРЕНКО — начальник УВС м. Києва і заст. міністра внутрішніх справ УРСР. Він з гордістю розповів про виконану роботу — очищення Києва від небажаних елементів, зокрема, про практику застосування кримінальних статей до супротивників режиму. Під час оформлень профілактичних адміністративних арештів на 15 діб фігурують, навіть за відомостями Київської прокуратури, одні й ті самі свідки — старі члени партії, ветерани війни. Їхні адреси в матеріалах справ — фіктивні. Затримані часто скаржаться на сфабрикованість звину-

вачень. У відповіді генерала ТИТАРЕНКА на скарги з такого приводу в травні 1980 року була обіцянка ліквідувати неохайність у дальшій роботі. Тепер серед професійних свідків з'явився новий персонаж, відомий у київському фольклорі як "баба з банкою". Це звичайно жінка солідних габаритів з трилітровою банкою чвашених огірків, яку вона "впускає" під ноги чергового об'єкта затримання.

Про масштаби адміністративних арештів свідчить те, що, як розповідають кияни, для перевезення арештованих використовують автобуси київських підприємств — через брак "воронків".

2-10 На початку лютого 1982 року в Києві викликали до КДБ на "бесіду" Михайла ЕЛЬБЕРТА, брата єврейського активіста-відмовника Лева ЕЛЬБЕРТА (див. 1981, 5-29 і 9-11 відповідно). Темою бесіди була його "сіоністська діяльність".

2-11 Вісім із 40 книг, вилучених під час обшуку в одеської викладачки івриту Іди НЕПОМНЯЩОЇ (див. 1981, 7-4), недавно їй повернули, в тому числі Біблію і Книгу Псалмів.

2-12 Служитель Церкви ЄХБ м. Мерефа Харківської обл. Михайло КРИВКО (див. 1981, 1-172), побоюючись арешту, був змушений перейти на нелегальне становище.

2-13 Почастішали випадки розгонів молитовних зібрань віруючих ЄХБ, особливо починаючи від Різдва 1981 року. Розгони зібрань відбувалися, зокрема, в Запоріжжі, Мелітополі, Краснодоні тощо. У м. Донецьку молитовне зібрання розігнали на початку 1982 року. У Харкові розігнали зібрання, яке відбувалося в хаті Наталії БОЖКО. Розгоном керував майор міліції А. С. КУРИЛО. Баптистів, що зібралися, обшукували, вилучали в них Біблії. Обшуки супроводжували брутальними образами релігійних почуттів віруючих (біблійні тексти дерли, Біблії кидали на підлогу і топтали).

НОВИНИ ПРО НЕВІЛЬНИКІВ

1. У тюрмах і в таборах

2-14 Начальник відділу КДБ в Управлінні ВС-389 (Пермські політичні табори) — ПОМАЗ, його заступник — АФАНАСОВ.

2-15 Начальник центральної лікарні для в'язнів, яка міститься при таборі ЯД-40/7 (сел. Табага ЯАРС), де тримають члена Української Гельсінської групи, журналіста В. ЧОРНОВОЛА (див. 1982, 1-48 і раніше), — кап. Ю. М. ПОХАЛЬСЬКИЙ. Зав. терапевтичним відділом лікарні — НЕОБУТОВ (він же — нач. санчастини табору ЯД-40/7).

2-16 У грудні 1981 року політв'язень С. НАБОКА (див. 1981, 10-17 і раніше) тримав голодівку, вимагаючи перевести його на роботу, відповідну до стану здоров'я. Проте його вимоги не задовольнили. 23 грудня 1981 року С. НАБОКУ посадили на 15 діб до ШІЗО й позбавили чергового побачення.

2-17 Жінки-політв'язні Мордовського табору ЖХ-385/3-4 почали боротьбу проти вимоги адміністрації носити нашивки з прізвищами на табірних сукнях. Раніше адміністрація заплющувала очі на невиконання цієї вимоги, обмежувалась лише погрозами.

2-18 4 лютого з 36-го Пермського табору етапували до лікарні, яка міститься при 35-му таборі, політв'язнів ГАВРИША, ЛАЗАРУКА, ОВЕСА.

В. Г. ГАВРИШ був засуджений у м. Миргороді 9. VII. 1979 р. військовим трибуналом Київського військового округу за ст. 56 ч. 1 КК УРСР до 15 років ВТК суворого режиму. Про його засуд писала газ. "Правда України" 11. VII. 1979 р. в ст. Б. ПАХОМОВА "Оборотни".

Павло ЛАЗАРУК (нар. бл. 1927 р.) — член ОУН-УПА, був засуджений за ст. 58 у 1945 р. до 15 років ув'язнення, в 1957 р. звільнений достроково. В 1980 році арештований повторно на 3 роки, невідбуті з попереднього вироку.

22 лютого вони повернулися в зону.

2-19 9 лютого після 4-х місяців ПКТ вийшов до 36-ї зони член Української Гельсінської групи Микола РУДЕНКО (див. 1981, 12-14 і раніше).

2-20 15 лютого 1982 року в таборі ВС-389/36 відбувся такий інцидент. В'язень сумнівної репутації ЧЕРЕПАНОВ поширив чутку, нібито БОГІН, ВЕДУТА і ЗАГІРНЯК, за намовою Мирослава МАРИНОВИЧА (член Української Гельсінської групи — див. 1981, 12-12 і раніше), здійснили над ним фізичну розправу. Того самого дня в присутності Олесья ШЕВЧЕНКА (див. 1981, 12-13 і раніше) ЧЕРЕПАНОВ погрожував убити МАРИНОВИЧА. Через цю заяву адміністрація посадила в ШІЗО БОГІНА, ВЕДУТУ й ЗАГІРНЯКА спершу на одну добу, а потім продовжила термін до 15 діб. Під час бесіди з представниками адміністрації МАРИНОВИЧ відкинув звинувачення ЧЕРЕПАНОВА на адресу трьох в'язнів і на свою адресу та заявив, що в разі серйозного покарання БОГІНА, ВЕДУТИ і ЗАГІРНЯКА він вважатиме цей інцидент провокацією КДБ. За обідом ЧЕРЕПАНОВ кілька разів плюнув у МАРИНОВИЧА і ГРИГОРЯНА, за що ГРИГОРЯН його побив. Після цього ГРИГОРЯНА посадили на 5 діб до ШІЗО, а ЧЕРЕПАНОВА ні за плювки, ні за погрози вбити МАРИНОВИЧА, адміністрація не покарала, ставши цілком на його бік.

2-21 16 лютого слідчий Ленінградського УКДБ допитував серед інших в'язнів 36-го табору Аполонія БЕРДНИЧУКА (див. 1980, вип. 2, стор. 13, картка 16 — там прізвище БЕРНІЙЧУК?) — у справі Фонду СОЛЖЕНИЦИНА. Всі допитувані заявили про свою непричетність до справ Фонду. Слідчий заявив, що всі перекази, які надійшли на їхнє ім'я, "списано". На якій підставі — він не пояснив.

2-22 19 лютого вийшов з ПКТ після 4-місячного перебування там Генріх АЛТУНЯН (див. 1981, 12-14 і раніше). Приводом до ув'язнення в ПКТ була нібито грубість Г. АЛТУНЯНА щодо прапорщиків. Насправді він висловив обурення їхніми матюками.

2-23 19 лютого 1982 року слідчий Пермської прокуратури, на доручення Львівського УКДБ, допитував ув'язнених членів Української Гельсінської групи М. МАРИНОВИЧА і М. РУДЕНКА в справі Михайла ГОРИНЯ (див. 1982, 1-1).

2-24 За святкування дня народження політв'язня Олександра ШЕВЧЕНКА (див. 1982, 2-20 і раніше) шістьох в'язнів, включно

з іменинником, покарали позачерговим нарядом. Це сталося 26 лютого 1982 року.

2-25 В таборах жорстоко б'ють віруючих в'язнів, зокрема, побили баптистів Сергія БУБЛИКА (див. 1981, 9-29 і раніше) та Галину ВІЛЬЧИНСЬКУ (див. 1981, 3-226 і раніше). Побили також ув'язненого члена Ради Церков ЄХБ Миколу Григоровича БАТУРИНА (див. 2-208 і раніше).

2-26 10 листопада 1981 року баптист Анатолій ЛЕВЦЕНЮК (див. 1981 5-9 і раніше) був умовно-достроково звільнений з табору і повернувся додому.

2-27 У грудні 1981 року члена табірної Гельсінської групи, багаторічного політв'язня Юрія ШУХЕВИЧА (див. 1982, 1-38 і раніше) повезли з Чистопольської тюрми до Ленінградської лікарні для в'язнів у зв'язку з загрозливою хворобою очей. У нього **катаракта і відшарування сітківки на обох очах**. Правим оком Ю. ШУХЕВИЧ не бачить уже півтора року, а лівим останнім часом майже не бачить. 7 січня 1982 року йому зробили на ліве око операцію, але надії на врятування зору хоча б частково майже нема. Його дружина з дітьми (див. 1982, 1-38 і раніше) переселилася до Волгограду, бо в Калінінграді, куди вона перед тим поїхала з Нальчика, нічого не вийшло з обміном квартири. Тепер її адреса: **400026, г. Волгоград-26, ул. Фадеева, 6, кв. 30.**

2. У божевільнях

2-28 Про долю політв'язня Василя ЛУЦЬКОВА Василь Степанович ЛУЦЬКІВ (нар. 1935 р.), в той час зав. клубом у Львівській області, вперше був **заарештований у січні 1961 року разом з Л. ЛУК'ЯНЕНКОМ** (див. 1981, 9-25 і раніше), **І. КАНДИБОЮ** (див. 1981, 8-1 і раніше) та ін. **в справі української робітничо-селянської спілки (УРСС) і звинувачений за ст. ст. 56 і 64 КК УРСР**. На слідстві й на суді, обдурений слідством та під сильним тиском, В. Луцьків давав покази проти решти заарештованих, та все ж його засудили до 10 років таборів суворого режиму.

У таборі, починаючи від 1964 року, В. ЛУЦЬКІВ почав писати заяви, в яких зрікався своїх попередніх показів як неправдивих і викривав механізм виявленого на нього тиску, називаючи імена його учасників. У 1966 році його перевели до психіатричного відділу лікарні Мордовських таборів (т. зв. "12 корпус" лікарні в сел.

Барашево), де він перебував, мабуть, аж до кінця терміну.

Після звільнення В. ЛУЦЬКІВ жив у Полтаві, де його **не пізніше 1976 року заарештували вдруге за розповсюдження листівок**, звинувативши за **ст. 62 КК УРСР**. Психіатрична експертиза в Полтаві визнала його осудним, тоді В. ЛУЦЬКОВА послали до Інституту ім. Сербського в Москву, де йому визначили психіатричний діагноз. Його спрямували на **примусове лікування до Дніпропетровської СПЛ**, звідки **в 1979 році перевели до Полтавської ОПЛ (вул. Медична, 61, 1-ий відділ)** і там продовжували лікувати його нейролептиками.

Восени 1981 року адміністрація ОПЛ заявила, що не перешкоджатиме виписуванню В. ЛУЦЬКОВА, але для цього слід попередньо оформити опікунство. 20 листопада 1981 року потрібні документи про опікунство надіслали родичі В. ЛУЦЬКОВА, які мешкають у Тернопільській області. Проте В. Луцькова не виписали, а **17 грудня 1981 року перевели до Тернопільської ОПЛ за адресою: м. Тернопіль, вул. Тролейбусна, 14** (1-ий чоловічий відділ).

Про В. С. ЛУЦЬКОВА можна читати:

1. *Архив Самиздата*. Собрание документов Самиздата, том 18, Украинский самиздат: АС № 921 — Центральному Комітетові Комуністичної партії України від бувшого члена ВЛКСМ і члена ЦПРС **Луцьківа Василя Степановича 1936 р. народження, уродженця с. Павлів, Радехівського району Львівської області, заарештованого Львівським обласним судом 20 травня 1961 року по ст. ст. 56 ч. 1 і 64 КК УРСР строком до 10 років ВТК. Мордовська АРСР, ст. Потьма, п/я Явас п/ск ЖХ-385/11 — Заява. (жовтень 1965 р.)**.

2. 36. *"Українські юристи під судом КГБ"*, Мюнхен: вид-во "Сучасність", 1968.

3. *Український вісник*, Випуск II, Травень 1970, Видання бібліотеки "Вільна думка", ч. 9-10, Париж, 1971, стор. 238.

4. Іван Світличний, До справи Л. Лук'яненка та інших. — зб. *"Зупиніть кривосуддя! Справа Левка Лук'яненка"*, видво "Сучасність", 1980, стор. 16-17.

2-29 Ганну МИХАЙЛЕНКО (див. 1981, 10-21 і раніше) перевели з Харківської ОПЛ до Казанської СПЛ. Причина переведення невідома.

2-30 У самвидаві є заклик до світової громадськості і всіх людей доброї волі виявити підтримку і посильну допомогу у звільненні

ненні з психіатричної лікарні Василя Володимировича СПИНЕНКА (нар. 19. IX. 1945 р. — див. 1981, 6-30 і раніше, там його прізвище СПІНЕНКО). Називається цей заклик *"Згадаймо про забутого!"*

3. На засланні

2-31 Центральний секретаріат Міжнародної Амністії в Лондоні 8 січня 1982 року проголосив невідкладну акцію за звільнення з заслання тяжко хворого політв'язня Івана СВІТЛИЧНОГО (див. 1981, 12-19 і раніше). Стан його здоров'я лишається загрозливий. Рекомендують посилати клопотання до: Міністра внутрішніх справ Н. А. ЩОЛОКОВА (103009, Москва, ул. Огарева, 2; тел. 294 65 72); Ген. Прокурора СРСР А. М. РЕКУНКОВА (103009 Москва, ул. Пушкинская, 15а; тел. 229 97 14); Міністра охорони здоров'я СРСР В. В. ТРОФИМОВА (103055, Москва, Владковський пер., 1820; тел. 228 44 78); редакції газ. *"Літературна Україна"* (252601, Київ, 601, вул. Орджонікідзе, 2; тел. 93 61 63).

2-32 77 річна Оксана МЕШКО, член Української Гельсінської групи (див. 1982, 1-46 і раніше) перебуває у винятково тяжких умовах заслання. Правозахисні організації на Заході рекомендують домагатися її еміграції до Австралії, пишучи до: Голови Президії Верховної Ради УРСР О. Ф. ВАТЧЕНКА (м. Київ, вул. Кірова, 5; тел. 93 07 76); Прокурора УРСР Ф. К. ГЛУХА (м. Київ, вул. Різницька, 13; тел. 93 85 52); Генсека Л. І. БРЕЖНЕВА (Москва Кремль; тел. 295 90 51).

2-33 Політичний засланець Євген ПРОНЮК (див. 1981, 6 33) живе в рисоробному аулі. На Новий рік до нього приїхав з Києва старший син Мирослав і почав ходити там до школи (він вчиться у 8 класі). Незабаром має приїхати дружина з молодшим сином, щоб жити разом у засланні.

ПРИВІТАЙТЕ З УРОДИНАМИ

Повідомляємо адреси тих переслідуваних, у кого через місяць надходять дні народження. У квітні народилися:

2-34 СМОГИТЕЛЬ Вадим Володимирович (див. 1981, 5-70 і раніше) — нар. 1. IV. 1939 р. Його адреса з дружиною й сином (нар. 19. II. 1969 р.): **252030, Київ-30, вул. Івана Франка, 26, кв. 8. Тел. 25 44 50.**

2-35 ЛЯЩЕНКО Борис Володимирович (див. 1981, 12-5) — нар. 6. IV. 1959 р. Адреса матері Ганни Іванівни: **330099, м. Запоріжжя-99, бульвар Гвардійський, 22, кв. 20.**

2-36 ХАЙЛО Володимир Павлович (див. 1981, 7-34 і раніше) — нар. 15. IV. 1932 р. Його адреса в божевільні: **320006, м. Дніпропетровськ-6, вул. Чичеріна, 101, уст. ЯЕ-308/РБ.** Адреса дружини Марії Омелянівни з 15-ма дітьми (з них 9 — неповнолітні): **394004, Ворошиловградська обл., м. Красний Луч, шахта 22-4 біс, вул. Північна, 11.**

2-37 МОНБЛАНОВ Віктор Володимирович (див. 1982, 1-8 і ніше) — нар. 18. IV. 1940 р. Адреса після звільнення: **м. Київ, вул. Ростовська, 8.**

2-38 КРАЙНИК Микола Михайлович (див. 1981, 3-204 і раніше) — нар. 20. IV. 1935 р. Його адреса в таборі: **431200, Мордовська АССР, Теньгушевський р-н, пос. Барашево, учр. ЖХ-385/3-5.** Адреса дружини Дарії Гнатівни з сином Тарасом (1963 р. нар.) і дочкою Оксаною (1966 р. нар.): **285616, Івано-Франківська обл., Долинський р-н, с. Солуків.**

2-39 ПОПАДЬЮК Зорян Володимирович (див. 1981, 7-20 і раніше) — нар. 21. IV. 1953 р. Його адреса в заслання: **464470, КазССР, Актюбинская обл., Уильський р-н, с/з Саралжин.** Адреса матері Любомири Іванівни: **290007, м. Львів-7, вул. Галана, 6, кв. 6а.**

2-40 САВІН Олександр Анатолійович (див. 1981, 4-32 і раніше) — нар. 23. IV. 1958 р. Його адреса в таборі: **460053, г. Оренбург, учр. ЮК-25/4-"И"**. Адреса матері Ніни Василівни: **м. Жданов Донецької обл., вул. Пашковського, 52, кв. 3.**

2-41 БУРДЕЙНИЙ Віктор Олександрович (див. 1981, 6-12 і раніше) — нар. 24. IV. 1943 р. Його адреса в таборі: **265452, Ровенська обл., Сарнинський р-н, с. Катеринівка, уст. ОР-318/46-3.** Адреса дружини Тамари з двома дітьми: **Ровенська обл., Здолбунівський р-н, с. Здовбиця, вул. Третя, 101.**

2-42 БАДЗЬО Георгій (Юрій) Васильович (див. 1982, 1-43 і раніше). нар. 25. IV. 1936 р. (див. фото внизу). Його адреса в таборі: **431200, Мордовская АССР, Теньгушевский р-н, пос. Барашево, учр. ЖХ-385/3-5.** Адреса дружини КИРИЧЕНКО Світлани Тихонівни з сином Сергієм (1961 р. нар.) і дочкою Богданою (1967 р. нар.): **252150, Київ-150, вул. Червоноармійська, 93, кв. 16.**

Юрій БАДЗЬО перед ув'язненням з дочкою Богданою.

2-43 ЯЦЮК Василь Іванович (див. 1981, 12-4) — нар. 27. IV. 1943 р. Його адреса в ув'язненні невідома. Адреса дружини Галини Мелетіївни з 4-ма дітьми: **м. Луцьк, вул. 50-річчя СРСР, 105, кв. 2.**

АРХІВ САМВИДАВУ

У цьому розділі подаємо бібліографію самвидавних документів, опублікованих (або одержаних) у лютому 1982 року. Всі вказані тут матеріали є в архіві Закордонного Представництва Української Гельсінської групи. Бажаючи набути копії цих документів мають звернутися до редактора "ВІСНИКА РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ".

2-44 АС № 4560. Раиса Симчич, жена п/з Мирослава СИМЧИЧА. Два письма с просьбой оградить мужа от преследований,.. г. Запорожье, 27.2 и 6. 7. 81. соотв. — "Материалы самиздата" Радио Свобода, выпуск № 5/82, 1 февраля 1982 г. (4 стор.). Про М. СИМЧИЧА див. 1981, 8-23 і раніше.

2-45 АС № 4561. Валерий Марченко, быв. п/з. Заявление пред. СМ УССР Александру ЛЯШКО о тщетных попытках найти работу, Киев, 27. 7. 81. — "Материалы самиздата" Радио Свобода, выпуск № 5/82, 1 февраля 1982 г. (2 стор.). Про В. МАРЧЕНКА див. 1981, 7-25 і раніше.

2-46 АС № 4562. Сообщение об обыске у одесских евреев 15. 7. 81, вкл. заявления Аврелия Кофмана... и его жены Ольги... (без места, конец июля 1981). — "Материалы самиздата" Радио Свобода, выпуск № 5/82, 1 февраля 1982 г. (6 стор.). Про О. КОФМАН див. 1981, 7-4.

2-47 АС № 4563. 4 члена Моск. ОГС (Е. Боннэр и др.). Документ № 178. "Суд над Анатолием Корягиным" (Москва), 9. 8. 81. — "Материалы самиздата" Радио Свобода, выпуск № 5/82, 1 февраля 1982 г. (6 стор.). Про А. КОРЯГИНА див. 1981, 11-14 і раніше.

2-48 АС № 4567. Сообщение о репрессиях против духовных лиц и мирян в Киеве: игумена Амвросия, С. Конабаса, священн. П. Здрилюка... (без места, вскоре после 13. 8. 81). — "Материалы самиздата" Радио Свобода, выпуск № 5/82, 1 февраля 1982 г. (3 стор.). Див. 1981, 8-10 і 8-11.

2-49 АС № 4576. 4 члена Моск. ОГС (Е. Боннэр и др.). До-

кумент № 173, "Преследования евреев-отказников продолжают" (Москва), 8. 7. 81. — "Материалы самиздата" Радио Свобода, выпуск № 7/82, 15 февраля 1982 г. (2 стор.).

2-50 АС № 4577. ИГ инвалидов. "Бюллетень" № 12, Москва — Юрьев-Польский — Чистополь, 30. 7. 81. — "Материалы самиздата" Радио Свобода, выпуск № 7/82, 15 февраля 1982 г. (57 стор.).

2-51 АС № 4581. 4 члена Моск. ОГС (Е. Боннэр и др.). Документ № 172. "Арест и осуждение Владимира Кислика" (Москва), 7. 7. 81. — "Материалы самиздата" Радио свобода, выпуск № 8/82, 22 февраля 1982 г. (3 стор.). Про В. КИСЛИКА див. 1982, 1-45 і раніше.

2-52 АС № 4586. "Материалы судебного процесса Александра Парицкого" в Харьковском облсуде 11-13. 11. 81, Харьков (не ранее 13-го) ноябрь 1981. — "Материалы самиздата" Радио Свобода, выпуск № 8/82, 22 февраля 1982 г. (15 стор.). Про О. ПАРИЦЬКОГО див. 1982, 1-32 і раніше.

2-53 Das Gerichtsverfahren gegen Wassyl Stus [Самвидавна інформація про суд над українським поетом Василем СТУСОМ (див. 1981, 11-27 і раніше) — за Московським самвидавним ж. "Хроника текущих событий", вып. 58, переклала на німецьку мову Анна-Галя ГОРБАЧ]. — ж. "Kontinent" № 20, 1981, стор. 162-167.

ПОКАЖЧИК ІМЕН

А

АЛТУНЯН Генріх 2-22
о. АМВРОСІЙ 2-48
АФАНАСОВ (КДБ УВТУ ВС-389) 2-14
АХТЬОРОВА Р.О. 2-8
АХТЬОРОВ Павло 2-8

Б

БАДЗЬО Богдана 2-42
БАДЗЬО Георгій (Юрій) Васильович 2-42
БАТУРИН Микола Григорович 2-25
БЕРДНИЧУК Аполоній 2-21
БЕРНІЙЧУК (див. БЕРДНИЧУК)
БОГІН 2-20
БОЖКО Наталія 2-13
БОННЕР О. (БОННЕР Е.) 2-47, 2-49, 2-51
БРЕЖНЄВ Л. І. 2-32
БУБЛИК Сергій 2-25
БУРДЕЙНА Тамара 2-41
БУРДЕЙНИЙ Віктор Олександрович 2-41
БУТОВА Таїса Михайлівна 2-5
БУТОВ Захар 2-5
БУТОВ Олексій 2-5
БУТОВ Петро 2-5

В

ВАТЧЕНКО О. Ф. 2-32
ВЕДУТА 2-20
ВІЛКЕС Дж. 2-8
ВІЛЬЧИНСЬКА Галина 2-25

Г

ГАВРИШ В.Г. 2-18
ГЛУХ Ф. К., прок. УРСР 2-32
ГОМІН Віктор 2-6
ГОРБАЧ Анна-Галя 2-53
ГОРИНЬ Михайло 2-23
ГРИГОРЯН 2-20

Д

ДЕРІМОВ Михайло 2-8
[ДРАЧУК] Сергій 2-42

Е

ЕЛЬБЕРТ Лев 2-10

ЕЛЬБЕРТ Михайло 2-10

З

ЗАГІРНЯК 2-20

ЗДРИЛЮК П. 2-48

ЗІММЕРМАН Т. 2-8

ЗІНЧЕНКО В.С., оперуповноважений (м. Черкаси) 2-2

ЗІНЧЕНКО Е.Н. 2-8

І

ІВАСЮК В. 2-2

К

КАНДИБА І. 2-28

КИРИЧЕНКО Світлана Тихонівна 2-42

КИСЛИК Володимир 2-51

КЛІМЕНС Д. 2-8

КОВАЛЕНКО І.А. 2-2

КОНАБАС С. 2-48

КОРЯГІН Анатолій 2-47

КОФМАН Аврелій 2-46

КОФМАН Ольга 2-46

КРАЙНИК Дарія Гнатівна 2-38

КРАЙНИК Микола Михайлович 2-38

КРАЙНИК Оксана 2-38

КРАЙНИК Тарас 2-38

КРИВКО Михайло 2-12

КУЛЬЧИЦЬКИЙ, суддя Придніпровського р-ну (м. Черкаси) 2-2

КУРИЛО А.С., майор міліції (м. Харків) 2-13

Л

ЛАЗАРУК Павло 2-18

ЛЕВЦЕНЮК Анатолій 2-26

ЛЕРМОНТОВ М. 2-3

ЛУК'ЯНЕНКО Левко 2-28

ЛУЦЬКІВ Василь Степанович 2-28

ЛЯЩЕНКО Борис Володимирович 2-35

ЛЯЩЕНКО Ганна Іванівна 2-35

М

МАРИНОВИЧ Мирослав 2-20, 2-23

МАРЧЕНКО Валерій 2-45

МЕШКО Оксана 2-32

МИХАЙЛЕНКО Ганна 2-29

МОНБЛАНОВ Віктор Володимирович 2-37

МОРОЗ Валентин 2-3

Н

НАБОКА С. 2-16

НЕОБУТОВ (ЯД-40/7) 2-15

ПОМНЯЩА Іда 2-11
СКОВ Ю.А. прок. Донецької обл. 2-8

О

ЕС 2-18

П

РАДЖАНОВ Саркіс (Сергій) Йосипович 2-3
РИЦЬКИЙ Олександр 2-52
ХОМОВ Б. 2-18
ТРАШ Стефанія Василівна 2-2
ІМАЗ, нач. від. КДБ (УВТУ ВС-389) 2-14
ІПАДЮК Зорян Володимирович 2-39
ІПАДЮК Любомира Іванівна 2-39
ІХАЛЬСЬКИЙ Ю.М., кап. (ЯД-40/7) 2-15
ОКОПЧУК Микола Ониськович 2-4
ОНЮК Євген 2-33
ОНЮК Мирослав 2-33
ШКІН О. 2-3

Р

КУНКОВ А.М. 2-31
ДЕНКО Микола 2-19, 2-23

С

ЇВІН Олександр Анатолійович 2-40
ЇВІНА Ніна Василівна 2-40
ЗІТЛИЧНИЙ Іван 2-28, 2-31
ІМЧИЧ Мирослав 2-44
ІМЧИЧ Раїса 2-44
ЧКО Василь Петрович 2-2
ЧКО Володимир 2-2
ЧКО Оксана 2-2
ЧКО Петро 2-2
СОВОРІДЬКО С. 2-8
ІОГІТЕЛЬ Вадим Володимирович 2-34
ТІНЕНКО Василь Володимирович 2-30
ТІНЕНКО (див. СПІНЕНКО)
ГРІЛЬЦІВ Василь Степанович 2-1
ГРІЛЬЦІВ Павло 2-1
ГУС Василь 2-53

Т

АРАСЮК В. 2-8
ІТАРЕНКО, ген. (нач. УВС м. Києва) 2-9
ОМОЗ В.Д. 2-2
РОФІМОВ В.В. 2-31
РОЦЕНКО Валентина 2-27

Х

ХАЙЛО Володимир Павлович 2-36

ХАЙЛО Марія Омелянівна 2-36

Ч

ЧАБАН Павло Савич 2-4

ЧЕРЕПАНОВ 2-20

ЧОВГАН Федір Кузьмич 2-7

ЧОРНОВІЛ Вячеслав 2-15

Ш

ШАБУРА І. 2-8

ШЕВЧЕНКО І. 2-8

ШЕВЧЕНКО Є.Г. 2-8

ШЕВЧЕНКО Олександр 2-24

ШЕДЬКО, майор, нач. СІЗО (м. Черкаси) 2-2

ШУХЕВИЧ Юрій 2-27

Щ

ЩОЛОКОВ Н.А. 2-31

Я

ЯЦЮК Василь Іванович 2-43

ЯЦЮК Галина Мелетіївна 2-43

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ **місячника "ВІСНИК РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ"** **на 1982 рік**

Для індивідуальних передплатників 20.00 американських доларів на рік.

Для бібліотек та інших інституцій — 25.00 американських доларів на рік

Для передплатників з-поза океану — 30.00 американських доларів на рік

Вартість окремого випуску — 2.00 амер. дол.

Адреса для передплати:

Ukrainian Helsinki Group
P.O. Box 770
Cooper Station
New York, NY 10003

ЗАКОРДОННЕ
ПРЕДСТАВНИЦТВО
УКРАЇНСЬКОЇ
ГЕЛЬСІНСЬКОЇ
ГРУПИ

ВІСНИК
РЕПРЕСІЙ
В
УКРАЇНІ

ВИПУСК 3
1982

**ЗАКОРДОННЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО УКРАЇНСЬКОЇ
ГЕЛЬСІНСЬКОЇ ГРУПИ**

ВІСНИК РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ

Редактор-упорядник Надія Світлична

Випуск 3

**Березень 1982 року
Нью-Йорк**

ХРОНІКА РЕПРЕСІЙ

3-1 3 лютого 1982 року в м. Миколаєві заарештували Ана-
толія Тимофійовича РУБЛЕНКА (1949 р. нар.) і Володимира Ме-
фодійовича ВЛАСЕНКА (1954 р. нар.). Для А. РУБЛЕНКА це дру-
гий арешт: він уже відбував термін у 1974-1978 роках за релігійну
діяльність (вони обоє — баптисти). Тоді його звільнили достро-
ково. Його дружина Любов Яківна з трьома дітьми мешкає за
адресою: 327037, м. Миколаїв-37, вул. Шефська, 34. Дружина В.
ВЛАСЕНКА мешкає в тому самому місті за адресою: вул. Коцю-
бинського, 42, кв. 2.

3-2 На початку 1982 року в м. Кіровоград заарештували
Павла Івановича АНТОНОВА (1957 р. нар., ЄХБ). Його батько Іван
Якович теж не раз відбував ув'язнення за релігійну діяльність. Те-
пер батько Павла, мати Неоніла Іванівна і сестри-близнята Віра й
Надія (1960 р. нар.) мешкають за адресою: 316013, м. Кіровоград,
вул. Котовського, 41. Зять АНТОНОВИХ В. СИСОВ (чоловік На-
дії) теж ув'язнений за релігійні переконання (див. 1981, 10-3).

3-3 У м. Васильків Київської обл. на початку 1982 року за-
арештували бартиста Георгія ХОЛОДЕНКА.

3-4 13 січня 1982 року баптиста Бориса Володимировича
ЛЯЩЕНКА (див. 1982, 2-35 і раніше) засудили до 1 року виправ-
них робіт за місцем проживання без позбавлення волі, з вилучен-
ням 20% заробітної плати.

3-5 26 січня 1982 року в м. Нікополь Дніпропетровської
обл. відбувся суд над баптистами Іваном Філатовичем ЩИПЦЕМ
(1929 р. нар.) і Григорієм Михайловичем ЖУРБОЮ (1926 р. нар.).
Їх засудили до 2,5 років таборів загального режиму кожного і за-
арештували, напевно, в залі суду. Дружина І. ЩИПЦЯ Поліна Ми-
колаївна мешкає за адресою: 322908: Дніпропетровська обл. м. Ні-
кополь, вул. Головка, 14. Дружина Г. ЖУРБИ Катерина Федорів-
на живе також у Нікополі на вул. Луговій, 139.

3-6 Суд над Федором Кузьмичем ЧОВГАНОМ (див. 1982,
2-7) відбувся 3-4 лютого 1982 року. Вирок — 3,5 роки таборів за-
гального режиму, його заарештували в залі суду. Родина Ф. Чов-

гана мешкає за адресою: Харківська обл., Лозівський р-н, сел. Панютине, вул. Миру, 30.

3-7 У м. Новоград-Волинську Житомирської обл. засудили Миколу ПОЛІЩУКА (див. 1982, 1-28 і раніше) до 4 років таборів загального режиму і 4 років заслання за ст. 209 ч. 2. КК УРСР.

3-8 С. ПАРАДЖАНОВУ (див. 1982, 2-3 і раніше) нібито пред'явили офіційне звинувачення в спекуляції.

3-9 Подружжя пара зі Львова (прізвища невідомі) 2 березня 1982 року о 6 год. 30 хв. ранку прорвалася на своїй автомашині крізь напіввідчинені ворота на територію посольства США в Москві. Машина при цьому була легко ушкоджена. Подружжя зустріли працівник консульського відділу, в якого вони попросили політичного притулку. Однак близько полудня їх переконали залишити територію посольства. Працівник консульського відділу, який їх супроводжував, викликав для них таксі. Подружжя дало водієві адресу Прокуратури СРСР. Їхня подальша доля невідома.

За тиждень перед тим чоловік з дитиною пробрався на територію посольства Канади, але його зустріли радянські службовці посольства, які відправили його за браму, не давши зустрітися з канадськими дипломатами.

3-10 29 березня 1982 року в Ужгороді оголосили голодівку на невизначений термін Олександр Миколайович МАКСИМІВ (див. 1981, 6-27 і раніше) та його мати Галина Андріївна. Вони домагаються дозволу на еміграцію. О. МАКСИМІВ у 16-річному віці відмовився одержати радянський паспорт і заявив про намір емігрувати. Його мати зверталася до людей доброї волі на Заході, щоб хто-небудь усиновив його і забрав з Радянського Союзу. У лютому 1980 року його заарештували, звинувативши в порушенні паспортних правил і дармоїдстві, та засудили до 1,5 року таборів загального режиму, які він відбув у м. Жовті Води Дніпропетровської області. Галина МАКСИМОВА — інвалід. Вона майже сліпа (очний туберкульоз, дегенерування сітківки), у неї вроджена вада серця.

3-11 Дванадцять київських єврейських активістів оголосили, що вони провадитимуть чергувальну голодівку (голодуючи по черзі по одному дню) з вимогою звільнити С. ЗУБКА (див. 1981, 8-7 і раніше), В. ПИЛЬНИКОВА (див. 1981, 3-187 і раніше), В.

КИСЛИКА (див. 1982, 2-51 і раніше) і К. ФРІДМАНА (див. 1981, 7-32 і раніше), а також припинити переслідування євреїв у Києві та переглянути необґрунтовані відмови в еміграції.

У складі групи: Анна ЛЕВИЦЬКА (див. 1981, 5-5), мати політв'язня С. ЗУБКА, Ольга ДУДНИК, дружина політв'язня В. ПИЛЬНИКОВА (див. 1981, 2-238 і раніше), а також Олександр КОТОВСЬКИЙ, Григорій ОСТРОВСЬКИЙ, Давид ЧОРНИЙ, Світлана ЄФАНОВА (див. 1981, 10-9 і раніше), Володимир КОРЕЦЬКИЙ (див. 1981, 3-8), Володимир ТЕРЕЩЕНКО (див. 1981, 10-9), Ілля БРАНКМАН, Анатолій ШЕНДЕРОВИЧ (див. 1981, 3-8), Григорій НОВАК і Е. ЧУДНЕР.

3-12 28 березня 1982 року в Києві стався напад на кореспондентку американської телевізійної компанії ABC (Ей-Бі-Сі) Енн ГАРРЕЛС, яка приїхала до Києва відвідати своїх знайомих — єврейських відмовників. Протягом усього дня 28 березня її і її друзів невідступно супроводжувала група з 4 осіб. Коли Е. ГАРРЕЛС перебувала на одному з центральних майданів Києва, один з цих чотирьох несподівано схопив її торбинку, а коли Е. ГАРРЕЛС виявила опір, проволік її за собою близько 50 м, доки вона не випустила торбинки з рук. Міліціонер спостерігав цей інцидент, але не втручався. Торбинку їй пізніше повернула міліція, проте 500 доларів з торбинки було вкрадено, а запечатані конверти з листами — відкрито.

НОВИНИ ПРО НЕВІЛЬНИКІВ

1. У тюрмах і в таборах

3-13 1 березня 1982 року керівникові Української Гельсінської групи Миколі РУДЕНКОВІ в концтаборі ВС-389/36 на Уралі зняли II групу інвалідності та зобов'язали його працювати по 8 годин на зміну. Він інвалід II світової війни, у нього незагойна рана (розривна куля в ділянці крижів), оформлену інвалідність II групи він мав від початку ув'язнення в Мордовському таборі ЖХ-385/3-5. (Про М. РУДЕНКА див. 1982, 2-23 і раніше, фото внизу). 30 березня М. РУДЕНКА покарали позбавленням права закупити додаткові харчі в ларку (на 5 крб. за місяць) — за невиконання норми виробітку.

Зліва направо: Микола РУДЕНКО, його дружина Раїса (див. 1981, 11-12 і раніше), Зінаїда Михайлівна ГРИГОРЕНКО та її чоловік Петро ГРИГОРЕНКО — 1976 року в Кончі Заспі під Києвом.

3-14 9 березня 1982 року в таборах, де є українці-політв'язні, стихійно за традицією відзначають роковини Тараса ШЕВЧЕНКА. Зокрема, в табірній їдальні 36-го пермського табору в'язні читали вірші, співали пісні на слова Т. Г. ШЕВЧЕНКА (див. репродукцію портрета ШЕВЧЕНКА, вирізьбленого на дошці в Мордовському таборі ЖХ-385/11 у середині 60-х років. Виконавець — політв'язень Михайло АНДРУНИК — на 3-ій стор. обкладинки).

3-15 8 березня 1982 р. привезли до 36-го пермського табору (зона суворого режиму) політв'язня з Черкас Леоніда Миколайовича МАЛИШЕВА (нар. 25. X. 1932 р.). МАЛИШЕВ — росіянин, працював на Черкаському заводі "Будмашини" інженером-механіком. 28 квітня 1981 року його заарештували за правозахисну діяльність, яка полягала в писанні листів і заяв з вимогами демократизації і реформ. 8 грудня 1981 року Черкаський обласний суд засудив МАЛИШЕВА за ст. 62. ч. 1 та ст. 211 КК УРСР (зберігання і розповсюдження порнографічних журналів) до 5 років таборів суворого режиму і 3 років заслання (до квітня 1989 року).

Батько Л. МАЛИШЕВА працював директором металургійного заводу в Криму, згодом у Наркоматі важкої промисловості, де він був близький до Орджонікідзе і Ворошилова. В 1936 році його заарештували як "ворога народу" і відтоді Леонід нічого не знає про його долю. Тоді ж, у 1936 році, Леоніда помістили до дитячого будинку, бо мати померла ще раніше. В сиротинці він пробув 10 років. У 1938 році від нього вимагали письмово зректися батька, але він категорично відмовився. Йому дали інше прізвище, а в 1946 році, довідавшись, що МАЛИШЕВ розшукує батька, працівники КДБ пропонували співпрацю з ними. Він рішуче відмовився. У жовтні 1977 року МАЛИШЕВ дістав попередження КДБ за Указом від 25 грудня 1972 р. Його сина ув'язнили за сфальшованим звинуваченням у "хуліганстві". У звинуваченні Л. МАЛИШЕВА (за вироком) 13 епізодів — листи, протести проти переслідування акад. А. САХАРОВА, проти інвазії Афганістану тощо, а також заява про намір виїхати з СРСР з політичних міркувань (20. XI. 1976 р.). Під час слідства МАЛИШЕВА посиляли на психіатричну експертизу, але визнали осудним. Його посилено психологічно тероризували, внаслідок чого він був морально пригнічений і на суді визнав себе винним. У зону його пустили 16 березня (напевно, після карантину).

3-16 31 березня 1982 року до 36-го пермського табору приїхав лектор з Харкова (доцент Харківського юридичного інституту СЕМЕНОВ) і два працівники Харківського УКДБ — ст. оперуповноважений майор Г. І. ДОЛГИХ і ст. слідчий в особливо важливих справах ГАРУС). Вони викликали на бесіду АЛТУНЯНА (див. 1982, 2-22 і раніше) та О. ШЕВЧЕНКА (див. 1982, 2-24 і раніше). ШЕВЧЕНКО від бесіди відмовився. Г. АЛТУНЯНОВІ уповноважений КДБ по зоні СУРОВЦЕВ Микола Іванович, який був присутній під час бесіди, зробив попередження, бо, мовляв, АЛТУНЯН провадить у зоні антирадянську агітацію і пропаганду. Після цього АЛТУНЯН перервав розмову й вийшов. Після лекції замполіт майор НЕЛИПОВИЧ повідомив, що тепер провадиться робота у зв'язку з постановою уряду про взаємовідносини в'язнів і їхніх родин.

2. У божевільнях

3-17 10 лютого 1982 року в Києві примусово госпіталізували до божевільні Віктора Володимировича МОНБЛАНОВА (див. 1982, 2-37 і раніше). Причиною госпіталізації було те, що В. МОНБЛАНОВ вийшов на вулицю з індивідуальною демонстрацією протесту в зв'язку з 5-ою річницею від дня арешту засновника гельсінського руху в Радянському Союзі й Керівника МГГ Юрія ОРЛОВА (див. 1981, 3-200 і раніше). В. МОНБЛАНОВА помістили до Республіканської ПЛ ім. Павлова (Київ, вул Фрунзе, 103).

Кінорежисер Віктор МОНБЛАНОВ (нар. 18. IV. 1940 р.) раніше, 30 грудня 1978 року, був заарештований і засуджений до 4 років таборів посиленого режиму за "хуліганство", яке виявилось в тому, що він вийшов на вулицю з плакатом-закликом звільнити політв'язнів, та звертався до перехожих з проханням жертвувати гроші на допомогу їм. Наприкінці 1981 року його звільнили достроково. Дружина В. МОНБЛАНОВА Алла ЯКОВЛЄВА (див. 1981, 2-260 і раніше — вони зареєстрували шлюб у таборі, під час першого ув'язнення В. МОНБЛАНОВА) з сином Кирилом (1968 р. нар.) живуть у Києві. Їхній телефон: 93 37 86. У Віктора МОНБЛАНОВА гепатит.

3-18 **Олексія НІКІТИНА** (див. 1982, 1-20 і раніше) перевезли з Дніпропетровської до **Алма-Атинської СПЛ**. Її адреса: **483310, КазССР, Алма-Атинская обл., г. Талгар, пос. Алексеевка, учр. ЛА-155/7.**

3. На засланні

3-19 **Богдан РЕБРИК** (див. 1981, 11-22 і раніше), йдучи на роботу вранці 6 лютого 1982 року, впав під час сильної завірюхи і перебив жилу на тильному боці ліктьового суглобу. Після цього він протягом місяця був у лікарні, від 5 до 16 березня — на лікарняному звільненні, а потім мав проходити лікарську комісію. Про наслідки тимчасом не відомо.

3-20 **Данила ШУМУКА** (див. 1982, 1-23 і раніше) возили етапом на південь, потім знову на Урал (у м. Перм), і знову до м. Уральська від 25. XI. 1981 року, і тільки 15. I. 1982 року привезли до Каратобе, де він тепер відбуває заслання (адресу ми вже повідомляли). Оскільки термін заслання скорочується за рахунок етапу тільки після закінчення табірному терміну (з розрахунку 3 дні заслання за один день ув'язнення) — **ШУМУКОВІ** такого скорочення майже не буде, бо його термін за першою частиною покарання закінчився щойно 12 січня 1982 року. В Каратобе **Д. ШУМУК** разом з о. Михайлом **ВИННИЦЬКИМ** (див. 1982, 2-24) **працює в кочегарці**. С. Каратобе розміщене за 250 км від обласного центру на південному сході Уральської області. Побутові умови там, як у більшості місць заслання, дуже погані.

Перед етапом на заслання в **Д. ШУМУКА** конфіскували рукопис його автобіографічної повісті (близько 300 стор.).

3-21 **Юрія ШУХЕВИЧА** (див. 1982, 2-27 і раніше — фото на наст. стор.) наприкінці лютого 1982 року повернули з Ленінградської лікарні для в'язнів до Чистопольської тюрми. Операція не врятувала залишків його зору, тепер він відрізняє лише світло від темряви і швидко спіпне.

Юрій ШУХЕВИЧ перед останнім ув'язненням.

3-22 Наприкінці лютого 1982 року члена Української Гельсінської групи Оксану МЕШКО (див. 1982, 2-32 і раніше), яка перебуває в засланні в Хабаровському краї, відпустили для медичного обстеження до крайової консультативної лікарні. Вона домагається, щоб їй змінили місце заслання на таке, де можна було б бути на диспансерному обліку: в О. МЕШКО розвивається глаукома.

3-23 На початку березня 1982 року помер батько Олени АНТОНІВ (див. 1981, 8-34 і раніше). Її чоловік, політичний засланець Зіновій КРАСІВСЬКИЙ (див. 1981, 12-1 і раніше — фото на наст. стор.) останнім часом нарікає на серцевий біль. За телеграмою про тяжкий стан здоров'я Тимофія АНТОНОВА КРАСІВСЬКОГО не відпустили відвідати родину, а дали 10-денну відпустку вже на похорон тестя.

Зіновій КРАСІВСЬКИЙ з дружиною Оленою АНТОНІВ на засланні в Томській обл.

3-24 Стан здоров'я Івана СВИТЛИЧНОГО (див. 1982, 2-31 і раніше) трохи поліпшився: йому зняли гіпс, роблять масаж паралізованої частини тіла. Лікарі сподіваються, що він ходитиме. Дружина відновила клопотання про дозвіл на переїзд до спеціалізованої лікарні. Зараз вона доглядає чоловіка в Горно-Алтайську, в обласній лікарні.

3-25 Політичний засланець Володимир МАРМУС (див. 1982, 1-35 і раніше) домагається дозволу відвідати родину в квітні 1982 року. Покищо такого дозволу йому не дали.

ПРИВІТАЙТЕ З УРОДИНАМИ

Повідомляємо адреси тих переслідуваних, у кого через місяць надходять дні народження. У травні народилися:

3-26 4 травня 1946 року нар. КІНАШ Микола Ілліч (див. 1981, 6-9 і раніше). Адреса родини (дружина Тетяна Григорівна, мати Федора Максимівна, батько Ілля П.): **338012, Донецька обл., м. Горлівка, вул. Карамзина, 48.**

3-27 6 травня 1930 р. нар. САЛАМАХА Степан Гаврилович (див. 1981, 4-34 і раніше). Адреса дружини Докії Іванівни з 8-ма дітьми: **Ворошиловградська обл., м. Красний Луч, вул. Ціолковського, 14.** Термін його 9-річного ув'язнення закінчився 20.І.1982 р.

3-28 6 травня 1936 р. нар. ПЛАХОТНЮК Микола Григорович (див. 1982, 1-21 і раніше). Перебуває під слідством у м. Черкаси. Адреса нареченої ЧОРНОВІЛ Валентини Максимівни: **с. Вільхivecь Звенигородського р-ну Черкаської обл.** Адреса сестри БОНДАРЕНКО Анни Григорівни: **с. Тихий Хутір Жашківського р-ну Черкаської обл.**

3-29 8 травня 1955 р. нар. СТАРОСОЛЬСЬКИЙ Любомир (див. 1981, 5-78 і раніше). Його адреса в таборі і адреса родини у Львівській обл. не відома.

3-30 10 травня 1932 р. нар. ІВАЩЕНКО Яків Єфремович (див. 1981, 10-4 і раніше). Його адреса в таборі: **Кримська обл., м. Сімферополь, уст. ОУ-85/8-8-84.** Адреса його дружини Ганни Йосипівни з 11-ма дітьми: **255203, Київська обл., Києво-Святошинський р-н, п/в Петровське, вул. Петровська, 87а.**

3-31 16 травня 1930 р. нар. ГОЛУБ Василь Андрійович (див. 1981, 3-244). Адреса дружини Ольги Іванівни з 7-ма дітьми: **343043, м. Ворошиловград, вул. Висотна, 41.**

3-32 17 травня 1937 р. нар. ЛІСОВИЙ Василь Семенович (див. 1981, 11-20 і раніше — фото на наст. стор.). Адреса в

*Віра ЛІСОВА з сином Оксеном
у Києві 9 березня 1977 р.*

*Василь ЛІСОВИЙ на засланні
в Бурятській АРСР, липень 1979 р.*

засланні: **Бурятская АССР, Заиграевский р-н, с. Илья, ул. Профсоюзная, 20.** Дружина Віра Павлівна з двома дітьми живе з ним на засланні.

3-33 24 травня 1928 р. нар. ТАТАРЕНКО Арнольд Михайлович (див. 1981, 8-51 і раніше). Його адреса в кримінальному таборі не відома. Адреса дружини Марії Федорівни з 7-ма дітьми: **320903, Дніпропетровська обл., сел. Таромське, вул. Паркова, 2.**

3-34 31 травня 1947 р. нар. ДІДЕНКО Костянтин Олексійович (див. 1981, 12-23 і раніше). Відбуває примусові роботи в м. Кременчук Полтавської обл. Адреса дружини Зої Олександрівни: **261723, Житомирська обл., с. Корнин, пров. Фруктовий, 5.** Мати з сестрою мешкають у м. Кам'янець-Подільський.

Бажано привітати їх листами, листівками чи телеграмами.

АРХІВ САМВИДАВУ

У цьому розділі подаємо бібліографію самвидавних документів, опублікованих (або одержаних) у березні 1982 року. Всі вказані тут матеріали є в архіві Закордонного Представництва Української Гельсінської групи. Бажаючи набути копії цих документів мають звернутися до редактора "ВІСНИКА РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ".

3-35 Г. ШИЛЮК, Право на безправ'я. — Пресове повідомлення УІС "Смолоскип" з Гельсінкі (УО431), 4 березня 1982 р. (2 стор.). Про чоловіка Г. ШИЛЮК див. 1981, 10-11 і 10-12.

3-36 АС № 4603. Анонимный автор. Сообщение "Гонения на священника" Петра Здрилюка (вероятно, Киев, вскоре после 15. I. 82). — *"Материалы самиздата"* Радио Свобода, выпуск № 11/82, 15 марта 1982 г. (4 стор.). Про П. ЗДРИЛЮКА див. 1981, 8-11.

3-37 АС № 4605. Любовь Мурженко. Сообщение о положении мужа, п/з Алексея Мурженко, в лагерях особого режима (Киев, вероятно, 15. 2. 82). — *"Материалы самиздата"* Радио Свобода, выпуск № 11/82, 15 марта 1982 г. (18 стор.). Про Л. та О. МУРЖЕНКІВ див. 1981, 12-16, 9-24 і раніше.

3-38 АС № 4606. Любовь Мурженко и Пелагея Федорова. "Обращение"... с просьбой сделать все возможное для освобождения п/з Алексея Мурженко и Юрия Федорова, соответственно мужа и сына, Киев-Москва, 15. 2. 82. — *"Материалы самиздата"* Радио Свобода, выпуск № 11/82, 15 марта 1982 г. (2 стор.).

3-39 АС № 4609. Сообщение о процессе пятидесятника Павла Ахтерова в г. Донецке 24-29. 12. 81. (без места, вероятно, начало января 1982). — *"Материалы самиздата"* Радио Свобода, выпуск № 12/82, 26 марта 1982 г. (3 стор.). Про П. АХТЬОРОВА див. 1982, 1-3 і раніше.

3-40 АС № 4610. Александр Шатравка, бывший п/з. Заявление в Президиум ВС СССР об отказе от советского гражданства, Кривой Рог, 18. I. 82. — *"Материалы самиздата"* Радио Свобода, выпуск № 12/82, 26 марта 1982 г. (4 стор.). Про О. ШАТРАВКУ див. 1981, 7-18 і раніше.

3-41 Un prisonnier ukrainaen ecrit a Georges Marchais. [Лист політв'язня Юрія БАДЗЯ (див. 1982, 2-42 і раніше) до секретаря

компартії Франції Жоржа МАРШЕ]. — ж. *"L'Alternative"*, No. 14. Janvier-fevrier 1982, стор. 57-58.

3-41 Appel lance d'un camp de Yakoutie par Viatcheslav Tchornovil. [Самвидавний лист про якутський концтабір ЯД-40/7 і в'язня цього табору Вячеслава ЧОРНОВОЛА (див. 1982, 2-15 і раніше)]. — ж. *"L'Alternative"*, No. 14, Janvier-fevrier 1982, стор. 58-59.

ПОКАЖЧИК ІМЕН

А

АЛТУНЯН Г. 3-16
АНТОНІВ Олена 3-23
АНТОНІВ Тимофій 3-23
АНТОНОВ Іван Якович 3-2
[АНТОНОВА] Віра Іванівна 3-2
АНТОНОВА Неоніла Іванівна 3-2
АНТОНОВ Павло Іванович 3-2
АХТЬОРОВ Павло 3-39

Б

БАДЗЬО Юрій 3-41
БОНДАРЕНКО Анна Григорівна 3-28
БРАНКМАН Ілля 3-11

В

о. ВИННИЦЬКИЙ Михайло 3-20
ВЛАСЕНКО Володимир Мефодійович 3-1

Г

ГАРРЕЛС Енн 3-12
ГАРУС, ст. слідчий КДБ (м. Харків) 3-16
ГОЛУБ Василь Андрійович 3-31
ГОЛУБ Ольга Іванівна 3-31
ГРИГОРЕНКО Зінаїда Михайлівна 3-13
ГРИГОРЕНКО Петро 3-13

Д

ДІДЕНКО Зоя Олександрівна 3-34
ДІДЕНКО Костянтин Олексійович 3-34
ДОЛГИХ Г. І., майор КДБ (м. Харків) 3-16
ДУДНИК Ольга 3-11

Є

ЄФАНОВА Світлана 3-11

Ж

ЖУРБА Григорій Михайлович 3-5
ЖУРБА Катерина Федорівна 3-5

З

ЗДРИЛЮК Петро 3-36
ЗУБКО С. 3-11

І

ІВАЩЕНКО Ганна Йосипівна 3-30

ІВАЩЕНКО Яків Єфремович 3-30

К

КИСЛИК В. 3-11

КІНАШ Ілля П. 3-26

КІНАШ Микола Ілліч 3-26

КІНАШ Тетяна Григорівна 3-26

КІНАШ Федора Максимівна 3-26

КОРЕЦЬКИЙ Володимир 3-11

КОТОВСЬКИЙ Олександр 3-11

КРАСІВСЬКИЙ Олександр 3-11

КРАСІВСЬКИЙ Зіновій 3-23

Л

ЛЕВИЦЬКА Анна 3-11

ЛІСОВА Віра Павлівна 3-32

ЛІСОВИЙ Василь Семенович 3-32

ЛІСОВИЙ Василь Семенович 3-32

ЛІСОВИЙ Оксен 3-32

ЛЯЩЕНКО Борис Володимирович 3-4

М

МАКСИМІВ Олександр Миколайович 3-10

МАКСИМОВА Галина Андріївна 3-10

МАЛИШЕВ Леонід Миколайович 3-15

МАРМУС Володимир 3-25

МАРШЕ Жорж 3-41

МЕШКО Оксана 3-22

МОНБЛАНОВ Віктор Володимирович 3-17

МУРЖЕНКО Любов 3-37, 3-38

МУРЖЕНКО Олексій 3-37, 3-38

Н

НЕЛИПОВИЧ, майор (замполіт ВС-389/36) 3-16

НІКІТІН Олексій 3-18

НОВАК Григорій 3-11

О

ОРЛОВ Юрій 3-17

ОСТРОВСЬКИЙ Григорій 3-11

П

ПАРАДЖАНОВ С. 3-8

ПИЛЬНИКОВ В. 3-11

ПЛАХОТНЮК Микола Григорович 3-28

ПОЛІЩУК Микола 3-7

Р

РЕБРИК Богдан 3-19

РУБЛЕНКО Анатолій Тимофійович 3-1

РУБЛЕНКО Любов Яківна 3-1

РУДЕНКО Микола 3-13

РУДЕНКО Раїса 3-13

С

САЛАМАХА Докія Іванівна 3-27

САЛАМАХА Степан Гаврилович 3-27

СВІТЛИЧНИЙ Іван 3-24

СЕМЕНОВ, доц. Харків. юрид. ін-ту 3-16

СИСОЄВ В. 3-2

[СИСОЄВА] Надія Іванівна 3-2

СТАРОСОЛЬСЬКИЙ Любомир 3-29

СУРОВЦЕВ Микола Іванович, уповноваж. КДБ (ВС-389/36) 3-16

Т

ТАТАРЕНКО Арнольд Михайлович 3-33

ТАТАРЕНКО Марія Федорівна 3-33

ТЕРЕЩЕНКО Володимир 3-11

Ф

ФЕДОРОВ Юрій 3-38

ФЕДОРОВА Пелагія 3-38

ФРІДМАН К. 3-11

Х

ХОЛОДЕНКО Георгій 3-3

Ч

ЧОВГАН Федір Кузьмич 3-6

ЧОРНИЙ Давид 3-11

ЧОРНОВІЛ Валентина Максимівна 3-28

ЧОРНОВІЛ Вячеслав 3-42

ЧУДНЕР Е. 3-11

Ш

ШАТРАВКА Олександр 3-40

ШЕВЧЕНКО О. 3-16

ШЕВЧЕНКО Тарас 3-14

ШЕНДЕРОВИЧ Анатолій 3-11

ШИЛЮК Г. 3-35

ШУМУК Данило 3-20

ШУХЕВИЧ Юрій 3-21

Щ

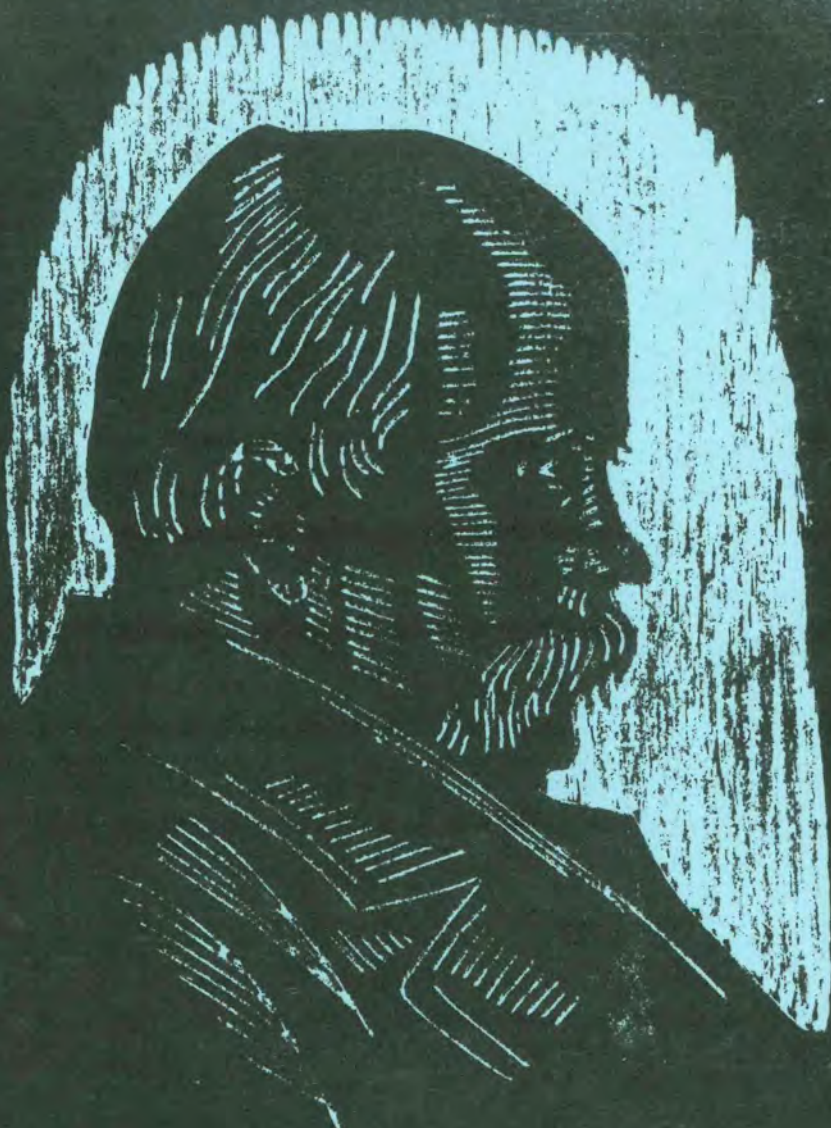
ЩИПЕЦЬ Іван Філатович 3-5

ЩИПЕЦЬ Поліна Миколаївна 3-5

Я

[ЯКОВЛЄВ] Кирило 3-17

ЯКОВЛЄВА Алла 3-17

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ
місячника "ВІСНИК РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ"
на 1982 рік

Для індивідуальних передплатників 20.00 американських доларів на рік.
Для бібліотек та інших інституцій — 25.00 американських доларів на рік.
Для передплатників з-поза океану — 30.00 американських доларів на рік.
Вартість окремого випуску — 2.00 амер. дол.
Адреса для передплати:

Ukrainian Helsinki Group
P.O. Box 770
Cooper Station
New York, NY 10003.

ЗАКОРДОННЕ
ПРЕДСТАВНИЦТВО
УКРАЇНСЬКОЇ
ГЕЛЬСІНСЬКОЇ
ГРУПИ

ВІСНИК
РЕПРЕСІЙ
В
УКРАЇНІ

ВИПУСК 4
1982

**ЗАКОРДОННЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО УКРАЇНСЬКОЇ
ГЕЛЬСІНСЬКОЇ ГРУПИ**

ВІСНИК РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ

**Редактор-упорядник Надія Світлична
Випуск 4**

**Квітень 1982 року
Нью-Йорк**

ХРОНІКА РЕПРЕСІЙ

4-1 У 1981 році на Волині засудили до смертної кари колишніх членів ОУН або вояків УПА: **ДУФАНЦЯ** Миколу 1920 р. нар. (див. 1981, 2-144), колишній член ОУН і вояк УПА. Його звинувачували також у зв'язках з колишнім керівником Волинського крайового проводу ОУН Ананієм ЗАКУШТУЄМ та Борисом ПУКСОЮ-ПОЛЯЧЕКОМ; **БУБЕЛУ** Артема Л., 1920 р. нар. (див. 1981, 2-144), після війни жив у с. Кримне Волинської обл.; **РИБАЧУКА** Пилипа Ю., 1916 р. нар. (див. 1981, 2-144), після війни його вивезли до Сибіру, перед арештом жив у Магаданській обл.

Жоден з них не визнав себе винним. Верховний суд УРСР затвердив смертні вироки, а ПВР УРСР і ПВР СРСР відхилили прохання помилувати їх. Справу **ДУФАНЦЯ**, **БУБЕЛИ** й **РИБАЧУКА** розглядала колегія Волинського обласного суду в м. Луцьку в такому складі: **П. О. ЛЮЛЬКА** — голова суду, **В. В. КУЗНЕЦОВА** і **Є. М. ВЛАСЮК** — народні засідателі, **П. Г. ДУМАЛО** — прокурор, **Н. Ф. КОМІСАРИК** — громадський обвинувач. Підсудних захищали адвокати **В. РЯБКО**, **О. ОЛІЙНИК** і **Є. МАКАР**. Серед багатьох свідків звинувачення були Кирило **БУБЕЛА** (теж колишній член ОУН) і референт ОУН у Заболотівському районі на Волині **І. М. ПОКРОВСЬКИЙ**.

Вирок було виконано восени 1981 року.

4-2 4 березня 1982 року в Харкові судили баптистів **Олега ПЕРЕБИКОВСЬКОГО** (вирок 2 роки таборів) і **Харитона ПРУТЯНУ** (вирок 3 роки).

4-3 У 1981 році в Каневі Черкаської обл. заарештовано за ст. 62 КК УРСР **Миколу Степановича ІГНАТЕНКА**. Подробиці не відомі.

4-4 21 лютого 1982 року було розігнано молитовне зібрання баптистів у с. Великий-Кучурів Чернівецької обл. Багатьох віруючих побили, 16-х, включно зі служителем місцевої церкви **І. ДАНИЛЮКОМ** (див. 1981, 11-24), затримали. Пізніше 10-х звільнили, ще одного — **Івана Григоровича ЯКИМЧУКА** (1953 р. нар.) засудили до 15 діб адміністративного арешту, решту 5 чол. заарештували і тримають у СІЗО.

Служитель церкви **ЄХБ** Іван Григорович **ДАНИЛЮК** (нар. 2 січня 1938 р.) звільнився з табору після 2,5 років ув'язнення всього за 20 днів до повторного арешту. Його дружина **Антоніна Олексіївна** мешкає за адресою: 274000, м. Чернівці, вул. Полетаєва, 13, кв. 64.

Крім **І. ДАНИЛЮКА**, в с. Великий-Кучурів були також заарештовані: **Сергій Яремійович БУРЛАКА** (нар. 1949 р.), **Віталій Георгійович ДИМ'ЯН** (нар. 1959 р.), **Микола Петрович РУСНАК** (нар. 1953 р.) і **Василь Тарасович ТУРКЕВИЧ** (нар. 1958 р.). Проти **С. БУРЛАКИ**, батька трьох дітей, уже раніше було порушено кримінальну справу.

Невдовзі після цих арештів ще одного члена цієї церкви, **Леоніда ІВАНОВА**, адміністративно заарештували на 15 діб.

4-5 У м. Миколаєві 1 березня 1982 року заарештували **Марію ДІДНЯК** (1932 р. нар.) і її сина **Геннадія** (1956 р. нар.).

4-6 20 квітня 1982 року в м. Лозова Харківської обл. мали відбуватися чергові збори Ради родин в'язнів **ЄХБ**. Коли збори почалися, хату оточила міліція і 7-х заарештували. Серед арештованих — голова Ради родин **Олександра Тимофіївна КОЗОРИЗОВА** (нар. 24.I.1936 р.). Раніше **О. КОЗОРИЗОВА** (див. 1981, 5-10 і раніше) була засуджена умовно до 3 років позбавлення волі. Її чоловік **Олексій Трохимович** (див. 1981, 5-10) теж перебуває зараз в ув'язненні. Їхні діти **Галина** (нар. 1961 р.), **Михайло** (нар. 1962 р.), **Микола** (нар. 1963 р.), **Іван** (нар. 1964 р.), **Павло** (нар. 1965 р.), **Олексій** (нар. 1967 р.), **Василь** (нар. 1970 р.), **Олександра** (нар. 1971 р.) й **Андрій** (нар. 1978 р.) мешкають за адресою: 348047, м. Ворошиловград, вул. Оборонна, 92.

Заарештовано також членів Ради **Лідію Трохимівну БОНДАР** (див. 1980, 7-9), **Галину Юріївну РИТІКОВУ** (див. 1981, 3-227 і раніше), **Серафиму Анатоліївну ЮДИНЦЕВУ** та інших. Усього з 12 членів Ради, заснованої в 1964 році, зараз під арештом перебуває половина, включно з головою.

Лідію БОНДАР (нар. 20.VIII.1935 р.) давно розшукувала міліція в зв'язку зі справою **Г. ВІЛЬЧИНСЬКОЇ** (див. 1981, 3-226 і раніше) та **В. і П. РИТІКОВИХ** (див. 1981, 3-227 і раніше). Вона вже була в ув'язненні за релігійну діяльність у 1971-74 рр. **Л. БОНДАР** не одружена. Її сестра **Марія СЕМ'ЯНЮК** мешкає за адресою: Краснотарський край, ст. Елизаветинская, ул. Зеленая, 76.

Г. Ю. РИТІКОВА (нар. в червні 1937 р.) — дружина й мати відповідно **Павла Тимофійовича** і **Володимира РИТІКОВИХ**, які

перебувають в ув'язненні. Решта її дітей — Павло (нар. 1959 р.), Ніна (нар. 1962 р.), Сергій (нар. 1964 р.), Наталя (нар. 1965 р.), Петро (нар. 1967 р.), Анна (нар. 1972 р.), Любов (нар. 1974 р.), Данило (нар. 1976 р.) і Галина (нар. 1980 р.) мешкають за адресою: 349340, Ворошиловградська обл., м. Красnodон, вул. Підгорна, 30.

С. А. ЮДИНЦЕВА (нар. 12.I.1938 р.) — дружина Василя Івановича ЮДИНЦЕВА, сестра якого Галина ЮДИНЦЕВА перебуває в ув'язненні (див. 1981, 9-29 і раніше). В. ЮДИНЦЕВ з 12-ма дітьми (1958-1979 рр. нар.) мешкає за адресою: 343700, Донецька обл., м. Харцизьк, вул. Лермонтова, 63.

4-7 6 квітня 1982 року в Почаївській Лаврі (Тернопільська обл.) відбулися масові обшуки. Розповідають, що вилучено дуже багато релігійної ротапринтної літератури. Офіційні представники Лаври (м. Почаїв, тел. 41 595 і 41 244), однак, це заперечують (див. 1981, 8-10).

4-8 Під час обшуку в математика Валерія СЕНДЕРОВА, члена ВМОТ у Москві в квітні 1982 року вилучили вірші Ірини РАТУШИНСЬКОЇ (див. 1981, 9-10 і раніше).

4-9 Чергувальна голодівка київських єврейських активістів (див. 1982, 3-11) почалася 15 березня 1982 року.

НОВИНИ ПРО НЕВІЛЬНИКІВ

1. У тюрмах і таборах

4-10 У квітні 1982 року ув'язненого члена Української Гельсінської групи Вячеслава ЧОРНОВОЛА (див. 1982, 3-42 і раніше) перевезли з табору ЯД-40/7 у Якутській АРСР до Києва, де він перебуває в СІЗО КДБ. 24 квітня він мав побачення з дружиною. Напевно, йдеться про звичайну процедуру "перевиховання". Формально В. ЧОРНОВІЛ засуджений за "спробу зґвалтування".

4-11 У пермському політтаборі ВС-389/36 15 квітня 1982 року в'язні Г. АЛТУНЯН (див. 1982, 3-16 і раніше), ЗАГІРНЯК (див. 1982, 2-20), М. МАРИНОВИЧ (див. 1982, 2-23 і раніше), В. НЕКІПЕЛОВ (див. 1981, 12-13 і раніше), НІЙТСОО, М. РУДЕНКО (див. 1982, 3-13 і раніше), А. ТЕРЛЯЦКАС і О. ШЕВЧЕНКО (див. 1982, 3-16 і раніше) написали заяви на захист В. БАЛАХОНОВА (див. 1981, 1-176). В. БАЛАХОНОВА посадили до ШІЗО за те, що він 10 квітня був хворий і не виконав норми виробітку.

4-12 16 квітня 1982 року О. ЗАГІРНЯКА і Б. ВЕДУТУ (ВС-389/36) посадили до ПКТ відповідно на 6 і 4 міс. "за різні порушення", в тому числі в зв'язку з скаргою на них в'язня ЧЕРЕПАНОВА (див. 1982, 2-20).

4-13 17 квітня кілька в'язнів 36-го уральського табору зібралися за столом для святкування Великодня (14 чол.). М. МАРИНОВИЧ (див. вище, фото на наст. стор.) прочитав молитву, після якої черговий наряд наказав "кінчати крамолу" і розігнав учасників святкування. М. МАРИНОВИЧА, В. НЕКІПЕЛОВА і М. РУДЕНКА посадили в ШІЗО "за організацію й участь у зборищі". На їхній захист виступили з заявами протесту Г. АЛТУНЯН, В. НІЙТСОО й О. ШЕВЧЕНКО.

Через кілька днів, 22 квітня, за святкування Великодня позбавили чергового (особистого) побачення О. ШЕВЧЕНКА; БЕРДНИЧУКА (див. 1982, 2-21 і раніше) позбавили ларка, тобто права закупити харчів на 5 крб. протягом місяця, а євреєві ЛУБМАНУ, який привітав православних з Великодніми святами, оголосили позачерговий наряд.

*Мирослав МАРИНОВИЧ
перед ув'язненням. (1970-ті роки).*

4-14 25 квітня в 36-му таборі зробили тотальний обшук і конфіскували значну частину особистих речей в'язнів (одягу, взуття, білизни, посуду, харчів тощо). Під виглядом інвентаризації вивезли кілька вантажних автомашин майна, віднятого у в'язнів.

4-15 27 квітня в уральському таборі ВС-389/36 (сел. Кучино, 50 км від ст. Чусова) оголосили про припинення побачень у зв'язку з повинню.

4-16 О. ШЕВЧЕНКА (див. вище) позбавили права купувати протягом місяця харчі в ларку за те, що був у роздягальні промзони в робочий час, хоча норму виробітку він весь час виконує, та посадили на 10 діб до ШІЗО 28 квітня 1982 року "за грубість щодо представника адміністрації" (насправді ШЕВЧЕНКО, розмовляючи з замполітом майором НЕЛИПОВИЧЕМ, сказав цензоріві, який втрутився в розмову: "Я з вами не розмовляю").

4-17 Політв'язень Мордовського табору ЖХ-385/3-5 Євген АНЦУПОВ (див. 1981, 12-17 і раніше) оголошував голодівки протесту 24.III, 30.III, 3.IV. і 24.IV 1982 року.

4-18 Григорій ПРИХОДЬКО (див. 1981, 5-72 і раніше)

засуджений до 10 років таборів особливого режиму з відбуванням перших 5 років у тюрмі, та 5 років заслання, перебуває в Чистопольській тюрмі за адресою: 422950, Татарская АССР, г. Чистополь, учр. УЭ-148/ст-4.

4-19 Дружина повторно ув'язненого в таборі Ярослава ЛЕСІВА (див. 1981, 12-1 і раніше) лежить у лікарні через гнійний бронхіт. Крім того, їй зробили операцію апендициту.

2. У божевільнях

4-20 Володимир КЛЕБАНОВ (див. 1981, 10-22 і раніше) вибув з Дніпропетровської СПЛ. Теперішня його адреса невідома

3. На засланні

4-21 Іванові СВІТЛИЧНОМУ (див. 1982, 3-24 і раніше) повідомили, що термін його заслання скорочують за станом здоров'я, і в середині травня 1982 року він зможе повернутися до Києва. Здоров'я його трохи поліпшилося, він може самостійно, хоч і з труднощами, пересуватися. Він має чітку свідомість, але йому ще важко добирати слова в розмові, через втрату пам'яті.

4-22 Ірина СЕНИК (див. 1981, 5-56 і раніше) зламала на роботі праву руку. Вона працює в засланні прибиральницею в готелі.

4-23 У Володимира МАРМУСА (див. 1982, 3-25 і раніше) почалася з 10 квітня відпустка. Він домагається дозволу відвідати батьків на Україні.

4-24 У квітні 1982 року має закінчитися термін заслання о. Михайла ВИННИЦЬКОГО (див. 1982, 3-20 і раніше). До арешту він жив у Львові.

ПРИВІТАЙТЕ З УРОДИНАМИ

Повідомляємо адреси тих переслідуваних, у кого через місяць надходять дні народження. У червні народилися:

4-25 8 червня 1926 року нар. Ірина Михайлівна СЕНИК див. 1981, 5-56 і раніше, фото внизу). Її адреса в засланні: 489100, Казахская ССР, Талды-Курганская обл., Каратальский р-н, г. Уштобе, ул. Джамбула, 41. Адреса брата Романа Михайловича з родиною: 652093, г. Анжеро-Судженск Кемеровской обл., ул. Мира, 12, кв. 10.

Ірина СЕНИК під час другого заслання, 1982 р.

4-26 14 червня 1932 року нар. Володимир Олександрович КЛЕБАНОВ (Див. цей вип., 4-20 і раніше). Адреса дружини Зінаїди Трохимівни з двома дочками: Донецька обл., м. Макіївка-19, вул. Макарова, 67, кв. 12.

4-27 16 червня 1923 року нар. Костянтин Якович СМІРН-СЬКИЙ (див. 1980, 9-7 і раніше). Адреса після ув'язнення (дружи-

на Антоніна Сергіївна з 5-ма дітьми): м. Дніпропетровськ, сел. Краснопілля, вул. Татарська, 60.

4-28 20 червня 1930 року нар. Михайло Миколайович ГОРИНЬ (див. 1982, 2-23 і раніше). Він перебуває в слідчій тюрмі КДБ у Львові. Адреса дружини Ольги Павлівни з двома дітьми: м. Львів, вул. Кірова, 33, кв. 14.

4-29 22 червня 1956 року нар. Віктор Олександрович ГОМІН (див. 1982, 2-6). Він перебуває в слідчому ізоляторі (тюрмі). Адреса родини: 252010, м. Київ-10, вул. Січневого повстання, 11, кв. 79.

4-30 25 червня 1932 року нар. Олександр Федорович СЕРГІЄНКО (див. 1981, 11-32 і раніше). Адреса його з дружиною й двома дітьми: 252086, м. Київ-86, вул. Верболюзна, 16. Адреса його матері МЕШКО Оксани Яківни (див. 1982, 3-22 і раніше) в заслання: 682080, Хабаровський край, Аяно-Майський р-н, с. Аян, ул. Вострєцова, 18.

4-31 30 червня 1938 року нар. Богдан Васильович РЕБРИК (див. 1982, 3-19 і раніше). Його адреса в заслання: 474230, Казахская ССР, Целиноградская обл., Кургальджинский р-н, пос. Кенбидаик.

4-32 У червні 1937 року нар. Галина Юріївна РИТІКОВА (див. цей вип., 4-6 і раніше). Вона перебуває під слідством. Її чоловік і син Володимир теж ув'язнені. Решта дев'ятеро її дітей (1959-1980 рр. нар.) мешкають за адресою: 349340, Ворошиловградська обл., м. Красnodон, вул. Підгорна, 30.

Бажано привітати їх листами, листівками чи телеграмами.

АРХІВ САМВИДАВУ

У цьому розділі подаємо бібліографію самвидавних документів, опублікованих (або одержаних) у квітні 1982 року. Всі вказані тут матеріали є в архіві Закордонного Представництва Української Гельсінської групи. Бажаючі набути копії цих документів мають звернутися до редактора "ВІСНИКА РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ".

4-33 Заява з приводу арешту й ганебного засуду Раіси РУДЕНКО (Петро ГРИГОРЕНКО, Зінаїда ГРИГОРЕНКО, 6 жовтня 1981 року). — ж. *"Визвольний шлях"*, кн. 1, Січень 1982 р., стор. 43-44.

4-34 Свідчення очевидця про злочини російського комуністичного імперіалізму проти людини і людства (Іван ГЕЛЬ). — ж. *"Визвольний шлях"*, кн. 1, Січень 1982 р., стор. 44-46. Про І. ГЕЛЯ див. 1982, 1-22 і раніше.

4-35 Політв'язні солідаризуються з польською "Солідарністю" [Телеграма політв'язнів Пермського концтабору ч. 36 польській профспілки: ГРИГОРЯН, ЖГЕНТІ, МАРИНОВИЧ, МОНАКОВ, НЕКІПЕЛОВ, ОГОРОДНІКОВ, САФРОНОВ, ТЕРЛЯЦКАС]. — ж. *"Визвольний шлях"*, кн. 1, 1982 р., стор. 46-47.

4-36 Переслідування Валерія МАРЧЕНКА [сім заяв Валерія МАРЧЕНКА до різних офіційних інстанцій із заслання]. — ж. *"Визвольний шлях"*, кн. 1, 1982 р., стор. 47-50. Про В. МАРЧЕНКА див. 1982, 2-45 і раніше.

4-37 Степан ГОВЕРЛЯ: Дисидентство; Деякі заваги до суспільного явища. (До серії "Політичні уроки для української молоді"). — ж. *"Визвольний шлях"*, кн. 2, Лютий 1982 р., стор. 166-177.

4-38 Вячеслав ЧОРНОВІЛ. Чому я заздрю Робертові СЕНДЗУ (15 липня 1981 р.). — ж. *"Сучасність"*, ч. 1-2, Січень-лютий 1982 р., стор. 215-218. Про В. Чорновола див. 1982, 3-42 і раніше.

4-39 Відкритий лист Святішому Отцеві Іванові Павлові II від вірних католиків в Українській РСР. — ж. *"Сучасність"*, ч. 1-2, Січень-лютий 1982 р., стор. 219-222.

4-40 Епископ полтавский и кременчугский **ФЕОДОСИЙ**: Письмо Ген. Секретарю ЦК КПСС, Предс. президиума Верховного Совета СССР Л. И. БРЕЖНЕВУ. — ж. *"Русское Возрождение"*, 1981(III), № 15, стор. 121-155.

4-41 АС № 4620 3 члена Моск. ОГС (Е. Боннэр и др.). Документ № 184. "40-я годовщина массовых расстрелов евреев в Бабьем Яру" (Москва), 23.10.81. — *"Материалы самиздата"* Радио Свобода, выпуск № 14/82, 5 апреля 1982 г. (2 стор.).

4-42 АС № 4620. Анонимный составитель. Материалы по уголовному делу п/з Василия Сичко: "Обвинительное заключение" и сообщение о процессе в нарсуде Приднепровского р-на г. Черкассы 4.1.82 (без места, вскоре после 4.1.82). — *"Материалы самиздата"* Радио Свобода, выпуск № 14/82, 5 апреля 1982 г. (7 стор.). — Про Василя СІЧКА див. 1982, 2-2 і раніше.

4-43 АС № 4625. Анонимные украинцы-католики. Статья "Из жизни Украинской католической церкви" (без места), январь 1980. — *"Материалы самиздата"* Радио Свобода, выпуск №16/82, 30 апреля 1982 г. (20 стор.).

4-44 Alltagssorgen orthodoxer Gläubiger in der Ukraine. Bischof Feodosij appelliert an L. I. Brežnev. — *"Dlaube in der 2. Welt"*, 1982, Jg. X, Nr. 2, стор. 55-76.

ПОКАЖЧИК ІМЕН

А

АЛТУНЯН Г. 4-11, 4-13

АНЦУПОВ Євген 4-17

Б

БАЛАХОНОВ В. 4-11

БЕРДНИЧУК 4-13

БОНДАР Лідія Трохимівна 4-6

БОННЕР Є. 4-41

БРЕЖНЄВ Л. І. 4-40, 4-44

БУБЕЛА Артем Л. 4-1

БУБЕЛА Кирило 4-1

БУРЛАКА Сергій Яремійович 4-4

В

ВЕДУТА Б. 4-12

о. ВИННИЦЬКИЙ Михайло 4-24

ВІЛЬЧИНСЬКА Г. 4-6

ВЛАСЮК Є. М. 4-1

Г

ГЕЛЬ Іван 4-34

ГОВЕРЛЯ Степан 4-37

ГОМІН Віктор Олександрович 4-29

ГОРИНЬ Михайло Миколайович 4-28

ГОРИНЬ Ольга Павлівна 4-28

ГРИГОРЕНКО Зінаїда 4-33

ГРИГОРЕНКО Петро 4-33

ГРИГОРЯН 4-35

Д

ДАНИЛЮК Антоніна Олексіївна 4-4

ДАНИЛЮК Іван Григорович 4-4

ДИМ'ЯН Віталій Георгійович 4-4

ДІДНЯК Геннадій 4-5

ДІДНЯК Марія 4-5

ДУМАЛО П. Г., прок. (м. Луцьк) 4-1

ДУФАНЕЦЬ Микола Г. 4-1

Ж

ЖГЕНТІ 4-35

З

ЗАГІРНЯК О. 4-11, 4-12

ЗАКУШТУЙ Ананій 4-1

I

ІВАН-ПАВЛО II, Папа Римський 4-39

ІВАНОВ Леонід 4-4

ІГНАТЕНКО Микола Степанович 4-33

К

КЛЕБАНОВ Володимир Олександрович 4-26

КЛЕБАНОВА Зінаїда Трохимівна 4-26

КОЗОРИЗОВ Андрій 4-6

КОЗОРИЗОВ Василь 4-6

КОЗОРИЗОВ Іван 4-6

КОЗОРИЗОВ Микола 4-6

КОЗОРИЗОВ Михайло 4-6

КОЗОРИЗОВ Олексій [Олексійович] 4-6

КОЗОРИЗОВ Олексій Трохимович 4-6

КОЗОРИЗОВ Павло 4-6

КОЗОРИЗОВА Галина 4-6

КОЗОРИЗОВА Олександра Тимофіївна 4-6

КОМІСАРИК Н. Ф. 4-1

КУЗНЕЦОВА В. В. 4-1

Л

ЛЕСІВ Ярослав 4-19

ЛУБМАН 4-13

ЛЮЛЬКА П. О., суддя (м. Луцьк) 4-1

М

МАКАР Є., адв. (м. Луцьк) 4-1

МАРИНОВИЧ М. 4-1, 4-13, 4-35

МАРМУС Володимир 4-23

МАРЧЕНКО Валерій 4-36

МЕШКО Оксана Яківна 4-30

МОНАКОВ 4-35

Н

НЕЛИПОВИЧ, майор (ВС-389/36) 4-16

НЕКІПЕЛОВ В. 4-11, 4-13, 4-35

НІЙТСО В. 4-11, 4-13

О

ОГОРОДНІКОВ 4-35

ОЛІЙНИК О., адв. (м. Луцьк) 4-1

П

ПЕРЕБИКОВСЬКИЙ Олег 4-2

ПОКРОВСЬКИЙ І. М. 4-1

ПРИХОДЬКО Григорій 4-18

ПРУТЯНУ Харитон 4-2

ПУКСА-ПОЛЯЧЕК Борис 4-1

Р

РАТУШИНСЬКА Ірина 4-8
РЕБРИК Богдан Васильович 4-31
РИБАЧУК Пилип Ю. 4-1
РИТІКОВА Анна 4-6
РИТІКОВА Галина [Павлівна] 4-6
РИТІКОВА Галина Юріївна 4-6, 4-32
РИТІКОВА Любов 4-6
РИТІКОВА Наталя 4-6
РИТІКОВ Володимир 4-6, 4-32
РИТІКОВ Данило 4-6
РИТІКОВ Павло [Павлович] 4-6
РИТІКОВ Павло Тимофійович 4-6, 4-32
РИТІКОВ Петро 4-6
РИТІКОВ Сергій 4-6
РУДЕНКО М. 4-11, 4-13, 4-33
РУДЕНКО Раїса 4-33
РУСНАК Микола Петрович 4-4
РЯБКО В., адв. (м. Луцьк) 4-1

С

САФРОНОВ 4-35
СВІТЛИЧНИЙ Іван 4-21
СЕМ'ЯНЮК Марія 4-6
СЕНДЕРОВ Валерій 4-8
СЕНДЗ Роберт 4-38
СЕНИК Ірина Михайлівна 4-22, 4-25
СЕНИК Роман Михайлович 4-25
СЕРГІЄНКО Олександр Федорович 4-30
СІЧКО Василь 4-42
СМИРНСЬКА Антоніна Сергіївна 4-27
СМИРНСЬКИЙ Костянтин Якович 4-27

Т

ТЕРЛЯЦКАС А. 4-11, 4-35
ТУРКЕВИЧ Василь Тарасович 4-4

ФЕОДОСІЙ, єпископ (м. Полтава) 4-40, 4-44

Ч

ЧЕРЕПАНОВ 4-12
ЧОРНОВІЛ Вячеслав 4-10, 4-38

Ш

ШЕВЧЕНКО О. 4-11, 4-13, 4-16

Ю

ЮДИНЦЕВ Василь Іванович 4-6

ЮДИНЦЕВА Галина 4-6

ЮДИНЦЕВА Серафима Анатоліївна 4-6

Я

ЯКИМЧУК Іван Григорович 4-4

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ
місячника "ВІСНИК РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ"
на 1982 рік

Для індивідуальних передплатників 20.00 американських доларів на рік
Для бібліотек та інших інституцій — 25.00 американських доларів на рік
Для передплатників з-поза океану — 30.00 американських доларів на рік
Вартість окремого випуску — 2.00 амер. дол.
Адреса для передплати:

Ukrainian Helsinki Group
P.O. Box 770
Cooper Station
New York, NY 10003.

ЗАКОРДОННЕ
ПРЕДСТАВНИЦТВО
УКРАЇНСЬКОЇ
ГЕЛЬСІНСЬКОЇ
ГРУПИ

ВІСНИК
РЕПРЕСІЙ
В
УКРАЇНІ

ВИПУСК 5
1982

**ЗАКОРДОННЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО УКРАЇНСЬКОЇ
ГЕЛЬСІНСЬКОЇ ГРУПИ**

ВІСНИК РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ

Редактор-упорядник Надія Світлична

Випуск 5

**Травень 1982 року
Нью-Йорк**

ХРОНІКА РЕПРЕСІЙ

5-1 Весною 1982 року засудили Павла КАМПОВА (див. 1980, вип. 8, стор. 34, картка 141, фото нижче).

Павло Федорович КАМПОВ (нар. 21. IX. 1929 р. в с. Ділок Мукачівського р-ну Закарпатської обл.), викладач вищої математики в Ужгородському університеті, член КПРС, був уперше заарештований 16 червня 1970 року. У 1970 році напередодні виборів до Верховної Ради СРСР у Закарпатті були поширені листівки від імені партії ненасильного відновлення Підкарпатської Русі, із закликом голосувати не за офіційних кандидатів, а за інших осіб, серед яких було названо П. КАМПОВА. Дехто з виборців вписав ім'я П. КАМПОВА до бюлетенів, після чого його заарештували. Йому інкримінували також авторство книги "25 років надій і розчарувань", написану під псевдонімом Петро ПІДКАРПАТСЬКИЙ. Слідство відбувалося із численними порушеннями законності. Слідчий БІЛОЦЕРКІВЕЦЬ не раз бив П. КАМПОВА по голові й очам. Закритим судом в Ужгороді КАМПОВА тоді засудили за ст. 62 ч. 1 КК УРСР до 6 років таборів суворого режиму і 5 років заслання.

Захворів у Мордовських таборах у 1971 році, в 1973 році медична комісія в Пермському таборі визначила йому інвалідність II групи. Під час заслання в Томській обл. стан його здоров'я ще погіршився, внаслідок чого 18 квітня 1977 року П. КАМПОВА достроково звільнили через хворобу та дозволили повернутися додому. В Ужгородській лікарні його визнали інвалідом I групи з діагнозами: **хронічна пневмонія, склероз аорти, цілковита атрофія лівого ока і часткова — правого (7% зору).**

Павло КАМПОВ

В Ужгороді П. КАМПОВА регулярно викликали до КДБ. Його допитували в зв'язку зі справами О. ГІНЗБУРґА, Л. ЛУК'ЯНЕНКА, О. МЕШКО, І. КАНДИБИ. 22 квітня 1981 року КДБ зробив у П. КАМПОВА обшук. Було вилучено його офіційне листування у зв'язку з наміром емігрувати (листи з посольства Канади, від губернатора штату Пенсильванія, США), а також записники, приватні листи, фото А. САХАРОВА, рукопис книги КАМПОВА *"Виховувати людей добрими"* і рецензію на неї видавництва "Карпати", рукописи різних статей. **13 липня 1981 року** відбувся другий обшук (цього разу його робила міліція, шукали свідоцтво про шлюб П. КАМПОВА та свідоцтво про народження його дочки). Того самого дня **П. КАМПОВА заарештували**. Начальник Ужгородського МВВД МОТЕНКО заявив, що його арешт узгоднений з КДБ.

Після арешту П. КАМПОВА послали на медичне обстеження (кер. експертизою проф. КОТЕЛЯНСЬКИЙ) та перекваліфікували його інвалідність із I-ої групи на II. Потім його відправили на повторне обстеження до Дніпропетровська, де інвалідність із нього взагалі зняли. Після цього йому пред'явили звинувачення в незаконному одержанні пенсії за інвалідністю (ст. 83 ч. 3 КК УРСР, "розкрадання майна шляхом шахравання").

Суд у Львові (суддя ВАЙС) засудив П. КАМПОВА до **10 років таборів суворого режиму і 3 років висилки**. Тепер П. КАМПОВ перебуває в таборі за адресою: **290631, м. Львів, уст. ВЛ-315/30**. З нього знущайються, бо він майже сліпий і працювати не може.

Після суду в газеті *"Закарпатська правда"* з'явилася стаття з нападами на П. КАМПОВА. Його звинуватили в тому, що він діставав "подачки від капіталістів" (ішлося про посилки з-за кордону) і надміру честолюбний ("хотів бути міністром").

У П. КАМПОВА дочка (з дружиною він розлучений). Перед арештом він мешкав за адресою: **294007, м. Ужгород, вул. Чайковського, 8**.

5-2 6 травня 1982 року в м. Полтаві засудили члена Церкви ЄХБ Павла Івановича АНТОНОВА (див. 1982, 3-2). На суд пропускали тільки спеціально підготовлену публіку за якимись папірцями. Без перешкод пропустили тільки матір; усіх друзів, які хотіли бути на суді, затримали. Вирок — **3 роки таборів загальноного режиму за ст. 138 ч. 2 "Порушення і недодержання законодавства про культу"**.

5-3 13 квітня 1982 року в м. Саки Кримської обл. втретє засудили пресвітера Церкви ЄХБ Петра Максимовича ШОХУ (див.

1981, 8-62, там помилка в адресі: будинок має бути № 10, а не 8). Вперше П. М. ШОХУ було засуджено в 1962 році до 4 років ув'язнення й 3 років заслання. В 1966 р. Верховний Суд УРСР визнав ШОХУ невинним і його реабілітували. З другого ув'язнення рішенням Софіївського райнарсуду Дніпропетровської обл. 18 березня 1977 р. П. ШОХУ звільнили достроково за 11 місяців і 6 днів до закінчення терміну. Заслання (5 років) було скасоване через похилий вік і хвороби (П. ШОХА — інвалід 2-ї групи, раніше працював теслею-будівельником). Тепер його звинувачували за ст. ст. 188 ч. 2 і 188-1 ч. 2 КК УРСР через ст.ст. 42 і 45 КК УРСР, інкримінуючи опір працівникам міліції під час молитовного зібрання на Різдво 25 грудня 1981 року в будинку НАЗАРЕНКА П.Т. на вул. В.-Селянській, 36 у м. Саки. Вирок суду: 3 роки позбавлення волі умовно.

5-4 Молодих християн-баптистів, які відбувають службу в армії, часто б'ють, з них кепкують, знущаються, а іноді й убивають.

Так, 19-річного юнака **Володимира Івановича МУЗИКУ** замучили в армії 10 січня 1982 року, через 52 дні після призову. Згідно з медичним висновком, смерть настала від абсцесу мозку. Батьки МУЗИКИ вважають, що причиною було ушкодження черепа, оскільки проходячи медкомісію перед призовом в армію, МУЗИКА був цілком здоровий, але довідавшись, що він має намір відмовитися від присяги, воєнком КИЗИПА в Умані погрожував, що він живим не повернеться. Адреса батьків Володимира МУЗИКИ: м. **Умань Черкаської обл., вул. Лермонтова, 19**. У них ще 6 молодших синів.

У лютому такою самою смертю загинув його ровесник і одновірець **КОРНІЄНКО Пилип Володимирович**, який відбував військову повинність у тому самому військовому окрузі в м. Аягуз. Пилип, так само як і В. МУЗИКА, повідомив батькам незадовго до смерті, що начальство погрожує йому репресіями за відмову від присяги. Адреса батьків П. КОРНІЄНКА: с. **Журівка Шполянського р-ну, Черкаської обл.**

5-5 До чергувальної голодівки київських єврейських активістів (див. 1982, 3-11 і 4-9) приєдналася група одеських активістів: Валерій ПЕВЗНЕР (див. 1982, 1-9 і раніше), Олександр КУШНІР, Олександр ПРУДКОВ, Юрій КОТИК, Мойсей ТОНКОНОГИЙ (див. 1980, 4-6), Юлій ШТЕРН, Яків МЕШ (див. 1982, 1-9), Ю. ШВАРЦ. Коли В. ПЕВЗНЕР повернувся з поїздки до Москви, на нього напали четверо невідомих, які побили його й по-

грозували ножем. До учасників голодівки приєдналося також 6 москвичів.

5-6 26 травня 1982 року Головою КДБ СРСР замість Ю. В. АНДРОПОВА призначили Віталія Васильовича ФЕДОРЧУКА (1918 р. нар.). Закінчивши військове училище в 1938 році, В. ФЕДОРЧУК почав працювати в органах держбезпеки. Закінчив Вищу школу КДБ. Має звання генерал-полковника. В 1970 р. зайняв посаду голови КДБ при РМ УРСР. Член Політбюро ЦК КПУ від 1976 року.

5-7 КДБ УРСР значно розширив свої приміщення на вул. Володимирській у Києві: до старого будинку приєднали кілька прилеглих. Господарські й допоміжні відділи переведено до нового приміщення на вул. Шамрила, вивільнені приміщення зайняв оперативний відділ.

НОВИНИ ПРО НЕВІЛЬНИКІВ

1. У тюрмах і в таборах

5-8 Новим начальником Чистопольської тюрми призначено капітана РОМАНОВА.

5-9 У таборі особливого режиму (ВС-389/36-1) перебуває довгорічний український в'язень сумління **Семен СКАЛИЧ**, член релігійної секти покутників, за написання "антирадянських" віршів засуджений за ст. 62 ч. 2 КК УРСР. Він інвалід, на милицях, має хвору печінку.

Василь ОВСІЄНКО

5-10 Суд над членом Української Гельсінської групи Василем ОВСІЄНКОМ (див. 1981, 5-40 і раніше, фото — поруч) відбувся в м. Житомирі, напевно, ще в серпні 1981 року. Його звинувачували за ст. 62 ч. 2 КК УРСР, інкримінуючи статтю "Замість останнього слова", вилучену під час обшуку в Д. МАЗУРА (див. 1981, 6-20 і раніше), а також лист із табору про становище в'язнів. В. ОВСІЄНКА засудили до 10 років таборів особливого режиму і 5 років заслання. Його привезли до пермського табору ВС-389/36-1.

5-11 Політв'язень 36-го уральського табору (загальна зона) НІЙТОО 17 травня 1982 року виступив перед групою співтабірників із заявою, в якій розвінчав як донощика адміністрації в'язня Юрія ЗАЛЕПУ.

ЗАЛЕПА Юрій Іванович, 1939 р. нар., з м. Житомира, колишній викладач французької мови, заарештований 1980 р., засуджений до 6 р. таборів суворого режиму і 2 р. заслання за ст.ст. 62 і 64 КК УРСР.

Підозри про співпрацю ЗАЛЕПИ з адміністрацією були й раніше, тепер НІЙТОО навів конкретні докази.

2. У божевільнях

5-12 Стали відомі імена і вік декого з дітей Володимира ХАЙЛА (див. 1982, 2-36 і раніше), в'язня Дніпропетровської божевільні: Лідія (1957 р. нар.), Володимир (1959 р. нар.), Галина (1962 р. нар.), Йосип (1964 р. нар.), Ной (1965 р. нар.), Павло (1966 р. нар.), Іван (1967 р. нар.), Марчелла (1968 р. нар.), Давид (1970 р. нар.), Яків (1974 р. нар.) і Данило (1976 р. нар.). Усього в родині В. ХАЙЛА 15 дітей.

3. На засланні

5-13 Від 1981 року перебуває в засланні колишній член ОУН-УПА Василь Артемович ТКАЧУК (1921 р. нар.), засуджений у 1966 році до 15 років ув'язнення плюс заслання за ст. 64 (напевно, КК УРСР). Він відбуває заслання за адресою: 636400, Томская обл., Чаинский р-н, с. Подгорное. В. ТКАЧУК — інвалід, у нього діабет, гіпертонія, атеросклероз.

5-14 11 травня 1983 року мав звільнитися після закінчення терміну заслання Семен ГЛУЗМАН (див. 1981, 3 і раніше — фото поруч). Його родина мешкає в Києві. С. ГЛУЗМАН має намір емігрувати.

Семен Глузман після ув'язнення.

4. Після звільнення

5-15 14 квітня 1982 року до недавнього політв'язня Йосипа ЗІСЕЛЬСА (див. 1981, 3 і раніше) з'явився дільничний міліціонер і попередив його про необхідність протягом місяця влаштуватися на роботу. Інакше його притягнуть до відповідальності. Й. ЗІСЕЛЬС від лютого 1982 року марно намагається знайти собі роботу.

АРХІВ САМВИДАВУ

У цьому розділі подаємо бібліографію самвидавних творів і документів, опублікованих (або одержаних) у травні 1982 року. Всі вказані тут матеріали є в архіві Закордонного Представництва Української Гельсінської групи. Бажаючі набути копії цих документів мають звернутися до редактора *"ВІСНИКА РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ"*.

5-16 Дружина М. СИМЧИЧА на захист чоловіка. — ж. *"Визвольний шлях"*, кн. 5, Травень 1982, стор. 575-576. [Про М. СИМЧИЧА див. 1982, 2-44 і раніше].

5-17 Василь СПИНЕНКО — забутий український політв'язень. — ж. *"Визвольний шлях"*, кн. 5, Травень 1982, стор. 576-578. [Про В. СПИНЕНКА див. 1982, 2-30 і раніше].

5-18 Нові інформації про арешт М. ПЛАХОТНЮКА і Сергія ПАРАДЖАНОВА. — ж. *"Визвольний шлях"*, кн. 5, Травень 1982, стор. 578-580. [Див. відповідно 1982, 3-8 і раніше та 1982, 3-28 і раніше].

5-19 Г. ШИЛЮК: "Право на безправ'я". — ж. *"Визвольний шлях"*, кн. 5, Травень 1982, стор. 580-582. [Див. 1982, 3-35 в раніше].

5-20 Зіновій КРАСІВСЬКИЙ: Мій хлопче!, Помани, На Новий Рік дружині, Можливо, Чого? (Поезії). — ж. *"Визвольний шлях"*, кн. 5, Травень 1982, стор. 583-585. [Див. 1982, 3-23 і раніше].

5-21 Євген КРАМАР: Над історією України, Жниця, (Ні, не легко, нелегко співати), Образок дитинства. (Поезії). — ж. *"Визвольний шлях"*, кн. 5, Травень 1982, стор. 585-587.

5-22 Євген СВЕРСТЮК: Матері-страдниці (Вірш). — ж. *"Жіночий світ"*, ч. 5 (377), Травень 1982, стор. 1; ж. *"Наше життя"*, ч. 5, 1982, стор. 2. [Див. 1981, 10 і раніше].

5-23 Ірина СЕНИК: На смерть мами. — ж. *"Нові дні"*, ч. 5. (387), Травень 1982, стор. 1-2. [Див. 1982, 4-22 і раніше].

5-24 Ірина СЕНИК: Дві поезії (Слова, що на серці лягли аквареллю; Пліч-о-пліч зі мною Ніч). — ж. *"Нові дні"*, ч. 5 (387), Травень 1982, стор. 1.

5-25 22-го Травня — національне свято в Україні — [Михайло МЕЛЬНИК]. — ж. *"Украпрес"*, № 3, Травень 1982, стор. 4. [Про М. МЕЛЬНИКА див. 1981, 5 і раніше].

5-26 Є.С.: Поезії (Най заносять вітри — довіку; "Коли в цю неділю останню"; Звичайна людина; Фрагмент з речі про Гоголя "Спово"). — ж. *"Сучасність"*, 1982, ч. 4-5, стор. 4-10.

5-27 Яків СУСЛЕНСЬКИЙ: Табірна творчість Євгена СВЕРСТЮКА. — ж. *"Сучасність"*, 1982, ч. 4-5, стор. 36-45.

5-28 Сергій СОЛДАТОВ: Артем ЮСКЕВИЧ: 1930-1982 (Пам'яті українця — борця за волю народів). — ж. *"Сучасність"*, 1982, ч. 4-5, стор. 112-116.

5-29 Валерій МАРЧЕНКО: Микола ГУЛАК. — ж. *"Сучасність"*, 1982, ч. 4-5, стор. 117-136. [Про В. МАРЧЕНКА див. 1982, 4-36 і раніше].

5-30 Закарпаття у щупальцях великодержавних шовіністів (Звернення політв'язня КАМПОВА Павла Федоровича до ООН). — ж. *"Сучасність"*, 1982, ч. 4-5, стор. 175-180. [Див. 1980, 8, ст. 34, картка 141].

5-31 Микола ПЛАХОТНЮК — арешт і слідство. — ж. *"Сучасність"*, 1982, ч. 4-5, стор. 181-198. [Див. 1982, 5-18 і раніше].

5-32 АС № 4632. Письмо с Украины (ИГ инвалидов, "Бюллетень" № 13, Москва — Юрьев-Польский, 25. 12. 81). — *"Материали самиздата"* Радио "Свобода", вип. 18/82, 14 мая 1982 г., (2 стор.).

5-33 АС № 4632. Галина МАКСИМОВА: письмо из г. Ужгорода УССР (ИГ инвалидов, "Бюллетень" № 13, Москва — Юрьев-

Польский, 25. 12. 81). *"Материалы самиздата"* Радио "Свобода", вып. 18/82, 14 мая 1982 г., (2 стор.). [Див. 1982, 3-10 і раніше].

5-34 АС № 4635. Александр ШАТРАВКА, бывший п/з. Письмо американскому писателю Патрику Дэвису Смиту с просьбой помочь советским политзаключенным, г. Кривой Рог, Днепропетровская обл., 3. 3. 82. — *"Материалы самиздата"* Радио "Свобода", вып. 18/82, 14 мая 1982 г. (4 стор.). [Див. 1982, 3-40 і раніше].

5-35 АС № 4645. Запись процесса Анатолия КОРЯГИНА в Харьковском облсуде 3-5. 6. 81 (вероятно, Харьков, вскоре после 5. 6. 81) — *"Материалы самиздата"* Радио "Свобода" вып. 20/82, 20 мая 1982 г. (37 стор.). [Див. 1982, 2-47 і раніше].

5-36 Babi Yar: interdiction de la manifestation commémorative. —ж. *"Cahiers du Samizdat"*, No. 85, Mai 1982, стор. 7-10.

5-37 Appel à la dénonciation anonyme. — ж. *"Cahiers du Samizdat"*, No. 85, Mai 1982, стор. 10.

ПРИВІТАЙТЕ З УРОДИНАМИ

Повідомляємо адреси тих переслідуваних, у кого через місяць надходять дні народження. У липні народилися:

5-38 7 липня 1930 року нар. Іван Олексійович КАНДИБА

(див. 1982, 2 і раніше, фото поруч). Його адреса в таборі особливого режиму: 618263, Пермская обл., Чусовской р-н, пос. Кучино, учр. ВС-389/36-1. Адреса старенького батька Олекси КАНДИБИ: м. Львів, вул. Декабристів, 57, кв. 37. Іван КАНДИБА — неодружений.

Іван КАНДИБА під час попереднього ув'язнення (1961-76 рр.)

5-39 9 липня 1939 року нар. Ігор Миронович КАЛИНЕЦЬ (див. 1981, 11 і раніше). Після звільнення його адреса з родиною: 290017 м. Львів-17, вул. Кутузова, 117, кв. 12.

5-40 14 липня 1937 року нар. Іван Андрійович ГЕЛЬ (див.

1982, 4-34 і раніше, фото поруч). Його адреса в заслання: 169439, Коми АССР, Троицко-Печорский р-н, г. Мыльва, ул. Юбилейная, 16, кв. 7. Адреса матері: Львівська обл., Городоцький р-н, с. Кліцко. Адреса дружини Марії Йосипівни з дочкою Оксаною (1964 р. нар.): 290051, Львів-51, вул. Левітана, 8, кв. 90.

Іван ГЕЛЬ на заслання

5-41 17 липня 1938 року нар. Леонтій Миколайович ПОЛУШИН (див. 1981, 2). Його адреса в таборі: 290631, м. Львів, ГСП-7, учр. ВЛ-315/30-10-102. Адреса дружини Валентини Олександрівни з дітьми: 348038, м. Ворошиловград, вул. Філатова, 96. Діти: Любов (нар. 19. IX. 1965 р.), Павло (нар. 3. VIII. 1966 р.) Лія (нар. 16. X. 1967 р.), Веніамін (нар. 1. III. 1969 р.) Андрій (нар. 16. II. 1971 р.), син, нар. 1976 р. і дочка, нар. 1980 р.

5-42 18 липня 1933 року нар. Олексій Тимофійович КОЗОРІЗОВ (див. 1982, 4-6 і раніше). Його адреса в таборі: Черкаська обл., Уманський р-н, с. Старі Бабани, уст. ЕЧ-325/92-3-31. Дружину Олександрю Тимофіївну недавно заарештували (див. 1982, 4-6). Адреса 10-х дітей: 348047, м. Ворошиловград, вул. Оборонна, 92.

5-43 19 липня 1946 року нар. Микола Іванович МАТУСЕВИЧ (див. 1981, 3 і раніше, фото поруч). Його адреса в тюрмі: 422950, Татарская АССР, г. Чистополь, учр. УЭ-148/ст-4. Адреса батьків Анастасії Федорівни та Івана Петровича: Київська обл., м. Васильків, вул. Гагаріна, 14, кв. 16. Дружина Ольга ГЕЙКО в ув'язненні за адресою: 270059, м. Одеса-59, уст. ЮГ-311/74. Адреса сестри Таміли Іванівни з сином Вадимом: 252067, м. Київ-67, бульвар Івана Лепсе, 3, кв. 60.

Микола МАТУСЕВИЧ. член УГґрупи

5-44 24 липня 1933 року нар. Зиновій Павлович АНТОНЮК

(див. 1981, 5 і раніше, фото поруч). Після звільнення його адреса з дружиною й сином (1969 р. нар.): **252040, м. Київ-40, вул. Нікопольська, 35.**

Зиновій АНТОНЮК

5-45 30 липня 1938 року нар. Богдан Васильович РЕБРИК (див. 1982, 4-31 і раніше). Його адреса в заслання: **474230, Казахская ССР, Целиноградская обл., Кургальджинский р-н, пос. Кенбидаик.** Адреса дружини ЛИШТВАН Зінаїди Михайлівни (шлюб розірваний) з дочкою Мариною (1960 р. нар.): **м. Івано-Франківськ, вул. Галицька, 115, кв. 14.** Адреса сестри МАТЯШ Євгенії Василівни: **284003, м. Івано-Франківськ, вул. Набережна, 16, кв. 13.**

5-46 30 липня 1930 року нар. Павло Тимофійович РИТІКОВ (див. 1982, 4-32 і раніше). Його адреса в таборі: **Тюменская обл., Ханты-Мансийский нац. округ, г. Сургут-2, учр. ЯЦ-34/17-8.** Дружина Галина Юріївна і син Володимир теж ув'язнені. Решта 9 дітей мешкають за адресою: **349340, Ворошиловградська обл., м. Краснодон, вул. Підгірна, 30.**

5-47 31 липня 1938 року нар. Геннадій Демидович МАЛАХОВ (див. 1981, 9 і раніше). Його адреса в таборі: **332000, Запорізька обл., м. Вольнянськ, уст. ЯЯ-310/20-8 "А".** Адреса дружини Надії Михайлівни з 7-ма дітьми: **332311, Запорізька обл., м. Мелітополь, вул. Адмірала Макарова, 5.**

Бажано привітати їх листами, листівками чи телеграмами.

ПОКАЖЧИК ІМЕН

А

АНДРОПОВ Ю.В. 5-6
АНТОНОВ Павло Іванович 5-2
АНТОНЮК Зиновій Павлович 5-44

Б

БІЛОЦЕРКІВЕЦЬ, слідчий (м. Ужгород) 5-1

В

ВАЙС, суддя (м. Львів) 5-1

Г

ГЕЙКО Ольга 5-43
ГЕЛЬ Іван Андрійович 5-40
ГЕЛЬ Марія Йосипівна 5-40
ГЕЛЬ Оксана 5-40
ГУЛАК Микола 5-29

Г

ГІНЗБУРГ О. 5-1
ГЛУЗМАН Семен 5-14

Є

Є.С. 5-26

З

ЗАЛЕПА Юрій Іванович 5-11
ЗІСЕЛЬС Йосип 5-15

К

КАЛИНЕЦЬ Ігор Миронович 5-39
КАМПОВ Павло Федорович 5-1, 5-30
КАНДИБА Іван Олексійович 5-1, 5-38
КАНДИБА Олекса 5-38
КИЗИЛ, военком (м. Умань) 5-4
КОЗОРИЗОВА Олександра Тимофіївна 5-42
КОЗОРИЗОВ Олексій Тимофійович 5-42
КОРНІЄНКО Пилип Володимирович 5-4
КОРЯГІН Анатолій 5-35
КОТЕЛЯНСЬКИЙ, проф. 5-1
КОТИК Юрій 5-5
КРАМАР Євген 5-21
КРАСІВСЬКИЙ Зиновій 5-20
КУШНІР Олександр 5-5

Л

ЛИШТВАН Зінаїда Михайлівна 5-45
ЛУК'ЯНЕНКО Л. 5-1

М

МАЗУР Д. 5-10
МАКСИМОВА Галина 5-33
МАЛАХОВ Геннадій Демидович 5-47
МАПАХОВА Надія Михайлівна 5-47
МАРЧЕНКО Валерій 5-29
МАТУСЕВИЧ Анастасія Федорівна 5-43
МАТУСЕВИЧ Вадим 5-43
МАТУСЕВИЧ Іван Петрович 5-43
МАТУСЕВИЧ Микола Іванович 5-43
МАТУСЕВИЧ Таміла Іванівна 5-43
МАТЯШ Євгенія Василівна 5-45
МЕЛЬНИК Михайло 5-25
МЕШ Яків 5-5
МЕШКО О. 5-1
МОТЕНКО, нач. МВВС (м. Ужгород) 5-1
МУЗИКА Володимир Іванович 5-4

Н

НАЗАРЕНКО П.Т. 5-3
НІЙТЦОО 5-11

О

ОВСІЄНКО Василь 5-10

П

ПАРАДЖАНОВ Сергій 5-18
ПЕВЗНЕР Валерій 5-5
ПІДКАРПАТСЬКИЙ Петро (псевд.) 5-1
ПЛАХОТНЮК Микола 5-18, 5-31
ПОЛУШИНА Валентина Олександрівна 5-41
ПОЛУШИНА Лія 5-41
ПОЛУШИНА Любов 5-41
ПОЛУШИН Андрій 5-41
ПОЛУШИН Веніамін 5-41
ПОЛУШИН Леонтій Миколайович 5-41
ПОЛУШИН Павло 5-41
ПРУДКОВ Олександр 5-5

Р

РЕБРИК Богдан Васильович 5-45
РЕБРИК Марина 5-45
РИТІКОВА Галина Юріївна 5-46
РИТІКОВ Володимир 5-46

РИТІКОВ Павло Тимофійович 5-46
РОМАНОВ, кап., нач. тюрми (м. Чистополь) 5-8

С

САХАРОВ А. 5-1
СВЕРСТЮК Євген 5-22, 5-27
СЕНИК Ірина 5-23, 5-24
СИМЧИЧ М. 5-16
СКАЛИЧ Семен 5-9
СОЛДАТОВ Сергій 5-28
СПИНЕНКО Василь 5-17
СУСЛЕНСЬКИЙ Яків 5-27

Т

ТКАЧУК Василь Артемович 5-13
ТОНКОНОГИЙ Мойсей 5-5

Ф

ФЕДОРЧУК Віталій Васильович, ген.-полковник КДБ 5-6

Х

ХАЙЛО Володимир 5-12
ХАЙЛО Володимир (син) 5-12
ХАЙЛО Галина 5-12
ХАЙЛО Давид 5-12
ХАЙЛО Данило 5-12
ХАЙЛО Іван 5-12
ХАЙЛО Йосип 5-12
ХАЙЛО Лідія 5-12
ХАЙЛО Марчелла 5-12
ХАЙЛО Ной 5-12
ХАЙЛО Павло 5-12
ХАЙЛО Яків 5-12

Ш

ШАТРАВКА Олександр 5-34
ШВАРЦ Ю. 5-5
ШИЛЮК Г. 5-19
ШОХА Петро Максимович 5-3
ШТЕРН Юлій 5-5

Ю

ЮСКЕВИЧ Артем 5-28

**Умови передплати
місячника "Вісник репресій в Україні"
на 1982 рік**

Для індивідуальних передплатників 20.00 американських доларів на рік
Для бібліотек та інших інституцій — 25.00 американських доларів на рік
Для передплатників з-поза океану — 30.00 американських доларів на рік
Вартість окремого випуску — 2.00 амер. дол.

Адреса для передплати:

**Ukrainian Helsinki Group
P.O. Box 770
Cooper Station
New York, NY 10003.**

ЗАКОРДОННЕ
ПРЕДСТАВНИЦТВО
УКРАЇНСЬКОЇ
ГЕЛЬСІНСЬКОЇ
ГРУПИ

ВІСНИК
РЕПРЕСІЙ
В
УКРАЇНІ

ВИПУСК 6
1982

**ЗАКОРДОННЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО УКРАЇНСЬКОЇ
ГЕЛЬСІНСЬКОЇ ГРУПИ**

ВІСНИК РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ

Редактор-упорядник Надія Світлична

Випуск 6

**Червень 1982 року
Нью-Йорк**

ХРОНІКА РЕПРЕСІЙ

6-1 **23-24 червня 1982 р. Львівський обласний суд** розглядав справу **Михайла ГОРИНЯ** (див. 1982, 1-1 і раніше), звинуваченого за **ст. 62 ч. 2 КК УРСР**. Звинувачення підтримував ст. пом. прокурора Львівської обл. **В.М. ДОРОШ**. ГОРИНЕВІ інкримінували такі документи: лист до О. ГОНЧАРА з приводу вилученої літератури; замітки до статті ГЖИБОВСЬКОГО; лист до брата; невідісланий лист до В.СТУСА; лист до Президії Верховної Ради з приводу арештів 1972 р.; листівка до Н. СВІТЛИЧНОЇ; листи з підписами МАКСИМ'ЯК і М. ГЕЛЬ, а також два документи, які, вірогідно, підкинуто йому напередодні (чи під час) обшуку 24.III.1981 р. Це — *"Просимо опублікувати"* і *"Соціальні дослідження механізму русифікації на Україні"*. Суд визнав М. ГОРИ-

Ольга і Михайло ГОРИНИ

НЯ рецидивістом та виніс вирок — 10 років табору особливого режиму і 5 років заслання.

6-2 26 листопада 1981 року в м. Миколаєві засуджено баптиста **ТРИФОНА Костянтина Семеновича** до 3 років таборів за відмову від принесення присяги. Батьки К. ТРИФОНА живуть у м. Страшени Молд. РСР.

6-3 Із шістьох членів Ради родин в'язнів ЄХБ, заарештованих у м. Лозовій Харківської обл. (див. 1982, 4-6 — там повідомлено про 7 заарештованих), п'ятьох звільнили. Тимчасом не відомо, хто лишився в ув'язненні. Це або КОЗОРИЗОВА О., яку раніше засудили умовно, або Л. БОНДАР, на яку оголошували всесоюзний розшук.

6-4 Члена Української Гельсінської групи **Юрія ЛИТВИНА** (див. 1981, 3 і раніше — фото нижче), який мав звільнитися 6 серп-

Юрій ЛИТВИН

ня 1982 року, знову заарештували в таборі. На слідство його привезли до Києва, в слідчий ізолятор КДБ УРСР. Його звинувачують за ст. 62 ч. 2 КК УРСР. 2 березня 1982 року в справі Ю. ЛИТВИНА відбувся обшук у Таміли МАТУСЕВИЧ (див. 1982, 5-43 і раніше).

Суд над Юрієм ЛИТВИНОМ відбувся в квітні 1982 року. Вирок: 10 років табору особливого режиму і 5 років заслання.

6-5 Стало відомо, що Василя РОЗЛУЦЬКОГО (див. 1981, 3 і раніше) засудили до 3 років таборів за ст. 187¹ КК УРСР.

6-6 9 лютого 1982 року заарештували Юрія Васильовича МЕШКА (нар. 1949 р.) Його мати Ганна Михайлівна мешкає за адресою: Закарпатська обл., Ужгородський р-н, с. Кипчаш, 1. Юрій МЕШКО — євангельський баптист.

6-7 19 березня в аеропорту м. Чернівці заарештовано Раїсу Іванівну МАТВІЙЧУК (нар. 1950 р.). Під час арешту в неї було знайдено список в'язнів-баптистів і повідомлення про нові арешти одновітців з чернівецької громади. Оскільки Р. МАТВІЙЧУК відмовилася давати будь-які покази слідству, її перевели до ПЛ на експертизу. Батько Р. МАТВІЙЧУК Іван Зотович від березня 1981 року перебуває в ув'язненні (див. 1981, 9 і раніше). Її мати Любов Степанівна мешкає за адресою: Ровенська обл., м. Здолбунів, вул. Шкільна, 20.

6-8 22 березня 1982 року заарештували баптиста Віктора Яковича ФІЛІПИШИНА (1939 р. нар.). Його дружина Євгенія Михайлівна з 8-ма дітьми мешкає за адресою: Чернівецька обл., м. Хотин, вул. Ливанського, 1.

6-9 31 травня 1982 року в Миколаївському обласному суді розглядали справу баптистів РУБЛЕНКА А.Т., ВЛАСЕНКА В.Л. (див. 1982, 3-1), ДІДНЯКА Г.В. і ДІДНЯКА М.В. (див. 1982, 4-5). Головою судового засідання був суддя САВЕНКО В.М., звинувачення підтримував прокурор КОНАКОВ Л.Ф. Вироки:

РУБЛЕНКОВІ — за ст. ст. 138 ч. 2, 187-1, 187-3, 209 КК УРСР — 6 років таборів суворого режиму і 3 років заслання;

ВЛАСЕНКОВІ — за ст.ст. 138 ч. 2, 187-1, 187-3 і 209 КК УРСР — 4 роки таборів загального режиму і 2 роки заслання;

ДІДНЯКОВІ Г. — за ст. 187-3 КК УРСР — 1 рік табору загального режиму;

ДІДНЯК М. — за ст. ст. 138 ч. 2, 187-3, 208 і 209 КК УРСР — з роки таборів загального режиму.

Адреси ВЛАСЕНКА і РУБЛЕНКА ми вже повідомляли. Адреса родини ДІДНЯК Марії та її сина Геннадія (чоловіка Василя Костянтиновича, дочки Людмили — 1965 р. нар. — і матері): м. Миколаїв, вул. Фрунзе, 44, кв. 7.

6-10 У м. Дніпропетровську 28 березня 1982 року заарештовано Богдана Васильовича ШКІКАВОГО (нар. 5.IV.1932 р.), ЄХБ. Його дружина Любов Олександрівна з дочкою (1957 р. нар.) мешкає за адресою: 320024, м. Дніпропетровськ, вул. Грінченка, 171.

6-11 19 березня в м. Запоріжжі під час перевезення баптистського журналу *"Вестник Истины"* заарештували Миколу Денисовича ВАРАКСУ (1955 р. нар.). В 1981 році його на короткий час клали до ПЛ. Його дружина Олена Миколаївна з немовлям живе в м. Ростов-на-Дону, Архангельський пров., 3.

6-12 26 травня 1982 року, за 10 днів перед звільненням з табору заарештували члена Української Гельсінської групи Петра СІЧКА (див. 1982, 2-2 і раніше). Йому пред'явили звинувачення за ст. 187' КК УРСР. За цією самою статтею він відбував і попереднє ув'язнення. Обидва його сини — Василь і Володимир теж перебувають у кримінальних таборах. Про повторний арешт старшого сина Василя ми повідомляли у 1982, 2-2.

6-13 У м. Жданові Донецької обл. в лютому-березні 1982 року заарештовано робітника-будівельника Олексія РИЦУКІНА (1925 р. нар.). Від 1978 року він домагається виїзду з СРСР з релігійних міркувань. О. РИЦУКІН і дорослі члени його родини заявили про зречення радянського громадянства та віддали свої паспорти. О. РИЦУКІНУ пред'явили звинувачення за ст. 187' КК УРСР. Справу веде слідчий міської прокуратури ЛИСЕНКО. В О. РИЦУКІНА семеро дітей і мати (1892 р. нар.).

6-14 9 червня 1982 року в Одесі заарештовано есрел-відмовника біолога Юхима Семеновича ЛУВИЩУКА (нар. бл. 1945 р.), який працював керівником гуртка в Будинку піонерів. На обшук до нього прийшли без ордеру, і коли Ю. ЛУВИЩУК відмовився відчинити двері, їх виламали, а самого Ю. ЛУВИЩУКА звалили на постіль і зв'язали. Під час обшуку знайдено рукописну збірку віршів Ю. ЛУВИЩУКА. Один з віршів збірки потрактували

як наклепницький. Ю. ЛУВИЩУКОВІ прод'явили звинувачення за ст. 187¹ КК УРСР. Дружина Ю. ЛУВИЩУКА Лариса ОВСЯННИКОВА мешкає в Одесі. Її телефон: 29 39 15.

6-15 Слідство в справі Петра Бутова (див. 1982, 2-5 і раніше) веде **слідчий КДБ ПРОНЮК**. П. БУТОВ дає деякі покази, проте називає імена лише тих людей, які вже покинули СРСР. 14 червня в справі П. БУТОВА викликали в Москві до КДБ на допит Олександра ДАНІЄЛЯ. П. БУТОВ (нар. 30.IV.1952 чи 1953 р.) — фізик. Його дружина Таїса Михайлівна КОПТЕВА, сини Захар (1975 р. нар.) й Олексій (1981 р. нар.).

6-16 Сергія ПАРАДЖАНОВА (див. 1982, 2-3 і раніше) звинувачують у даванні хабаря за вступ племінника до Інституту і в спробі (інспірованій) підкупити свідка.

6-17 У зв'язку зі справою Павла АНТОНОВА (див. 1982, 5-2), заарештованого й засудженого в м. Кіровограді, 11 лютого відбулася серія обшуків у баптистів м. Полтава. Проти його батька Івана Яковича АНТОНОВА, який звільнився з ув'язнення щойно в червні 1981 року, порушили нову справу за ст. 209 КК УРСР. У зв'язку зі справою І. АНТОНОВА відбулося 4 обшуки в м. Кіровограді й 4 — в м. Знам'янці Кіровоградської обл.

6-18 У червні 1982 року відбулися обшуки в Києві за місцем проживання і місцем прописки Ірини РАТУШИНСЬКОЇ (див. 1982, 4-8 і раніше). Обшуки провадили в справі членів СМОТ В. СЕНДЕРОВА і В. ГЕРШУНІ, заарештованих у Москві 17 червня 1982 року.

6-19 22 січня 1982 року в Запоріжжі в помешканні дружини політв'язня Мирослава СИМЧИЧА (див. 1982, 5-16 і раніше) Раїси МОРОЗ у її відсутність було зроблено негласний обшук. Протягом півтори години невідомі особи виконували якісь роботи в квартирі (можливо, вмонтовували підслуховувальний пристрій). Міліція, яку викликали сусіди, відмовилася вжити якихось заходів.

6-20 У травні 1982 року в Одесі пройшла серія обшуків. Зокрема, відбувся обшук у лікаря-психіатра Віктора ЛАНОВОГО. Вилучено самвидав і книги.

6-21 Восени 1981 року в Тернопільській, Івано-Франків-

ській та інших областях України поблизу польського кордону було розміщено моторизовані частини, одягнені в форму Війська Польського. Бійців навчали команд польською мовою.

6-22 У грудні 1981 року колишній політв'язень Дмитро Павлович Басараб (див. 1981, 1), нар. 8.XII.1920 р., дістав попередження за Указом ПВР СРСР від 25 грудня 1972 р. Д. БАСАРАБ, колишній борець УПА, вже відбув 25 років у таборах і тепер живе в сестри за адресою: 293500, Львівська обл., м. Стрий, вул. Олега Кошового, 9, кв. 1.

6-23 21 червня 1982 року в Одесі винесли попередження за Указом ПВР СРСР Олені ЧЕРНОВІЙ (ДАНІЄЛЯН) її звинувачували в розповсюдженні "Хроніки текущих событий" та "Архіпелагу ГУЛАГ". О. ЧЕРНОВА відмовилася підписати попередження.

НОВИНИ ПРО НЕВІЛЬНИКІВ

1. У тюрмах і в таборах

6-24 Член Української Гельсінської групи Ярослав ЛЕСІВ (див. 1982, 4-19 і раніше) був заарештований у таборі в травні 1981 року. До суду який відбувся 15 листопада 1981 року (в день закінчення попереднього терміну) він тримав голодівку.

6-25 2 червня 1982 року політв'язень Леонід МАЛИШЕВ (див. 1982, 3-15) мав виробничу травму — йому відрізало фалангу безіменного пальця лівої руки на гільотинних ножицях для різання металу.

6-26 15 червня ряд в'язнів Пермського концтабору ВС-389/36 подали заяву на ім'я начальника управління ВС-389 ХОРЬКОВА з вимогою зібрати загальні збори в'язнів 36-ї зони з питання медичного обслуговування. Серед цих в'язнів — АЛТУНЯН, М. МАРИНОВИЧ, М. РУДЕНКО, О. ШЕВЧЕНКО (див. 1982, 4 і раніше). На другий день начальник табору ЖУРАВКОВ мав бесіду з Г. АЛТУНЯНОМ, М. МАРИНОВИЧЕМ і В. НЕКІПЄЛОВИМ, під час якої він заявив, що подані напередодні заяви не будуть відправлені, оскільки вони, мовляв, мають колективний характер і нібито підпадають під §33 ПБР; він також намагався звинуватити НЕКІПЄЛОВА в організації цієї "акції".

21 червня, у зв'язку з Днем медичного працівника, 13 в'язнів цього табору, серед них знов АЛТУНЯН, МАРИНОВИЧ, РУДЕНКО, і ШЕВЧЕНКО, надіслали до прокуратури різних інстанцій скарги на медичне обслуговування в 36-й зоні, в яких, зокрема, порушили такі найбільш важливі питання: 1) систематична відсутність на роботі у вказані години прийому начальника медчастини ПЧЕЛЬНИКОВА і неможливість для хворих в'язнів потрапити на амбулаторний прийом вранці перед роботою; 2) відсутність багатьох, у тому числі найнеобхідніших медикаментів, відсутність аптечки на виробництві; 3) відмова адміністрації госпіталізувати до медчастини і направляти на обстеження та лікування до лікарні дисидентів (як загальна тенденція); 4) відсутність зубного лікаря; 5) погане прання білизни та незадовільність інших сангігієнічних умов.

2. На засланні

6-27 Іван ГЕЛЬ (див. 1982, 5-40 і раніше) працює в засланні сплюсарем.

6-28 Незважаючи на обіцянку дозволити в середині травня повернутися І. СВІТЛИЧНОМУ до Києва, його досі не відпустили з заслання (див. 1982, 4-31 і раніше). СВІТЛИЧНОГО виписали з лікарні і тепер він живе в гуртожитку, в умовах, не пристосованих до його стану (немає ванни, туалету, кухні тощо). Його здоров'я відновлюється вкрай повільно.

ПРИВІТАЙТЕ З УРОДИНАМИ

Повідомляємо адреси тих переслідуваних, у кого через місяць надходять дні народження. У серпні народилися:

6-29 8 серпня 1936 року нар. Володимир Улянович РИМАР (див. 1981, 3 і раніше). Його адреса в таборі: **326244, Херсонська обл., Голопристанський р-н, с. Стара Збур'ївка, уст. ЮЗ-17/7.** Адреса дружини Палажки Василівни: 275360, Чернівецька обл., м. Хотин, вул. Пушкіна, 12.

6-30 15 серпня 1935 року нар. Лідія Трохимівна БОНДАР (див. 1982, 6-3 і раніше, там помилково інша дата народження). Її адреса не відома. Адреса її сестри СЕМ'ЯНЮК Марії: **350006, г. Краснодар, ул. Минская, 31.**

6-31 18 серпня 1944 року нар. Анатолій Прокопович КИРИЛЮК (див. 1981, 3 і раніше). Адреса, за якою він відбуває покарання (примусові роботи): **315322, Полтавська обл., м. Кременчук, вул. 50-річчя Жовтня, гуртожиток 4, кімн. 425.** Адреса дружини Надії Микитівни з 7-ма синами: **348003, м. Ворошиловград, вул. Чорноморська, 79.**

6-32 16 серпня 1926 року нар. Петро Васильович СІЧКО

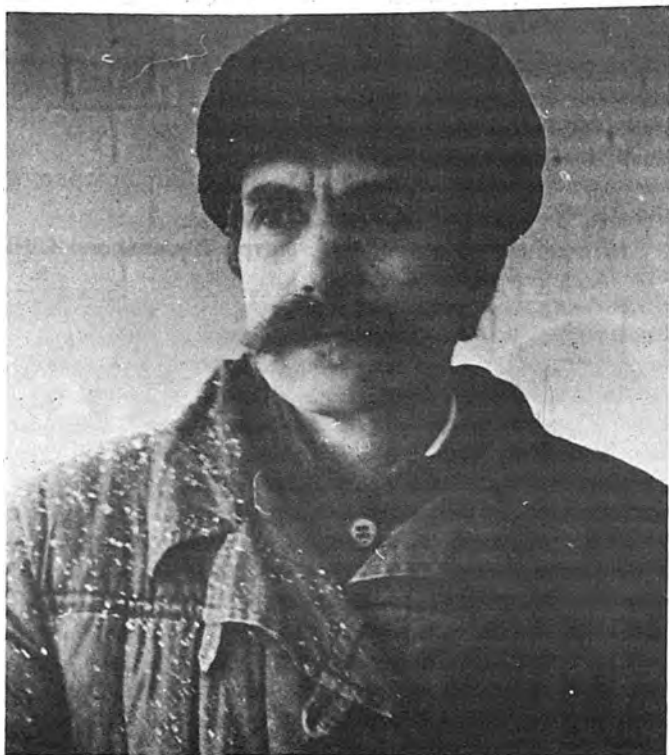

Стефанія ПЕТРАШ-СІЧКО, Василь СІЧКО, Оксана МЕШКО, Петро СІЧКО, ОКСАНА СІЧКО

(див. 1982, 2-2 і раніше, фото нижче). Його адреса в таборі: м. Херсон-32. уст. ЮЗ-17/90. Сини Василь і Володимир теж в ув'язненні. Адреса дружини ПЕТРАШ-СІЧКО Стефанії Василівни з дочкою Оксаною: Івано-Франківська обл., м. Долина, вул. Панаса Мирного, 14.

6-33 19 серпня 1919 року нар. Іван Якович АНТОНОВ (див. 1982, 3-2 і раніше). Його адреса в таборі тимчасом невідома. Син Павло теж ув'язнений (див. 1982, 5-2). Адреса дружини Неоніли Іванівни та дочок-близнюків Віри й Надії: 316013, м. Кіровоград, вул. Котовського, 41.

6-34 24 серпня 1927 (фактично 1928) року нар. Левко Григорович ЛУК'ЯНЕНКО (див. 1981, 5-1 і раніше, фото — нижче),

Левко ЛУК'ЯНЕНКО,

його адреса в таборі: **618263, Пермская обл., Чусовской р-н, пос. Лучино, учр. ВС-389/36-1.** Адреса дружини Надії Никонівни: **50019, м. Чернігів-19, вул. Рокозовського, 416, кв. 41.** Адреса батьків Наталії Олександрівни та Григорія Максимовича: **Чернігівська обл., Городнянський р-н, с. Хрипівка.**

Бажано привітати їх листами, листівками чи телеграмами.

АРХІВ САМВИДАВУ

У цьому розділі подаємо бібліографію самвидавних документів, опублікованих (або одержаних) у червні 1982 року. Всі вказані тут матеріали є в архіві Закордонного Представництва Української Гельсінської групи. Бажаючі набути копії цих документів мають звернутися до редактора "ВІСНИКА РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ".

6-35 Є. КРАМАР: Літописні сівери і Троян "Слова про Ігорів похід". — ж. *"Визвольний шлях"*, кн. 6, червень 1982, стор. 717-726. (Див. 1982, 5-21).

6-36 Василь СТУС. Із збірки "Палімпсести" (Тут сні долають товщу забуття; Тільки тобою; Калюжа, мов розчавлений павук; І жайворони дзвонять угорі; Горить сосна — од низу до гори; Лискучі рури власним сяйвом сліпнуть; За читанням Ясунарі Кавабати; Мені зоря сіяла нині вранці; Як моторошний сон — ці дні і ночі; Довкруг — обрізано жалі; Немов нурець, що цілив просто в смерть; У темінь сну занурюється шлях; Уже тоді, коли пірнувши в ліс). — ж. *"Сучасність"*, ч. 6, червень 1982, стор. 3-10. (Див. 1982, 2-53 і раніше).

6-37 АС No. 4648. Неизвестные авторы. Обращение в связи с арестом Николая ПЛАХОТНЮКА 6.9.81 (м.б. Украина, осень 1981). — *"Материалы самиздата"* радио Свобода, вып. No 21/82, 11 июня 1982 г. (2 стор. — див. 1982, 5 і раніше).

6-38 АС No. 4650. Анонимный автор. Николай ПЛАХОТНЮК — арест и следствие (без места, начало 1982). — *"Материалы самиздата"* Радио Свобода, вып. No. 21/82, 11 июня 1982 г. (24 стор. — див. 1982, 5 і раніше).

6-39 Lew Lukjanenko: Berufungsantrag, 2.8.1978. — *Dokumentation*, Frankfurt am Main, 3/82, стор. 7. (Про Л. ЛУК'ЯНЕНКА див. 1982, 5-1 і раніше).

6-40 Lew Lukjanenko und Oleksa Tychyj: Erklärung an das Präsidium des Obersten Sowjets der Ukr. SSR, Februar 1979. — *Dokumentation*, Frankfurt am Main, 3/82, стор. 8-11. (Про О. ТИХОГО див. 1982, 1-19 і раніше).

6-41 Jurij Lytwyn: Schlußwort des Angeklagten, Dezember 1979. — *Dokumentation*, Frankfurt am Main, 3/82, стор. 12-19. (Про Ю. ДИТВИНА див. цей, 6-й вип., 4 і раніше).

6-42 Oksana Meschko: Brief an Breschnew / Protest gegen die Zwangseinschweisung in die psychiatrische Anstalt, September 1980. — *Dokumentation*, Frankfurt am Main, 3/82, стор. 20-21. (Див. 1982, 5-1 і раніше).

6-43 Mitglieder der Ukrainischen Helsinki gruppe: Brief aus dem Straflager an L.I. Breschnew, September 1980. — *Dokumentation*, Frankfurt am Main, 3/82, стор. 22.

6-44 Raisa Rudenko: Brief an L.I. Breschnew, 25.12.1980. — *Dokumentation*, Frankfurt am Main, 3/82, стор. 23-24. (Див. 1982, 4-33 і раніше).

6-45 Mykola Horbal: Stellungnahme zu meiner Verurteilung (Auszüge). — *Dokumentation*, Frankfurt am Main, 3/82, стор. 25. (Див. 1981, 3 і раніше).

6-46 Walerij Martschenko: Brief an den Kiewer Metropoliten Filaret, 10.12.1979. — *Dokumentation*, Frankfurt am Main, 3/82, стор. 26-27. (Про В. МАРЧЕНКА див. 1982, 5-29 і раніше).

6-47 Mykola Horbal: Interview zu aktuellen Themen, 1980, kurz vor Einberufung der Madrider Nachfolgekonferenz. — *Dokumentation*, Frankfurt am Main, 3/82, стор. 28-29. (Див. 1981, 3 і раніше).

6-48 Wjatscheslaw Tschornowil: Schlußrede vor Gericht, 6. Juni 1980. — *Dokumentation*, Frankfurt am Main, 3/82, стор. 30-32. (Див. 1982, 4-38 і раніше).

6-49 W. Tschornowil: Aus der Berufungsbeschwerde an das Oberste Gericht der Jakutischen ASSR. — *Dokumentation*, Frankfurt am Main, 3/82, стор. 33-35.

6-50 W. Tschornowil: Offener Brief, 3. Mai 1981. — *Dokumentation*, Frankfurt am Main, 3/82, стор. 36.

6-51 W. Tschornowil: Offener Brief an das Präsidium des

XXVI. Parteltages der KPdSU, Februar 1981. — *Dokumentation*, Frankfurt am Main, 3/82, стор. 37.

6-52 W. Tschornowil: Appell an das Komitee für Menschenrechte der UNO, Amnesty International, das Komitee für eine Freie Welt sowie die Helsinki-Gruppe der USA und anderer Länder, 9. April 1981. — *Dokumentation*, Frankfurt am Main, 3/82, стор. 38-40.

6-53 Wasilij Romanjuk: "Von der Existenz Gottes". — *Dokumentation*, Frankfurt am Main, 3/82, стор. 41-42. (Див. 1982, 1-25 і ранише).

6-54 W. Romanjuk: Predigt zum 32. Sonntag nach Pfingsten. — *Dokumentation*, Frankfurt am Main, 3/82, стор. 43.

6-55 W. Romanjuk: Brief "An einen guten, jedoch religiös gleichgültigen Menschen", Juni 1981. — *Dokumentation*, Frankfurt am Main, 3/82, стор. 44-46.

6-56 "Chronik der Laufenden Ereignisse": "Ukrainische Christen verteidigen ihre Gotteshäuser", Bericht, November 1979. — *Dokumentation*, Frankfurt am Main, 3/82, стор. 47-48.

6-57 Samisdat-Bericht: Über die Verschlechterung der Lage im Kloster Potschajiw seit Dezember 1979, Kiew, Vermutlich Mitte März 1981. — *Dokumentation*, Frankfurt am Main, 3/82, стор. 49-50.

6-58 "Einwohner und Gläubige von Potschajiw": Beschwerdebrief an die UNO, ohne Datum, 1980. — *Dokumentation*, Frankfurt am Main, 3/82, стор. 51-52.

6-59 Mykola T. Pohyba: Offener Brief eines ukrainischen Arbeiters, 4.11.1980. — *Dokumentation*, Frankfurt am Main, 3/82, стор. 53-54. (Див. 1981, 5 і ранише).

ПОКАЖЧИК ІМЕН

А

АЛТУНЯН Г. 6-26
АНТОНОВА Віра 6-33
АНТОНОВА Надія 6-33
АНТОНОВА Неоніла Іванівна, 6-33
АНТОНОВ Іван Якович 6-17, 6-33
АНТОНОВ Павло 6-17, 6-33

Б

БАСАРАБ Дмитро Павлович 6-22
БОНДАР Лідія Трохимівна 6-3, 6-30
БРЕЖНЄВ Л.І. 6-43, 6-44
БУТОВ Захар 6-15
БУТОВ Олексій 6-15
БУТОВ Петро 6-15

В

ВАРАКСА Микола Денисович 6-11
ВАРАКСА Олена Миколаївна 6-11
ВЛАСЕНКО В.М. 6-9

Г

ГЕЛЬ Іван 6-27
ГЕЛЬ М. 6-1
ГЕРШУНІ В. 6-18
ГЖЕБОВСЬКИЙ 6-1
ГОНЧАР О. 6-1
ГОРБАЛЬ Микола 6-45, 6-47
ГОРИНЬ Михайло 6-1

Д

ДАНІЄЛЯН (див. ЧЕРНОВА)
ДІДНЯК Василь Костянтинович 6-9
ДІДНЯК Геннадій В. 6-9
ДІДНЯК Людмила 6-9
ДІДНЯК Марія 6-9
ДОРОШ В.М. (ст. пом. прок. Львів, обл.) 6-1

Ж

ЖУРАВКОВ (нач. уст. ВС-389/36) 6-26

К

КИРИЛЮК Анатолій Прокопович 6-31
КИРИЛЮК Надія Микитівна 6-31
КОЗОРІЗОВА О. 6-3

КОНАКОВ Л.Ф., прок. (м. Миколаїв) 6-9
КРАМАР Євген 6-35

Л

ЛАНОВИЙ Віктор 6-20
ЛЕСІВ Ярослав 6-24
ЛИСЕНКО, слід. прокурат. (м. Жданів Донецької обл.) 6-13
ЛИТВИН Юрій 6-4, 6-41
ЛУВИЩУК Юхим Семенович 6-14
ЛУК'ЯНЕНКО Григорій Максимович 6-34
ЛУК'ЯНЕНКО Левко Григорович 6-34, 6-39, 6-40
ЛУК'ЯНЕНКО Надія Никонівна 6-34
ЛУК'ЯНЕНКО Наталія Олександрівна 6-34

М

МАКСИМ'ЯК 6-1
МАЛИШЕВ Леонід 6-25
МАРИНОВИЧ М. 6-26
МАРЧЕНКО Валерій 6-46
МАТВІЙЧУК Іван Зотович 6-7
МАТВІЙЧУК Любов Степанівна 6-7
МАТВІЙЧУК Раїса Іванівна 6-7
МАТУСЕВИЧ Таміла 6-4
МЕШКО Ганна Михайлівна 6-6
МЕШКО Оксана 6-42
МЕШКО ЮРІЙ Васильович 6-6
МОРОЗ Раїса 6-19

Н

НЕКІПЄЛОВ В. 6-26

О

ОВСЯННИКОВА Лариса 6-14

П

ПАРАДЖАНОВ Сергій 6-16
ПЕТРАШ-СІЧКО Стефанія Василівна 6-32
ПЛАХОТНЮК Микола 6-37, 6-38
ПОГИБА Микола Т. 6-59
ПРОНЮК, слід КДБ (м. Одеса) 6-15
ПЧЕЛЬНИКОВ, нач. медчастини (ВС-389/36) 6-26

Р

РАТУШИНСЬКА Ірина 6-18
РИМАР Володимир Улянович 6-29
РИМАР Палажка Василівна 6-29
РИЩУКІН Олексій 6-13
РОЗЛУЦЬКИЙ Василь 6-5
РОМАНЮК Василь 6-53, 6-54, 6-55

РУБЛЕНКО А.Т. 6-9
РУДЕНКО М. 6-26
РУДЕНКО Раїса 6-44

С

САВЕНКО В.М. суддя (м. Миколаїв) 6-9
СВІТЛИЧНА Н. 6-1
СВІТЛИЧНИЙ І. 6-28
СЕМ'ЯНЮК Марія 6-30
СЕНДЕРОВ В. 6-18
СИМЧИЧ Мирослав 6-19
СІЧКО Василь 6-12, 6-32
СІЧКО Володимир 6-12, 6-32
СІЧКО Оксана 6-32
СІЧКО Петро 6-12, 6-32
СТУС Василь 6-1, 6-36

Т

ТИХИЙ Олекса 6-40
ТРИФОН Костянтин Семенович 6-2

Ф

ФІЛАРЕТ, митрополит Київський 6-46
ФІЛІПИШИН Віктор Якович 6-8

Х

ХОРЬКОВ, нач. упр. ВС-389 6-26

Ч

ЧЕРНОВА (ДАНІЄЛЯН) Олена 6-23
ЧОРНОВІЛ Вячеслав 6-48, 6-49, 6-50, 6-51, 6-52

Ш

ШЕВЧЕНКО О. 6-26
ШКІКАВА Любов Олександрівна 6-10
ШКІКАВИЙ Богдан Васильович 6-10

РІЗНЕ

Список пожертв, які надійшли до ЗП УГГ в першій половині 1982 року

1. БАНДЕРА А.	4.00
2. БАЧИНСЬКИЙ Ю.	10.00
3. БОЙКО В.	20.00
4. БУЛАВИЦЬКИЙ О. (Міннеаполіс)	30.00
5. (Денвер)	766.54
6. ГАЛІВ М.	20.00
7. ДУБЕЙ М. (Тандер Бей, Канада)	35.00
8. ЕСТЕРНЮК	6.00
9. ЗАХВАЛИНСЬКА	20.00
10. ЗИНЕВИЧ (Австралія)	100.00
11. КАМІНСЬКА А.	100.00
12. КАНЮКА	2.00
13. КОВАЛЬЧУК О. (Тандер Бей, Канада)	10.00
14. КОЗАК Ірена (ФРН)	40.00
15. КОНСТАНТИН М.	20.00
16. КРАВЧУК А.	12.00
17. КУЧМЕНДА	20.00
18. ЛИМАН Л.	20.00
19. МАКСИМЮК Г. і Ст.	
20. МАНЮХ М. (Тандер Бей, Канада)	40.00
21. МИХАЙЛИШИН П. (Тандер Бей, Канада)	50.00
22. ПЕТРИШИН О. (Тандер Бей, Канада)	50.00
23. ПЕЧАТКОВСЬКА	30.00
24. "Просвіта" (Тандер Бей, Канада)	100.00
25. РАДЕЙКО М. (Норвегія)	140.00
26. РЕБЕТ Д. (ФРН)	50.00
27. РОЖАНКОВСЬКА І. (США)	30.00
28. РОМАНОВИЧ	10.00
29. РУДЯК (Тандер Бей, Канада)	50.00
30. СОЙКО В. (Монреаль, Канада)	10.00
31. СФУЖО	40.00
32. ТКАЧ С. (Тандер Бей, Канада)	25.00
33. "Українські вісті" (Детройт)	110.00
34. ШЕЛЕНЮК Е. (Тандер Бей, Канада)	50.00
35. ШОЛОГОН (Канада)	100.00
36. ЮСЬКІВ Е.	50.00
37. ЯРЕМЧУК І. (Тандер Бей, Канада)	100.00
Усього	2,295.54

За всі пожертви сердечно дякуємо.

Закордонне Представництво Української Гельсінської групи

**Умови передплати
місячника "Вісник репресій в Україні"
на 1982 рік**

Для індивідуальних передплатників 20.00 американських доларів на рік
Для бібліотек та інших інституцій — 25.00 американських доларів на рік
Для передплатників з-поза океану — 30.00 американських доларів на рік
Вартість окремого випуску — 2.00 амер. дол.

Адреса для передплати:

**Ukrainian Helsinki Group
P.O. Box 770
Cooper Station
New York, NY 10003.**

ЗАКОРДОННЕ
ПРЕДСТАВНИЦТВО
УКРАЇНСЬКОЇ
ГЕЛЬСІНСЬКОЇ
ГРУПИ

ВІСНИК
РЕПРЕСІЙ
В
УКРАЇНІ

ВИПУСК 9
1982

**ЗАКОРДОННЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО УКРАЇНСЬКОЇ
ГЕЛЬСІНСЬКОЇ ГРУПИ**

ВІСНИК РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ

Редактор-упорядник Надія Світлична

Випуск 9

**Вересень 1982 року
Нью-Йорк**

ХРОНІКА РЕПРЕСІЙ

9-1 17 вересня 1982 року у с. Лишня на Київщині заарештували поетесу, фізика за фахом Ірину Борисівну РАТУШИНСЬКУ (нар. 4.III.1954 р.). Їй пред'явили звинувачення за ст. 62 ч. 1 КК УРСР, справа має No. 18. До слідчої тюрми КДБ в Києві її везли

Ірина РАТУШИНСЬКА

воронком у наручниках. Ірина РАТУШИНСЬКА (див. 1982, 7/8-10 і раніше, фото — вище) працювала в селі Лишня разом з чоловіком Ігорем ГЕРАЩЕНКОМ на збиранні яблук. У день арешту І. РАТУШИНСЬКОЇ відбулися обшуки на її квартирі й на квартирі її

чоловіка, а також у чотирьох знайомих, у тому числі у відмовників Ліліани ВАРВАК (див. 1981, 6 і раніше) та Григорія ОСТРОВСЬКОГО (див. 1982, 3-11 і раніше).

Адреса чоловіка Ірини Ігоря Олеговича **ГЕРАЩЕНКА: 252014 Київ-14, пров. Вернадського, 85, кв. 59. Тел. 44 33 95.**

9-2 У серпні 1982 року в Тюменській обл. заарештували **Олександра Івановича ШАТРАВКУ** (нар. 6.X.1950 р.) Він приїхав з України до Тюменської обл. в пошуках роботи. Його звинувачують за ст. 70 КК РРФСР (або відповідною їй ст. 62 КК УРСР). Для ведення слідства його повернули на Україну (куди саме — невідомо). О. ШАТРАВЦІ інкримінують його книгу *"Якщо ти хворий на свободу, або Репортаж із шлунка людодіда"* (рос. мовою), в якій він описує своє перебування в СПЛ і ПЛ.

Олександр ШАТРАВКА

Олександр ШАТРАВКА (див. 1982, 5-34 і раніше, фото — поруч) був уперше заарештований разом із своїм братом Михайлом у 1974 році під час спроби втекти з СРСР: його видали радянським властям фінські прикордонники. Він перебував в СПЛ і ПЛ до 1979 року. У 1980 році його заарештували вдруге в Карелії, знову помістили на кілька місяців до ПЛ. У лютому-березні 1981 року його госпіталізували до ПЛ втретє.

Батьки О. ШАТРАВКИ і брат Михайло мешкають за адресою: Дніпропетровська обл., м. Кривий Ріг, вул. Миру, 7, кв. 178.

9-3 23 лютого 1982 року у Львові заарештували члена незареєстрованої церкви **ЄХБ Петра Івановича ОЛІЙНИКА** (нар. IV.1932 р.). Його дружина **Лідія Михайлівна** з 7-ма дітьми мешкає за адресою: 290005, м. Львів, вул. Ватутіна, 9, кв. 4.

9-4 17 квітня 1982 року заарештовано Маю Миколаївну КАБИШ (нар. 1.V.1953 р.). Її мати Віра Василівна мешкає за адресою: Кіровоградська обл., м. Знам'янка, вул. Горького, 36. Батько Микола Ілліч перебуває в ув'язненні (див. 1981, 12 і раніше).

9-5 8 червня 1982 року заарештовано баптиста Станіслава Павловича МАРЧЕНКА (1960 р. нар.). Його мати Марія Михайлівна мешкає за адресою: 330026, м. Запоріжжя, вул. Волинська, 7.

9-6 10 червня 1982 року заарештували баптиста Бориса Володимировича ЛЯЩЕНКА (див. 1982, 3-4 і раніше). 13 січня 1982 року його вже засуджували до 1 року виправних робіт без позбавлення волі за відмову принести присягу під час військового збору. Нове звинувачення проти Б. ЛЯЩЕНКА тимчасом не відоме.

9-7 Через три дні після арешту Василя БАРАЦА (див. 1982, 7/8-7) у Рівному в будинках чотирьох п'ятдесятників відбулися обшуки під приводом пошуків 1 кг м'яса, нібито вкраденого на м'ясокомбінаті. Після обшуку заарештували Василя Степановича ШИЛЮКА (1940 р. нар.), одного з активістів руху п'ятдесятників за еміграцію (див. 1981, 10 і раніше). Його дружина Олена (Галина) ШИЛЮК з двома дітьми мешкає за адресою: м. Рівне, вул. Віденська, 33, кв. 45.

Проти іншого п'ятдесятника, в якого робили обшук, Івана ЛУЧКА (нар. 1942 р.) порушено кримінальну справу, однак його тимчасом не арештували. ЛУЧКО Іван Оверкович з дружиною Марією Григорівною (нар. 2.I.1941 р.) та 11-ма дітьми мешкає за адресою: 266005, м. Рівне, вул. Паризької Комуні, 9, кв. 8.

9-8 Повідомляємо деякі подробиці про нову справу члена Української Гельсінської групи Василя СТРИЛЬЦЕВА (див. 1982, 2-1 і раніше). Його заарештували в таборі 20 жовтня 1981 року, за три дні перед звільненням, пред'явивши звинувачення за ст. 62 ч. 2 КК УРСР. У день арешту В. СТРИЛЬЦЕВА відбувся обшук у викладача фізкультури СЕМЕНИШИНА в сел. Вигода Івано-Франківської обл., під час якого вилучили архів Василя СТРИЛЬЦЕВА. Суд над В. СТРИЛЬЦЕВИМ відбувся 28 квітня 1982 року, справу розглядав Полтавський обласний суд. Від адвоката В. СТРИЛЬЦІВ відмовився, в суді його захищав брат Павло. Вирок — 7 років таборів суворого режиму і 4 роки заслання.

9-9 Стала відома причина повторного арешту в таборі члена Української Гельсінської групи Петра СІЧКА (див. 1982, 6-12 і раніше): в жовтні 1981 року його однотабірник ШУМЕЙКО підклав у вустілки черевиків Петра СІЧКА папери, які згодом вилучили під час обшуку та кваліфікували як антирадянські. ШУМЕЙКА, якому спів'язні погрожували розправою за цю провокацію, переведено до іншого табору.

9-10 На суд над Михайлом ГОРИНЕМ (див. 1982, 6-1 і раніше) викликали за свідків Івана ГЕЛЯ (див. 1982, 6-27 і раніше) та Зиновія КРАСІВСЬКОГО (див. 1982, 5-20 і раніше).

9-11 На початку вересня 1982 року в м. Жданові Донецької обл. відбувся суд над п'ядесятником Олексієм РОЩУПКІНОМ (див. 1982, 6-13, там помилка в прізвищі). Перед судом, 23 серпня 1982 року, О. РОЩУПКІН написав заяву, висловлюючи покаяння та засуджуючи свою діяльність, а також діяльність М. ГОРЕТОВО, М. БОБАРИКІНА та П. ГОЛІКОВА, які перебувають у таборах або під слідством. РОЩУПКІНА засудили до **3 років позбавлення волі умовно**. 9 вересня 1982 року в газеті "Правда України" було опубліковано статтю про О. РОЩУПКІНА.

9-12 10 травня 1982 року Сторожинецький районний суд Чернівецької області розглянув справу групи євангельських християн-баптистів, заарештованих у с. Великий Кучурів (див. 1982, 4-4). На лаві підсудних були: Іван Григорович ДАНИЛЮК, Микола Петрович РУСНАК, Василь Тарасович ТУРКЕВИЧ і Сергій Яремович БУРЛАКА. Усіх їх звинувачували за ст. 206 ч. 2 КК УРСР. Вироки: ДАНИЛЮКОВІ — 5 років таборів суворого режиму; РУСНАКОВІ — 3 роки таборів загального режиму, ТУРКЕВИЧУ — 3 роки таборів загального режиму з окремим утриманням від РУСНАКА; БУРЛАЦІ, засудженому до 2 років позбавлення волі, замінили на умовне ув'язнення з іспитовим терміном 3 роки (на підставі ст. 45 КК УРСР). 20 липня 1982 року судова колегія Чернівецького обласного суду розглянула в касаційному порядку їхній засуд та лишила вироки Сторожинецького райсуду без зміни.

9-13 Повідомляємо деякі подробиці суду над Ф. ЧОВГАНОМ (див. 1982, 3-6 і раніше). Справу розглядав нарсуд Лозівського р-ну Харківської обл. в складі: САМАРСЬКОЇ Т.І. (голова суду), ГАРМАШ А.Г. і ПЕРЕВОЗНОЇ І.Г. (народні засідателі), ЧЕРНЯК В.В. (прокурор) і БІРКИ В.М. (адвоката). ЧОВГАН Ф.К. (нар.

31 березня 1932 року) працював вантажником дорожньої станції Лозова Харківської обл. Йому інкримінували релігійну агітацію в проповідях та організацію недільної школи для дітей — ст.ст. 209 ч. 1 і 138 ч. 1 КК УРСР. Крім ув'язнення на 3 з половиною роки, вирок передбачає конфіскацію всього особистого майна.

9-14 20, 23, 24, 26 і 27 серпня 1982 року в Одесі відбувся суд у справі Петра БУТОВА (див. 1982, 6-15 і раніше). Його звинувачували за ст. 62 ч. 1 КК УРСР, інкримінуючи розповсюдження самвидаву, зокрема, творів СОЛЖЕНИЦИНА, висловлювання з приводу подій у Польщі й Афганістані. На суд викликали близько 20 свідків, двоє з них відмовилися свідчити, а двоє дали покази проти БУТОВА. Сам БУТОВ винним себе не визнав. Прокурор просив для БУТОВА 6 років таборів із дальшим засланням. Суд проголосив вирок **5 років таборів суворого режиму і 2 роки заслання**. В залі суду були присутні друзі і родичі підсудного. Після суду друзям П. БУТОВА, в яких були обшуки в його справі, зокрема, В. ЛАНОВОМУ, повернули вилучені фотоапарати і друкарські машинки.

9-15 Заарештували й засудили до 1,5 року таборів загального режиму Петра Миколайовича МАШНИЦЬКОГО (нар. 30 квітня 1956 р.). Мати Леоніда Антонівна мешкає за адресою: 286003, м. Вінниця, пл. 8 Березня, 9. Його батько Микола Олексійович (див. 1981, 1 і раніше, вар.: МОШНИЦЬКИЙ) перебуває в ув'язненні.

9-16 15 червня 1982 року засудили до 3 років таборів загального режиму Анатолія Костянтиновича НАГІРНОГО (ЄХБ). Його мати М.С. НАГІРНА мешкає за адресою: 330009, м. Запоріжжя, вул. Історична, 38, кв. 53.

9-17 Арештовано й засуджено до 2 з половиною років таборів загального режиму баптиста Віталія Дмитровича ЦАПКА (нар. 1928 р.). Його дружина Ольга Степанівна мешкає за адресою: Дніпропетровська обл., м. Нікополь, вул. Шевченка, 98, кв. 55.

9-18 Стало відомо про вирокі рядові членів незареєстрованих церков ЄХБ. 6 травня 1982 року П. АНТОНОВА (див. 1982, 6-17 і раніше) засудили до 3 років таборів загального режиму. На такий самий термін засудили 10 травня 1982 року Георгія Федото-

вича **ХОЛОДЕНКОВА** (нар. 1924 р.), 24 травня — Василя Тарасовича **БЕРЕЗОВСЬКОГО** (нар. 20.X.1936). Сестра **ХОЛОДЕНКОВА** Тетяна Федотівна мешкає за адресою: 312510, Харківська обл., м. Вовчанськ, вул. Свободи, 29. Дружина **БЕРЕЗОВСЬКОГО** Лілія Романівна з 6-ма дітьми мешкає за адресою: 292210, Львівська обл., м. Червоноград, вул. Леніна, 13, кв. 21.

9-19 Баптистів **М. ПРОКОПЧУКА** (див. 1982, 2-4) і **П. ЧАБАНА** (див. 1982, 7/8-32 і раніше) судили разом. Вироки: **ПРОКОПЧУКОВІ** — 2,5 року, **ЧАБАНОВІ** — 2 роки таборів загального режиму. Адреса родини **ПРОКОПЧУКА** (дружина Галина Григорівна з 5-ма дітьми): м. Луцьк, вул. Декабристів, 50, кв. 2. Адреса родини **ЧАБАНА** (дружина Степанида Антонівна з 5-ма дітьми): Волинська обл., м. Ковель, вул. Крупської, 23, кв. 1.

9-20 Вирок членові Церкви **ЄХБ** **Василеві ЯЦЮКУ** (нар. 27.IV.1943 р.) — 2,5 року таборів загального режиму. Суд відбувся 3.II.1982 року. Дружина **ЯЦЮКА** Галина Мелетіївна з 4-ма дітьми мешкає за адресою: 263002, м. Луцьк, вул. 50-річчя СРСР, 105, кв. 2.

9-21 **Юрія МЕШКА** (див. 1982, 6-6) і **Віктора МОША** засудили відповідно до 3 років таборів загального режиму і 3 років таборів суворого режиму. **Петра ШОХУ** 14 квітня засудили до 3 років позбавлення волі умовно. У Рівенській обл. відбувся суд над **Ольгою Тимофіївною НАЗАРЕВИЧ** (нар. 27.I.1949 р.) і **Миколою Дмитровичем ЛЕВЦЕНЮКОМ** (нар. 10.IV.1936 р.). Вироки відповідно 3 і 2 роки позбавлення волі умовно.

9-22 Єврейського активіста з Одеси **Якова МЕША** (див. 1982, 5-5 і раніше) зняли з літака, який вилітав із Кишинева до Одеси, у зв'язку з підозрою в "крадіжці". Його обшукали і звільнили щойно через добу. Це сталося в липні 1982 року, коли **Я. МЕШ** супроводжував батьків **В. ЦУКЕРМАНА**, які їздили на побачення з сином до табору в м. Кизил.

9-23 Слідство в справі **Ю. ЛУВИЩУКА** (див. 1982, 6-14) веде п/п КДБ **ВЛАСЕНКО**, а також слідчий прокуратури **І. К. КАРЕЛОВ (?)**. За свідків допитували **Олександра ДОВГАНА**, **Ігоря ІЛЬІНСЬКОГО**, **Леоніда СЛАВИНСЬКОГО**, **Олену МАКАРОВУ**.

9-24 У Києві зробили попередження за Указом ПВР СРСР

від 25 грудня 1972 року кільком відмовникам, учасникам чергувальної голодівки (див. 1982, 3-11, 4-9 та 5-5): 25 травня — Світлані ЄФАНОВІЙ, 11 червня — Олександрові КОТОВСЬКОМУ, 16 червня — Володимирові ТЕРЕЩЕНКУ.

9-25 12 серпня 1982 року в м. Рівне відбулися обшуки в справі заарештованого там п'ятдесятника з Москви В. БАРАЦА (див. 1982, 7/8-7) та іншого активіста руху п'ятдесятників за еміграцію П. ГОЛІКОВА. Обшуки відбулися в хатах п'ятдесятників Ф. МЕЛЬНИКА, О. ЧЕРВОНОГО, П. ПАВЛІВЦЯ, М. КРАСУНА, М. КРАВЧУКА, І. ФЕДОРЧУКА. Вилучено релігійну літературу, магнітофонні касети.

9-26 Скорочення кількості каналів автоматичного телефонного зв'язку між західними країнами й СРСР (див. 1982, 1-14) вступило в силу 15 липня 1982 року також щодо Франції, Швейцарії, Фінляндії й Англії (щодо Австрії й США це сталося ще 1 липня). Інші країни тимчасом це обминуло, хоча їм теж оголосили про майбутнє скорочення зв'язку. Прямий зв'язок без допомоги оператора з Москви із західними країнами цілком припинили. Такий зв'язок впровадили перед Олімпіадою й користуватися ним могли тільки іноземні посольства, журналісти і бізнесмени. 2 вересня 1982 року цілком припинили автоматичний телефонний зв'язок СРСР із західною Європою, 3 вересня — із США. Відтепер зв'язок можливий тільки через оператора і розмову (якщо її взагалі надають) можна дістати лише з великою затримкою. Нерегулярний втоматичний зв'язок лишається тільки з Лондоном.

9-27 У березні 1982 року з СРСР виїхало за ізраїльськими візами 289 чол., у квітні — 288, у травні — 205, у червні — 182 і в липні — 186 чол.

НОВИНИ ПРО НЕВІЛЬНИКІВ

9-28 За непідтвердженими повідомленнями в 1980 чи в 1981 році застрілювся заступник начальника Чистопольської тюрми з режиму майор НІКОЛАЄВ, оскільки не погоджувався з розпорядженнями начальника і не міг їх виконувати.

9-29 У підрозділі особливого режиму пермського табору ВС-389/36 робота двозмінна. Шум у робочих камерах перешкоджає спати тій зміні, що відпочиває після роботи. Вночі світла в камерах не гасять. Туалетів у камерах немає, тільки виносне відро — "параша". Прогулянкові дворики: два розміром 2×2 м, три розміром 4×5 м. Підлога в двориках бетонна, стіни заввишки 3 м, обшиті жерстю, вгорі — сітка з колючого дроту. Роздягатися до пояса на прогулянці заборонено. В бібліотеці близько 50 книг, усі російською мовою. Лікар відвідує підрозділ двічі на тиждень. Чергові офіцери підрозділу: ТЄПЕНКОВ, МАКСИМ, ГОЛЕДУК.

9-30 Начальник Управління уст. ЖХ-385 у МордАРСР (т.зв. "Дубровлаг") — СПІРІН. Його заступник з режимних питань — НОВІКОВ. Інші заступники: СУЧКОВ, БЕШЕНОВ, КСЕНОФОНТОВ. Начальник медвідділу Управління — САМІЙЛЕНКО, начальник оперативного відділу — ГОРКУШОВ.

9-31 Індекс Ленінградської лікарні для в'язнів ім. Ф. Гааза: УС-20/42.

9-32 За вироком суду А. КОРЯГІНА (див. 1982, 7-8-26 і раніше) позбавили військового звання. 21 липня 1982 року ВАК позбавив А. КОРЯГІНА вченого ступеню кандидата медичних наук. 26 липня 1982 року Анатолій КОРЯГІН прибув до Чистопольської тюрми.

9-33 У квітні 1982 року Г. БАДЗЯ в Мордовському таборі ЖХ-385/3-5 (див. 1982, 7/8-14 і раніше) позбавили побачення, оскільки він "31 березня недошив 3 пари рукавиць до норми, і контролери зазначили відсутність на робочому місці". Політв'язні табору через це оголосили голодівку. У серпні-вересні 1982 року Г. БАДЗЯ (разом з Є. АНЦУПОВИМ — див. 1982, 4-17 і раніше)

було переведено до Саранська в тюрму КДБ (напевно, для "перевиховання").

9-34 У жіночому політичному таборі ЖХ-385/3-4 в Мордовії різко погіршилося харчування. У зв'язку з ремонтом кухні їжу привозять із чоловічого кримінального табору, і вона практично неїстівна. Жінки беруть із пайки тільки хліб, цукор і олію.

9-35 Стан здоров'я О. ПАРИЦЬКОГО (див. 1982, 2-52 і раніше), який перебуває в таборі в Бурятській АРСР, різко погіршився. 7 вересня він мав серцевий приступ (інфаркт?).

2. Після звільнення

9-36 З Валерія МАРЧЕНКА (див. 1982, 6-46 і раніше) зняли адміністративний нагляд. Проте за ним відверто стежать, у помешканні провадять негласні обшуки. Невідомі особи дзвонять йому по телефону, погрожуючи розправою.

9-37 Колишнього політв'язня, лікаря Семена ГЛУЗМАНА в Києві (див. 1982, 5-14 і раніше) кілька разів побили на вулиці.

9-38 Колишнього політв'язня Зиновія АНТОНЮКА (див. 1982, 5-44 і раніше) на початку 1982 року в Києві звільнили з роботи на Київському заводі "Червоний гумовик" за "прогули", які виявилися у відмові брати участь у громадських заходах. З. АНТОНЮК оскаржив своє звільнення в суді.

ПРИВІТАЙТЕ З УРОДИНАМИ

Нагадуємо адреси тих переслідуваних, у кого через місяць надходять дні народження. У листопаді народилися:

9-39 5 листопада 1939 року нар. Дмитро Дмитрович МА-ЗУР (див. 1982, 5-10 і раніше). Його адреса в таборі: **431200, Мордовская АССР, Теньгушевский р-н, пос. Барашево, учр. ЖХ-385/3-5.** Адреса його матері Ольги Захарівни: **260310, Житомирська обл., Малинський р-н, с. Гута-Логанівська.** Адреса сестри Галини: **Житомирська обл. м. Малин, вул. Нахімова, 3.**

9-40 9 листопада 1935 року нар. Віктор Кузьмич МОША (див. 1981, 12-3, там помилка в прізвищі). Його адреса в таборі: **265452, Ровенська обл., Сарнинський р-н, с. Катеринівка, уст. ОР-318/46.** Адреса його дружини Ніни Михайлівни: **Харківська обл., м. Дергачі, вул. Пермонтова, 1.**

9-41 12 листопада 1929 року нар. Зіновій Михайлович КРАСІВСЬКИЙ (див. 1982, 5-20 і раніше). Його адреса в заслання: **626236, Тюменская обл., Ханты-Мансийский нац. округ, Ханты-Мансийский р-н, пос. Луговой, Общежитие.** Дружина Олена АНТОНІВ (див. 1982, і раніше) перебуває разом з ним на заслання.

9-42 19 листопада 1921 року нар. Михайло Іванович ХЛІВНИЙ (див. 1981, 7-37). Його адреса в заслання: **678620, ЯАССР, Усть-Майский р-н, пос. Усть-Мая, ул. Октябрьская, 20, кв. 1.** Адреса дружини з 8-ма дітьми: **329203, Миколаївська обл., Миколаївський р-н, с. Новобогданівка.**

9-43 23 листопада 1942 року нар. Олексій Григорович МУРЖЕНКО (див. 1982, 3-38 і раніше). Його адреса в таборі особливого режиму: **618263, Пермская обл., Чусовской р-н, пос. Кучино, учр. ВС-389/36-1.** Адреса дружини Любові Павлівни з двома доньками (Анна, нар. 26.XI.1969 р., та Вікторія, нар. 10. . 1979 р.): **252154, Київ-154, Русанівський бульвар, 5, кв. 58. Тел. 55 18 46.**

9-44 24 листопада 1933 року нар. **Генріх Ованесович АЛТУНЯН** (див. 1982, 7/8-19 і раніше). Його адреса в тюрмі: **422950, Татарская АССР, г. Чистополь, учр. УЭ-148/ст-4**. Адреса родини (дружина Рима Петрівна, дочка Олена, нар. 29.I.1962 р., мати Ірина Петрівна): **м. Харків, вул. Космонавтів, 4, кв. 84**. Адреса сина Олександра (нар. 1958 р.): **125171, г. Москва, Ленинградское шоссе, 9, корп. 2, кв. 259**.

9-45 25 листопада 1957 року нар. **Павло Іванович АНТОНОВ** (див. 1982, 6-33 і раніше). Його адреса в таборі: **342228, Донецька обл., Тельманівський р-н, сел. Мирний, уст. ЮЕ-312/1-7-72**. Адреса матері Неоніли Іванівни, сестер Віри й Надії: **316013, м. Кировоград, вул. Котовського, 41**. Батько Іван Якович теж в ув'язненні.

9-46 25 листопада 1949 року нар. **Анатолій Тимофійович РУБЛЕНКО** (див. 1982, 6-2 і раніше). Його адреса в ув'язненні тимчасом не відома. Адреса дружини Любові Яківни з доньками (1978 і 1979 рр. нар.) та сином (1981 р. нар.): **327037, м. Миколаїв, вул. Шефська, 34**.

9-47 27 листопада 1949 року нар. **Володимир Іванович БЕЗСОНОВ** (див. 1981, 7-42 і раніше). Його адреса в таборі: **612870, Кировская обл., Верхнекамский р-н, п/о Лесной, пос. Заречный, учр. К-231/2-17**. Адреса дружини Світлани Іванівни з сином (1975 р. нар.) і доньками (1976 і 1978 рр. нар.): **274008, м. Чернівці, вул. Полігонівська, 2**.

9-48 27 листопада 1959 року нар. **Олександр Миколайович МАКСИМОВ** (див. 1982, 3-10 і раніше). Його адреса в таборі: **Черкаська обл., Уманський р-н, с. Старі Бабани, уст. ЕЧ-325/92-8-82**. Його мати Галина Андріївна теж в ув'язненні (див. 1982, 5-33 і раніше).

Бажано привітати їх листами, листівками чи телеграмами.

АРХІВ САМВИДАВУ

У цьому розділі подаємо бібліографію самвидавних творів і документів, опублікованих (або одержаних) у вересні 1982 року. Всі вказані тут матеріали є в архіві Закордонного Представництва Української Гельсінської групи. Бажаючи набути копії цих документів мають звернутися до редактора "ВІСНИКА РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ".

9-49 Степан ГОВЕРЛЯ. Про дерево "національних задач". Фіксація та виявлення окремих "гілок". — ж. *"Визвольний шлях"*, кн. 9 (414), Вересень 1982, стор. 1088-1101.

9-50 Олесь БЕРДНИК. Хто ж ти, український брате? — ж. *"Україна"*, No. 7, Вересень 1982, стор. 23. (Про О. БЕРДНИКА див. 1981, 11 і раніше).

9-51 АС No 4721. Андрей Сахаров. Обращение к "Участникам Пагуошской конференции", Горький, 7.5.82. — *"Материалы самиздата"* Радио "Свобода", вып. 31/82, 6 сентября 1982 г. (4 стор.).

9-52 АС No. 4724. Светлана Кириченко. "Помогите!" — обращение к международным женским организациям с просьбой помочь спасти ее мужа п/з Юрия Бадзьо от возможной гибели. (м.б. Киев), май 1982. — *"Материалы самиздата"* Радио "Свобода", вып. 32/82, 20 сентября 1982 г. (3 стор.).

ПОКАЖЧИК ІМЕН

А

АЛТУНЯН Генріх Ованесович 9-44
АЛТУНЯН Ірина Петрівна 9-44
АЛТУНЯН Олександр 9-44
АЛТУНЯН Олена 9-44
АЛТУНЯН Рима Петрівна 9-44
АНТОНІВ Олена 9-41
АНТОНОВА Віра 9-45
АНТОНОВА Надія 9-45
АНТОНОВА Неоніла Іванівна 9-45
АНТОНОВ Павло Іванович 9-18, 9-45
АНТОНЮК Зиновій 9-38
АНЦУПОВ Є. 9-33

Б

БАДЗЬО Г. (Юрій) 9-33, 9-52
БАРАЦ Василь 9-7, 9-25
БЕЗСОНОВА Світлана Іванівна 9-47
БЕЗСОНОВ Володимир Іванович 9-47
БЕРЕЗОВСЬКА Лілія Романівна 9-18
БЕРДНИК Олесь 9-50
БЕРЕЗОВСЬКИЙ Василь Тарасович 9-18
БЕШЕНОВ (Упр. уст. ЖХ-385) 9-30
БИРКА В.М., адв. (м. Лозова Харків, обл.) 9-13
БОБАРИКІН М. 9-11
БУРЛАКА Сергій Яремович 9-12
БУТОВ Петро 9-14

В

ВАРВАК Ліліана 9-1
ВЛАСЕНКО, п/п КДБ 9-23

Г

ГАРМАШ А.Г. 9-13
ГЕЛЬ Іван 9-10
ГЕРАЩЕНКО Ігор Олегович 9-1
ГОВЕРЛЯ Степан 9-49
ГОЛЕДУК, ДПНК (ВС-389/36) 9-29
ГОЛІКОВ П. 9-11, 9-25
ГОРЄТОЙ М. 9-11
ГОРИНЬ Михайло 9-10
ГОРКУШОВ, нач. опер. відділу (Упр. ЖХ-385) 9-30

Г

ГЛУЗМАН Семен 9-37

Д

ДАНИЛЮК Іван Григорович 9-12

ДОВГАН Олександр 9-23

Є

ЄФАНОВА Світлана 9-24

І

ІЛЬЇНСЬКИЙ Ігор 9-23

К

КАБИШ Віра Василівна 9-4

КАБИШ Мая Миколаївна 9-4

КАБИШ Микола Ілліч 9-4

КАРЕЛОВ (?), слід. прок-ри 9-23

КИРИЧЕНКО Світлана 9-52

КОРЯГІН Анатолій 9-32

КОТОВСЬКИЙ Олександр 9-24

КРАВЧУК М. 9-25

КРАСІВСЬКИЙ Зіновій Михайлович 9-10, 9-41

КРАСУН М. 9-25

КСЕНОФОНТОВ (Упр. уст. ЖХ-385) 9-30

Л

ЛАНОВИЙ В. 9-14

ЛЕВЦЕНЮК Микола Дмитрович 9-21

ЛУВИЩУК Ю. 9-23

ЛУЧКО Іван Оверкович 9-7

ЛУЧКО Марія Григорівна 9-7

ЛЯЩЕНКО Борис Володимирович 9-6

М

МАЗУР Галина Дмитрівна 9-39

МАЗУР Дмитро Дмитрович 9-39

МАЗУР Ольга Захарівна 9-39

МАКАРОВА Олена 9-23

МАКСИМ, ДПНК (уст. ВС-389/36) 9-29

МАКСИМОВА Галина Андріївна 9-48

МАКСИМОВ Олександр Миколайович 9-48

МАРЧЕНКО Валерій 9-36

МАРЧЕНКО Марія Михайлівна 9-5

МАРЧЕНКО Станіслав Павлович 9-5

МАШНИЦЬКА Леоніда Антонівна 9-15

МАШНИЦЬКИЙ Микола Олексійович 9-15

МАШНИЦЬКИЙ Петро Миколайович 9-15

МЕЛЬНИК Ф. 9-25
МЕШ Яків 9-22
МЕШКО Юрій 9-21
МОША Віктор Кузьмич 9-21, 9-40
МУРЖЕНКО Анна 9-43
МУРЖЕНКО Вікторія 9-43
МУРЖЕНКО Любов Павлівна 9-43
МУРЖЕНКО Олексій Григорович 9-43

Н

НАГІРНА М.С. 9-16
НАГІРНИЙ Анатолій Костянтинович 9-16
НАЗАРЕВИЧ Ольга Тимофіївна 9-21
НІКОЛАЄВ, майор (Чистопольська тюрма) 9-28
НОВІКОВ, заст. нач. з режиму (Упр. уст. ЖХ-385/3) 9-30

О

ОЛІЙНИК Лідія Михайлівна 9-3
ОЛІЙНИК Петро Іванович 9-3
ОСТРОВСЬКИЙ Григорій 9-1

П

ПАВЛІВЕЦЬ П. 9-25
ПАРИЦЬКИЙ О. 9-35
ПЕРЕВОЗНА І.Г. 9-13
ПРОКОПЧУК Галина Григорівна 9-19
ПРОКОПЧУК М. 9-19

Р

РАТУШИНСЬКА Ірина Борисівна 9-1
РОЩУПКІН Олексій 9-11
РУБЛЕНКО Анатолій Тимофійович 9-46
РУБЛЕНКО Любов Яківна 9-46
РУСНАК Микола Петрович 9-12

С

САМАРСЬКА Т.І., суддя (м. Лозова Харків. обл.) 9-13
САМІЙЛЕНКО, нач. медвідділу (Упр. уст. ЖХ-385) 9-30
САХАРОВ Андрій 9-51
СЕМЕНИШИН 9-8
СІЧКО Петро 9-9
СЛАВИНСЬКИЙ Леонід 9-23
СОЛЖЕНИЦІН 9-14
СПІРІН, нач. Упр. уст. ЖХ-385 9-30
СТРІЛЬЦІВ Василь 9-8
СТРІЛЬЦІВ Павло 9-8
СУЧКОВ (Упр. уст. ЖХ-385) 9-30

Т

ТЕПЕНКОВ, ДПНК (уст. ВС-389/36) 9-29
ТЕРЕЩЕНКО Володимир 9-24
ТУРКЕВИЧ Василь Тарасович 9-12

Ф

ФЕДОРЧУК І. 9-25

Х

ХЛІВНИЙ Михайло Іванович 9-42
ХОЛОДЕНКОВА Тетяна Федотівна 9-18
ХОЛОДЕНКОВ Георгій Федотович 9-18

Ц

ЦАПКО Віталій Дмитрович 9-17
ЦАПКО Ольга Степанівна 9-17
ЦУКЕРМАН В. 9-22

Ч

ЧАБАН П. 9-19
ЧАБАН Степанида Антонівна 9-19
ЧЕРВОНИЙ О. 9-25
ЧЕРНЯК В.В., прок. (м. Лозова Харків, обл.) 9-13
ЧОВГАН Ф.К. 9-13

Ш

ШАТРАВКА Михайло 9-2
ШАТРАВКА Олександр Іванович 9-2
ШИЛЮК Василь Степанович 9-7
ШИЛЮК Олена (Галина?) 9-7
ШОХА Петро 9-21
ШУМЕЙКО 9-9

Я

ЯЦЮК Василь 9-20
ЯЦЮК Галина Мелетіївна 9-20

УМОВИ ПЕРЕДПЛАТИ
місячника "ВІСНИК РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ"
на 1982 рік

Для індивідуальних передплатників 20.00 американських доларів на рік
Для бібліотек та інших інституцій — 25.00 американських доларів на рік
Для передплатників з-поза океану — 30.00 американських доларів на рік
Вартість окремого випуску — 2.00 амер. дол.
Адреса для передплати:

Ukrainian Helsinki Group
P. O. Box 770
Cooper Station
New York, NY 10003

ЗАКОРДОННЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО УКРАЇНСЬКОЇ ГЕЛЬСІНСЬКОЇ ГРУПИ

ВІСНИК РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ

Редактор-упорядник Надія Світлична

Випуск 10

Жовтень 1982 року

Нью-Йорк

ХРОНІКА РЕПРЕСІЙ

10-1 4 вересня 1982 року в Тернопільській області заарештовано Володимира Васильовича АНДРУШКА. Йому пред'явили звинувачення за ст. 62 ч. 2(?) КК УРСР. Володимир АНДРУШКО, народжений у с. Саджавка на Івано-Франківщині, за фахом інженер, вперше був ув'язнений у 1960-х роках. Він відбував 5-річне ув'язнення в мордовських таборах. Після звільнення жив у с. Деренівка Тербовлянського р-ну Тернопільської обл., працював викладачем української мови в Буданівському педучилищі того самого району. Його постійно переслідували, односельців застерігали від контактування з ним. Нарешті КДБ порушив проти нього справу. Більшу частину слідства В. АНДРУШКО провів на підписці про невіїзд.

28 вересня 1982 року Тернопільський обласний суд проголосив йому вирок — 10 років таборів (напевно, особливого режиму).

10-2 2 серпня 1982 року заарештували п'ятдесятника з м. Ужгород Василя ПИРИЧА з групи тих, що домагаються еміграції за межі СРСР. Йому, як і іншим заарештованим з цієї групи, напевно, пред'явили звинувачення за ст. 187¹ КК УРСР.

10-3 Сергія ПАРАДЖАНОВА (див. 1982, 6-16 і раніше) засудили в Тбілісі до 5 років таборів суворого режиму за ст. 190 КК ГрузРСР («давання хабаря»).

10-4 У справі Ірини РАТУШИНСЬКОЇ (див. 1982, 9-11 і раніше) в Києві відбуваються допити. На допитах цікавляться, зокрема, зв'язками поміж І. РАТУШИНСЬКОЮ та ув'язненим членом СМОТ В. СЕНДЕРОВИМ. Серед обшуканих у Києві в день арешту РАТУШИНСЬКОЇ 17 ВЕРЕСНЯ 1982 РОКУ: БЕРШТЕЙН і ОСТРОМБІТСЬКИЙ. Уточнюємо повідомлення про обшуки в Києві 22 червня 1982 року (див. 1982, 7/8-10): обшуки в справі СМОТ відбулися, крім І. РАТУШИНСЬКОЇ, в письменника Павла ПРОЦЕНКА та його дружини математика Ірини ДЯКОВОЇ, у математика Бориса ШУЛЬМАНА та його дружини лікарки Наталі КУЦЕНКО.

10-5 У дружини Олександра ШАТРАВКИ (див. 1982, 9-2 і раніше) Анни ГОРДІЄНКО в Москві 5 серпня 1982 року відбувся обшук. Вилучено її власні рукописи, «Доктор Живаго» Б. ПАСТЕРНАКА, адреси. 8 серпня її допитували про чоловіка, 9 серпня зробили повторний (безрезультатний) обшук. Їй повідомили, що Олександрові ШАТРАВЦІ пред'явлено звинувачення за ст. 190¹ КК РРФСР (аналог ст. 187¹ КК УРСР). Адреса Анни Ю. ГОРДІЄНКО: 101000, Москва, Чистопрудный бульвар, 13, кв. 3а.

10-6 1 жовтня 1982 року єврейський активіст-відмовник хімік Юрій ТАРНОПОЛЬСЬКИЙ (див. 1981, 8 і раніше) з м. Харкова почав голодівку протесту проти чергової відмови в еміграції з СРСР. Ю. ТАРНОПОЛЬСЬКИЙ домагається виїзду з СРСР від 1979 року. П'ятеро інших харківських відмовників мають намір невдовзі приєднатися до Ю. ТАРНОПОЛЬСЬКОГО.

10-7 Наприкінці серпня 1982 року в Одесі КДБ зробив ряд обшуків. Одного чоловіка заарештували. Подробиці невідомі.

10-8 Від 1 вересня 1982 року введено обмеження на посилення книг поштою з СРСР за кордон. Бандеролі з книгами за кордон приймають тільки в найближчому до місця прописки поштовому відділі і після пред'явлення паспорту. Кількість книг, які відсилає одна особа, не може перевищувати трьох на рік (незрозуміло, одному адресатові, чи взагалі). На відсилення будь-якої книги, незалежно від року видання, необхідно дістати дозвіл Міністерства культури СРСР.

НОВИНИ ПРО НЕВІЛЬНИКІВ

1. У тюрмах і в таборах

10-9 У §33 «Правил внутрішнього розпорядку ВТУ» сказано: «Засуджений подає скарги і заяви тільки від свого імені і з питань, що стосуються його особисто. Подавати скарги й заяви від групи, або інших засуджених, а також з приводу обставин, що стосуються інших осіб, не дозволяється».

10-10 Згідно з недавно виданою інструкцією МВС, в'язня, який звільняється з табору або тюрми, можуть спрямувати у визначене за його бажанням місце тільки в тому разі, якщо звідти до табору заздалегідь послано письмову згоду родичів прописати його та довідку з виконкому або від певного підприємства про можливість влаштуватися на роботу.

10-11 Жінок-політв'язнів мордовського табору ЖХ-385/3-4 перевезли до м. Саранська Мордовської АРСР, у тюрму КДБ (п/я № 3) «у зв'язку з ремонтом табору».

10-12 Член Української Гельсінської групи журналіст Вячеслав ЧОРНОВІЛ (див. 1982, 6-52 і раніше) протягом 4 місяців перебував у слідчому ізоляторі КДБ в Києві на «перевихованні». (Нагадуємо, що формальне звинувачення ЧОРНОВОЛА — «спроба звалтування»). Тепер його повернули знову до табору в Якутській АРСР.

10-13 У травні 1982 року позбавили повторно, без причини, особистого побачення політв'язня Юрія БАДЗЯ (див. 1982, 9-33 і раніше). На знак протесту його співв'язні з табору ЖХ-385/3-5 Володимир ОСИПОВ, Євген АНЦУПОВ, Акпер РАДЖАБОВ і Григорій НИЧИПОРЕНКО провели голодівку.

Григорій Хомич НИЧИПОРЕНКО — інженер із Дніпропетровська. Його заарештували на початку 1981 року та засудили за ст. 62 КК УРСР за участь в Українському національному русі. Наприкінці 1940-х — на початку 1950-х років НИЧИПОРЕНКО відбував засуд за ст., що відповідає ст. 58 КК РРФСР.

2. У божевільнях

10-14 У 1980 році в Дніпропетровській СПЛ помер політв'язень **Микола Аполонович СОРОКІН** (1953 р. нар.). Слюсар М. СОРОКІН був заарештований у 1977 році та звинувачений за ст. 187¹ КК УРСР. Його визнали невідповідальним та спрямували на примусове лікування. Перед цим його вже 4 рази клали до ПЛ з політичних мотивів.

Від грудня 1978 року М. СОРОКІН перебував у 4 відділі Дніпропетровської СПЛ, де завідувачем був капітан **Анатолій КОВУННИКОВ**, секретар парторганізації СПЛ. Внаслідок активного медикаментозного лікування у М. СОРОКІНА почалася ниркова хвороба. Терапевтичного лікування М. СОРОКІН не діставав. Коли стан М. СОРОКІНА став критичним, лікарі запропонували перевести його до ПЛ загального типу, проте начальник Дніпропетровського УКДБ п/п **КАПУСТІН** заборонив. У березні-квітні 1980 року через відсутність відповідного лікування та догляду М. СОРОКІН помер. Його поховали на тюремному цвинтарі м. Дніпропетровська. Матері не дозволили забрати синового тіла, щоб поховати вдома.

Після смерті М. СОРОКІНА капітана **КОВУННИКОВА** усунули з посади завідувача відділом та звільнили від обов'язків секретаря парторганізації. Секретарем обрали капітана **ПОЛЯНИЧА**, чергового офіцера охорони СПЛ.

ПРИВІТАЙТЕ З УРОДИНАМИ

Повідомляємо адреси тих переслідуваних, у кого через місяць надходять дні народження, а їхніх родин. У грудні народилися:

10-15 2 грудня 1961 року нар. **Костянтин Семенович ТРИФОН** (див. 1982, 6-2). Його адреса в таборі: 265968, Ровенська обл., Володимирський р-н, сел. Рафалівка, уст. ОР-318/76-9. Адреса матері Віри Костянтинівни: МолдРСР, г. Страшени, ул. Больничная, 76.

10-16 13 грудня 1939 року нар. **Сергій Олексійович БАБИЧ** (див. 1982, 7/8-16 і раніше). Його адреса в таборі: 349018, Ворошиловградська обл., Слов'яносербський р-н, сел. Лозівський, уст. УЛ-314/60. Адреса батька Олексія Степановича і матері: 260552, Житомирська обл., Баранівський р-н, с. Рогачів. Адреса сестри Орлової Ольги: м. Житомир, вул. Толстого, 15, кв. 83.

10-17 13 грудня 1928 року нар. **Євген Олександрович СВЕРСТЮК** (див. 1982, 7/8-46 і раніше). Його адреса в засланні: 671510, Бурятская АССР, пос. Багдарин, ул. Жданова, 63, кв. 2. Адреса дружини Валерії Вікторівни **АНДРІЄВСЬКОЇ** та дочки Віри (нар. 10.X.1970 р.): м. Київ, вул. Плеханова, 6, кв. 40.

10-18 14 грудня 1054 року нар. **Володимир Мефодійович ВЛАСЕНКО** (див. 1982, 6-9 і раніше). Його адреса в таборі тимчасом невідома. Адреса його дружини Людмили Павлівни з двома синами (1980 і 1982 рр. нар.): 327037, м. Миколаїв, вул. Коцюбинського, 42, кв.2.

10-19 19 грудня 1920 року нар. **Микола Данилович РУДЕНКО** (див. 1982, 7/8-19 і раніше). Його адреса в таборі: 618263, Пермская обл., Чусовской р-н, пос. Кучино, учр. ВС-389/36. Адреса його дружини Раїси Панасівни (теж у таборі): 431200, Мордовская АССР, Теньгушевский р-н, пос. Барашево, учр. ЖХ-385/3-4.

10-20 20 грудня 1937 року нар. **Григорій Андрійович ПРИХОДЬКО** (див. 1982, 7/7-1 і раніше). Його адреса в тюрмі: 422950, Татарская АССР, г. Чистополь, учр. УЭ-148/ст-4. Адреса його матері: 323122, Дніпропетровська обл., Синельниківський р-н, Варварівська с/р, с. Лукашеве. Адреса дружини Зої Іванівни з дочкою (1970 р. нар.): г. Калуга, ул. Циолковского, 34, кв. 2. Адреса сина Віталія від першого шлюбу (1965 р. нар.): 349120, Ворошиловградська обл., м. Комунарськ, вул. Фрунзе, 82б, кв.3.

10-21 20 грудня 1958 року нар. **Анатолій Борисович ТУРЧЕНКО** (див. 1981, 12). Його адреса в кримінальному таборі невідома. Адреса матері Людмили і брата: Волинська обл., м. Ковель. Дружина Ар'я Мар'я Геллеві Лехтіранта з сином (нар. 17.II.1982) мешкає в Фінляндії.

10-22 22 грудня 1956 року нар. **Василь Петрович СІЧКО** (див. 1982, 6-32 і раніше). Його адреса в таборі: 287100, м. Вінниця, вул. Привокзальна, 30, уст. ИВ-301/86. Адреса матері ПЕТРАШ-СІЧКО

Стефанії Василівни та сестри Оксани: 285600, Івано-Франківська обл., м. Долина, вул. П. Мирного, 14. Батько Петро Васильович і брат Володимир теж в ув'язненні.

10-23 24 грудня 1937 року нар. Вячеслав Максимович ЧОРНОВІЛ (див. цей вип., 10-12 і раніше, фото — поруч). Його адреса в таборі: 677908, Якутская АССР, г. Якутск, пос. Табага, учр. ЯД-40/7"А". Адреса дружини ПАШКО Атени Василівни: 290014, м. Львів-14, вул. Ніщинського, 14, кв. 6. Адреса батьків (мати Килина Харитонівна, батько Максим Йосипович, сестра Валентина): 258626, Черкаська обл., Звенигородський р-н, с. Вільхivecь.

10-24 25 грудня 1927 року нар. Олександр Павлович БЕРДНИК (див. 1982, 9-50 і раніше). Його адреса в таборі: 618263, Пермская обл., Чусовской р-н, пос. Кучино, учр. ВС-389/36-1. Адреса дружини СОКОРИНСЬКОЇ Валентини з дочкою Громовицею (1973 р. нар.): Київська обл., Кагарлицький р-н, с. Гребені. Адреса дочки Мирослави від першого шлюбу: 252159, м. Київ-159, бульвар Лихачова, 86, кв.16.

10-25 30 грудня 1914 року нар. Данило Лаврентійович ШУМУК (див. 1982, 3-20 і раніше, фото — на наступній стор.). Його адреса в заслання: КазССР, Уральская обл., Каратобинский р-н, с. Каратобу, ул. Курмангазы, 1. Адреса дружини ЯНОВСЬКОЇ Йоли (Олени Юхимівни): 252034, м. Київ-34, п/с 525. Тел. 25-81-45.

Бажано привітати їх листами, листівками чи телеграмами.

АРХІВ САМВИДАВУ

У цьому розділі подаємо бібліографію самвидавних творів і документів, опублікованих (або одержаних) у жовтні 1982 року. Всі вказані тут матеріали є в архіві Закордонного Представництва Української Гельсінської групи. Бажаючі набути копії цих документів мають звернутися до редактора «ВІСНИКА РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ».

10-26 Тарас МЕЛЬНИЧУК. Із-за ґрат. Поезії. Передрук самвидавних поезій з України. Українське видавництво Смолоскип ім. В. Симоненка. Балтимор-Торонто, 1982, 83 стор.

10-27 Олексій І. Тихий. Роздуми. Збірник статтей, документів, спогадів. Упорядкував О. Зінкевич. Українське видавництво Смолоскип ім. В. Симоненка. Балтимор-Торонто, 1982, 79 стор. (Про О. ТИХОГО див. 1982, 6-40 і раніше).

10-28 Еще одна гостя столицы. Рассказывает Ирина РАТУШИНСКАЯ... — АС No. 4711. Свободное межпрофессиональное объединение трудящихся (СМОТ). «Информационный бюллетень No. 25», Москва, декабрь 1981. (39 стр.). — «Материалы самиздата» радио «Свобода», вып. No. 33/82, 8 октября 1982 г., стор. 27-30. (Про І. РАТУШИНСЬКУ див. 1982, 9-1 і раніше).

10-29 АС No. 4731. 8 п/з (Виктор Нийтсо и др.). Обращение «В международную организацию «Эмнести интернейшнл», членам делегаций «Мадридской встречи» по случаю 1-й годовщины смерти п/з Юри Кукка 27.3.82 (Перм. Лаг. No. 36, незадолго до 27.3.82). — «Материалы самиздата» радио «Свобода», вып. 34/82 15 октября 1982 г. (3 стор.) Підписи: Віктор НІЙТСО (Естонія, Тарту — див. 1982, 5-11 і раніше), Генріх АЛТУНЯН (Україна, Харків — див. 1982, 9-44 і раніше), Володимир БАЛАХОНОВ (Москва — див. 1982, 7/8-19 і раніше), Віктор НСКІПЄЛОВ (Москва — див. 1982, 7/8-19 і раніше), Мирослав МАРИНОВИЧ (Київ — див. 1982, 7/8-19 і раніше), Олександр ОГОРОДНІКОВ (Москва — див. 1982, 7/8-19 і раніше), Микола РУДЕНКО (Київ — див. 1982, 7/8-19 і раніше), Олесь ШЕВЧЕНКО (Київ — див. 1982, 7/8-19 і раніше).

10-30 АС No. 4732. Леонид Бронфельд,.. инвалид. Обращение... с просьбой помочь ему в получении выездной визы в Израиль, Киев, 28.3.82. — «Материалы самиздата» радио «Свобода», вып. No. 34/82, 15 октября 1982 г., (2 стор.).

10-31 АС No. 4734. Валерий Марченко, бывший п/з. «Заявление»... с требованием выдать ему выездную визу для лечения в Италии, Киев, 28.4.82. — «Материалы самиздата» радио «Свобода», вып. No. 34/82, 15 октября 1982 г., (6 стор.). Про В. МАРЧЕНКА див. 1982, 9-36 і раніше.

10-32 АС No. 4735. «Информация из лагеря ЖХ-385/3-5, Мордовия» (без места), май 1982. — «Материалы самиздата» радио «Свобода», вып. No. 34/82, 15 октября 1982 г., (3 стор.).

ПОКАЖЧИК ІМЕН

А

АЛТУНЯН Генріх 10-29
АНДРІЄВСЬКА Валерія Вікторівна 10-17
АНДРУШКО Володимир Васильович 10-1
АНЦУПОВ Євген 10-13

Б

БАБИЧ Олексій Степанович 10-16
БАБИЧ Сергій Олексійович 10-16
БАДЗЬО Юрій 10-13
БАЛАХОНОВ Володимир 10-29

БЕРДНИК Громовиця 10-24
БЕРДНИК Мирослава 10-24
БЕРДНИК Олександр Павлович 10-24
БЕРШТЕЙН 10-4
БРОНФЕЛЬД Леонід 10-30

В

ВЛАСЕНКО Володимир Мефодійович 10-18
ВЛАСЕНКО Людмила Павлівна 10-18

Г

ГОРДІЄНКО Анна Ю. 10-5

Д

ДЯКОВА Ірина 10-4

К

КАПУСТІН, п/п (Дніпропетровська СПЛ) 10-14
КОВУННИКОВ Анатолій, кап. (Дніпропетровська СПЛ) 10-14
КУЦЕНКО Наталія 10-4

Л

ЛЕХТИРАНТА Ар'я Мар'я Геллеві 10-21

М

МАРИНОВИЧ Мирослав 10-29
МАРЧЕНКО Валерій 10-31
МЕЛЬНИЧУК Тарас 10-26

Н

НСКІПЄЛОВ Віктор 10-29
НИЧИПОРЕНКО Григорій Хомич 10-13
НІЙТСО Віктор 10-29

О

ОГОРОДНІКОВ Олександр 10-29
ОРЛОВА Ольга 10-16
ОСИПОВ Володимир 10-13
ОСТРОМБІТСЬКИЙ 10-14

П

ПАРАДЖАНОВ Сергій 10-3
ПАСТЕРНАК Б. 10-5
ПАШКО Алена Василівна 10-23
ПЕТРАШ-СІЧКО Стефанія Василівна 10-22
ПОЛЯНИЧКА, кап. (Дніпропетровська СПЛ) 10-14
ПРИХОДЬКО Віталій 10-20
ПРИХОДЬКО Григорій Андрійович 10-20
ПРИХОДЬКО Зоя Іванівна 10-20
ПРОЦЕНКО Павло 10-4

Р

РАДЖАБОВ Акпер 10-13
РАТУШИНСЬКА Ірина 10-4, 10-28
РУДЕНКО Микола Данилович 10-19, 10-29
РУДЕНКО Раїса Панасівна 10-19

С

СВЕРСТЮК Віра 10-17
СВЕРСТЮК Євген Олександрович 10-4
СЕНДЄРОВ В. 10-4
СІЧКО Василь Петрович 10-22
СІЧКО Володимир 10-22
СІЧКО Оксана 10-22
СІЧКО Петро Васильович 10-22
СОКОРИНСЬКА Валентина 10-24
СОРОКІН Микола Аполонівич 10-14

Т

ТАРНОПОЛЬСЬКИЙ Юрій 10-6
ТИХИЙ Олексій І. 10-27
ТРИФОН Віра Костянтинівна 10-15
ТРИФОН Костянтин Семенович 10-15
ТУРЧЕНКО Анатолій Борисович 10-21
ТУРЧЕНКО Людмила 10-21

Ч

ЧОРНОВІЛ Валентина 10-23

ЧОРНОВІЛ Вячеслав Максимович 10-23
ЧОРНОВІЛ Килина Харитонівна 10-23
ЧОРНОВІЛ Максим Йосипович 10-23

Ш

ШАТРАВКА Олександр 10-5
ШЕВЧЕНКО Олесь 10-29
ШУЛЬМАН Борис 10-14
ШУМУК Данило Лаврентійович 10-25

Я

ЯНОВСЬКА Йола (Олена) Юхимівна 10-25

ПОЯСНЕННЯ ДЕЯКИХ СКОРОЧЕНЬ, ВЖИВАНИХ У ВІСНИКУ 10/82

АССР (АРСР) — Автономна Радянська соціалістична Республіка

вып. (рос.) — випуск

вул. — вулиця

г. (рос. — город) — місто

кап. — капітан

кв. — квартира

КК — кримінальний кодекс

м. — місто

обл. — область

п/з — (рос. — политический заключенный) — політичний в'язень

ПЛ — психіатрична лікарня

п/п — підполковник

п/с — поштова скринька

п/я — (рос. — почтовый ящик) — поштова скринька

р-н — район

с. — село

сел. — селище

СМОТ (рос.) — Вільне Міжпрофесійне Об'єднання Трудящих

СПЛ — спеціальна психіатрична лікарня (психотюрма)

ст. — стаття

УКДБ — Управління Комітету державної безпеки

уст. — установа

учр. — (рос. — учреждение) — установа

ВІСНИК РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ

Редактор-упорядник Надія Світлична

Випуск 7-8

Липень-Серпень 1982 року

Нью-Йорк

ХРОНІКА РЕПРЕСІЙ

7/8-1 Стало відомо, що **Григорія ПРИХОДЬКА** (див. 1982, 418 і раніше) та члена Української Гельсінської групи Івана **СОКУЛЬСЬКОГО** (див. 1982, 1-17 і раніше) судили разом у **Дніпропетровську 7-13 січня 1981 року**. Їх звинувачували за **ст. 62 ч. 2 КК УРСР**. Обидва вони відмовилися від призначених захисників, проте суд не прийняв відмови, тому підсудні оголосили голодівку, яка тривала 4 дні. Внаслідок голодівки адвокати самі відмовилися від участі в процесі. На суді не було нікого з родин підсудних, їх повідомили про суд тільки тоді, як він закінчився. Нікого з друзів **І. СОКУЛЬСЬКОГО** та **Г. ПРИХОДЬКА** не викликали за свідків.

Підсудні винними себе не визнали. **І. СОКУЛЬСЬКИЙ** виголошував останнє слово протягом 6 год., **Г. ПРИХОДЬКО** — 7 год. Кожен з них дістав вирок до **10 років таборів особливого режиму** з відбуванням **перших 5 років у тюрмі**, та до **5 років заслання**. Судові витрати становлять близько 1 000 крб. (невідомо, чи на обох підсудних, чи на кожного).

І. СОКУЛЬСЬКИЙ і **Г. ПРИХОДЬКО** перебувають у Чистопольській тюрмі. Від **І. СОКУЛЬСЬКОГО** протягом першої половини року не було з тюрми листів. Їх не пропускала цензура, оскільки **І. СОКУЛЬСЬКИЙ** писав українською мовою. 4 липня 1982 року в нього мало бути побачення з дружиною.

7/8-2 У квітні 1982 року відбувся суд над лікарем **Миколою ПЛАХОТНЮКОМ** (див. 1982, 6-38 і раніше). Психіатрична експертиза визнала його осудним, і суд виніс вирок: **4 роки таборів**. Адреса табору, де він відбуває ув'язнення: **Ворошиловградська обл., м. Красний Луч, Петровське, уст. УЛ-314/24**.

7/8-3 На початку 1982 року в Івано-Франківську відбувся суд над **Василем МАЗУРАКОМ**, якого звинувачували за **ст. 62 ч. 2 КК УРСР**. Йому інкримінували розповсюдження націоналістичних емблем (зокрема, жовто-блакитних прапорців) та критичні висловлювання в бесідах із місцевим священиком о. **ДАВИДЯКОМ**. Суд тривав 3 дні. **В. МАЗУРАК** винним себе не визнав. Свідки теж дали покази на його користь. Все ж **МАЗУРАКА** засудили до **10 років таборів особливого режиму і 5 років заслання**. Він уже відбував у **1946-1954 роках** ув'язнення за членство в **ОУН**, пізніше був реабілітований. Після звільнення працював учителем у рідному селі **Виноград Івано-Франківської області**. Він перебуває тепер за адресою: **618263, Пермская обл., Чусовской р-н. пос. Кучино, учр. ВС-389/36-1**.

7/8-4 Члена Української Гельсінської групи **Петра СІЧКА**, повторно заарештованого в таборі (див. 1982, 6-32 і раніше) засудили до **3 років таборів** за **ст. 187¹ КК УРСР** (та сама, що й у попередньому звинуваченні).

7/8-5 **Іван Якович АНТОНОВ** (див. 1982, 6-33 і раніше), член **Ради Церков ЄХБ**, пресвітер Кіровоградської громади, був заарештований **4 травня 1982 року**. Це — п'ятий його арешт за релігійну діяльність.

7/8-6 **24 листопада 1981 року** заарештували баптиста **Василя Тарасовича БЕРЕЗОВСЬКОГО** (1936 р. нар.). Його дружина **Лілія Романівна** з 6-ма дітьми мешкає за адресою: **292210, Львівська обл., м. Червоноград, вул. Леніна, 13, кв. 21**.

7/8-7 Керівника групи "Право на еміграцію" **Василя Мартиновича БАРАЦА** (1947 р. нар.) **9 серпня 1982 року** затримали агенти в цивільному в аеропорту м. Рівне, коли він збирався вилетіти до Москви. **В. БАРАЦ** прилетів до Рівного, щоб зустрітися з іншими членами групи, і вони його відпроваджували. Під час затримання **В. БАРАЦА** кілька разів ударили по голові, а потім забрали й повели в невідомому напрямку. Раніше, 3 червня 1982 року в московській квартирі **В. БАРАЦА** відбувся обшук.

7/8-8 Із шести членів Ради родин в'язнів ЄХБ, заарештованих 20 квітня 1982 року (див. 1982, 6-3 і раніше), звільнили всіх, крім **Лідії БОНДАР** (див. також 1982, 6-30 і раніше).

7/8-9 У травні 1982 року в м. Харцизьку Донецької області було побито правозахисника **Валерія ЦЕРНА**. Після цього його заарештували адміністративно на **15 діб**.

7/8-10 22 червня 1982 року в Києві відбулися обшуки в справі No 50611/82 (справа СМОТ — Вільного міжпрофесійного об'єднання трудящих). За дорученням слідчого **Ю. БУРЦЕВА**, обшуки відбулися в подружжя **І. ГЕРАЩЕНКА** та **І. РАТУШИНСЬКОЇ** (див. 1982, 4-8 і раніше) на двох квартирах, вилучили легючки СМОТ про суботник. Обшукали також **Б. ШУЛЬМАНА**, **Н. КУЦЕНОК**, **ПРОЦЕНКО**, **ДЯКОВУ**. **Б. ШУЛЬМАНА** також допитували.

7/8-11 На початку листопада 1981 року в м. Ірпені Київської обл. спорудили новий пам'ятник В. ЛЕНІНУ. Наступного після відкриття дня на руку пам'ятникові почепили полотняну торбу з сухарями, а на пам'ятнику з'явився напис олійною фарбою (зміст невідомий).

7/8-12 4 червня 1982 року на вакантну посаду голови КДБ УРСР призначили Степана Нестеровича МУХУ. С. МУХА починав свою кар'єру після війни як комсомольський працівник. Кандидат до ЦК КПУ від 1976 р., член ЦК КПУ від 1981 р. В КДБ працює від кінця 1971 року, останнім часом був на посаді першого заступника голови КДБ УРСР.

15 червня 1982 року Міністром внутрішніх справ замість І. ГОЛОВЧЕНКА призначили Івана Дмитровича ГЛАДУША.

7/8-13 3 червня 1982 року в Києві відбувся обшук у письменника, колишнього політкаторжанина Бориса Дмитровича АНТОНЕНКА-ДАВИДОВИЧА (див. 1980, 1-2), під час якого в нього вилучили рукопис його праці про П. ТИЧИНУ.

7/8-14 Наприкінці червня 1982 року в Києві відбувся обшук у знайомі Світлани КИРИЧЕНКО, дружини політв'язня Юрія БАДЗЯ (див. 1982, 3-41 і раніше). Вилучили матеріали про становище в Мордовському концтаборі ЖХ-385/3.

7/8-15 У львівській газеті "Вільна Україна" за 18 серпня 1982 року опубліковано велику статтю за підписом М. ТОРОПОВСЬКОГО *"Антонів і Клеопатра"*. Автор звинувачує львівську лікарку Олену АНТОНІВ (див. 1982, 3-23 і раніше) в розкраданні коштів Російського громадського фонду допомоги політв'язням і їхнім родинам. Водночас газета закидає Фондові зв'язок із західними розвідувальними службами. Як відомо, Російський Допомоговий фонд (популярно znаний як Солженіцинський) становлять гонорари за світові видання праці О. СОЛЖЕНИЦИНА *"Архіпелаг ГУЛаг"*. Вони містяться в Швейцарському банку під урядовим контролем Швейцарії.

1. У тюрмах і в таборах

7/8-16 Політв'язня Сергія БАБИЧА (див. 1981, 2-23 і раніше) позбавили побачення, оскільки під час обшуку в нього знайшли записи "антирадянського характеру".

С. БАБИЧ перебуває в концтаборі за адресою: **349018, Ворошиловградська обл., Слав'яносербський р-н, сел. Лозівський, уст. УЛ-314/60.**

Сергій БАБИЧ

7/8-17 Євангельські християни-баптисти, які відбувають ув'язнення разом з своїм одновірцем КЛИМОШЕНКОМ М.С. (див. 1981, 6-22 і раніше), повідомили до Ради родин в'язнів ЄХБ, що 9 червня 1982 року М. КЛИМОШЕНКА викликали на адмінкомісію, де голова комісії підполковник ШМАГЕЛЬ оголосив йому про призначення над ним нагляду. Співв'язні сприймають нагляд як ознаку підготовки нового терміну. 18 серпня 1982 року КЛИМОШЕНКО мав закінчити 2-річне ув'язнення в таборі за адресою: **326244, Херсонська обл., Голопристанський р-н, с. Стара Збур'ївка, уст. ЮЗ-17/7.**

7/8-18 5 липня 1982 року в концтаборі ВС-389/36 посадили до ПКТ політв'язня Олеса ШЕВЧЕНКА (див. 1982, 6-26 і раніше). У постанові записано: "За відмову від роботи і образу адміністрації виробництва". Фактично О. ШЕВЧЕНКО відмовився працювати, використовуючи браковані некондиційні деталі або просив знизити норму виробітку. Не діставши згоди, він відмовився працювати з цими деталями.

7/8-19 У зв'язку зі скаргами політв'язнів табору ВС-389/36 на погане медичне обслуговування (див. 1982, 6-26) до табору приїхала комісія з медвідділу Пермського УВТУ в складі: інспектора відділу ГРИГОРЬЄВА та інспектора постачання ГОЛУБОВОЇ. Інспектор ГРИГОРЬЄВ викликав для відповіді на заяви в'язнів Г. АЛТУНЯНА, В. БАЛАХОНОВА, М. МАРИНОВИЧА та О. ОГОРОДНІКОВА. У бесіді з ними він визнав багато фактів порушення, зокрема некомплектованість медичних аптек на виробництві, систематичну відсутність лікаря ПЧЕЛЬНИКОВА під час амбулаторного прийому, незадовільний рівень прання білизни тощо. Він запевнив, що надалі тих хворих, які не потребують госпіталізування, кластимуть

до табірної медчастини, хворих не посилатимуть більше на роботу, даватимуть дієтичне харчування тим, хто його потребує і т. ін. Інспектор ГОЛУБОВА в своїх відповідях в'язням стала на захист адміністрації, стверджувала, що постачання санчастини медикаментами налагоджено добре тощо.

19 липня до табору приїхала також зубна лікарка з Пермі, яка приймала хворих в'язнів протягом 4 днів, 19-22 липня, обслуживши за цей час 30-35 в'язнів. Пообіцяли, що найближчим часом приїде також протезист.

26 липня до табору прибув інспектор ВС-389 капітан ГАЙСИН для розгляду інших скарг на медичне обслуговування, надісланих до Пермського медвідділу. Він викликав для бесід РУДЕНКА, ДОНСЬКОГО, О. ШЕВЧЕНКА, ЄЛЬЧИНА. Його "розгляд" заяв був захистом адміністрації і медслужби. В. НСКІПЄЛОВУ оголосили про конфіскацію як "підозрілих за змістом", вилучених у нього 13 липня записів молитов *"Отче наш"*, *"Вірую"*, *"Богородице-Діво"* та ін. Розмовляючи з начальником оперчастини НІКОМАРОВИМ, В. НСКІПЄЛОВ запитав, чи можна вважати, що *"Отче наш"* — "підозрілий за змістом" текст. Нач. оперчастини підтвердив.

2. У божевільнях

7/8-20 Головним лікарем Дніпропетровської спецпсихлікарні тепер є Ровентина Іванівна ЧЕРНОВА. Її телефон: 42 37 77.

7/8-21 У липні 1982 року психіатрична комісія Дніпропетровської СПЛ рекомендувала перевести політв'язня В. КАЛЮЖНОГО (див. 1981, 1-16) до психіатричної лікарні загального типу.

3. На засланні

7/8-22 Дмитро КВЕЦЬКО, який відбуває заслання в сел. Чунському Іркутської обл., жив у гуртожитку № 2 на вул. Комарова. Теперішня його адреса: 665540, Иркутская обл., пос. Чунский ул. Фрунзе, 8, кв. 114.

ПРИВІТАЙТЕ З УРОДИНАМИ

Повідомляємо адреси тих переслідуваних та їхніх родин, у кого в вересні і жовтні будуть дні народження. Бажаю привітати їх листами, листівками чи телеграмами.

7/8-23 8 вересня 1935 року нар. Дмитро Миколайович КВЕЦЬКО (див. 1982, 7/8-22). Його адреса в засланні: 665540, Иркутская обл., пос. Чунский, ул. Фрунзе, 8, кв. 114. Адреса його сестри Марії Миколаївни: 285633, Івано-Франківська обл., Долинський р-н, сел. Слобода-Болехівська.

7/8-24 9 вересня 1953 року нар. Ольга Дмитрівна ГЕЙКО [МАТУСЕВИЧ]. (Див. 1982, 5-43 і раніше). Її адреса в таборі: 270059, м. Одеса-59, уст. ЮГ-311/74-3-6. Адреса чоловіка-політв'язня Миколи МАТУСЕВИЧА: 422950, Татарская АССР, г. Чистополь, учр. УЗ-148/ст-4. Адреса батьків (її поглядів не поділяють): 252167, м. Київ-167, вул. Туманяна, 8, кв. 101.

7/8-25 10 вересня 1941 року нар. Микола Андрійович ГОРБАЛЬ (див. 1982, 6-47 і раніше). Його адреса в концтаборі: 329013, Миколаївська обл., Казанівський р-н, ст. Новоданилівка, уст. ІН-316/93-1. Адреса сина Андрія (нар. 21.VI.1978 р.) з колишньою дружиною Анною МАРЧЕНКО: 252152, м. Київ-152, вул. Павла Тичини, 1, кв. 30. Адреса матері ГОРБАЛЬ Теклі Андріївни: с. Литячі Борщівського р-ну Тернопільської обл.

Микола ГОРБАЛЬ (ліворуч) і Євген ПРИШЛЯК (див. 1981, 2-252)

7/8-26 15 вересня 1938 року нар. Анатолій Іванович КОРЯГІН (див. 1982, 5-35 і раніше). Його адреса в таборі: **618801, Пермская обл., Чусовской р-н, ст. Половинка, учр. ВС-389/37.** Адреса родини (мати, дружина Галина Данилівна, сини Іван, 1968 р. нар., Олександр, 1971 р. нар., і Дмитро, 1977 р. нар.): **310111, м. Харків111, вул. Познанська, 10, кв. 39. Тел. 63 60 86.**

7/8-27 16 вересня 1956 року нар. Геннадій Васильович ДІДНЯК (див. 1982, 6-9 і раніше). Його адреса в таборі не відома. Мати Марія Василівна теж ув'язнена. Адреса батька Василя Костянтиновича і сестри Людмили: **327029, м. Миколаїв, вул. Фрунзе, 44, кв. 7.**

7/8-28 19 вересня 1947 року нар. Василь Володимирович СПИНЕНКО (див. 1982, 5-17 і раніше). Його адреса в бжевільні: **339019, Донецька обл., м. Макіївка, шахта ім. Бажанова, міський ПНД.**

7/8-29 20 вересня 1929 року нар. Іван Олексійович СВІТЛИЧНИЙ (див. 1982, 6-28 і раніше). Його адреса в заслання: **659701, Алтайский край, Горно-Алтайская авт. обл., г. Майма, ул. Строителей, 3, кв. 27.** Дружина доглядає його в заслання. Адреса матері Меланії Іллівни: **349612, Ворошиловградська обл., Старобільський р-н, с. Половинкине, вул. Кірова, 10.**

7/8-30 21 вересня 1929 року нар. Павло Федорович КАМПОВ (див. 1982, 5-30 і раніше). Його адреса в таборі: **290631, м. Львів-31. уст. ВЛ-315/30.** Адреса перед арештом (він розлучений, має дочку): **294007, м. Ужгород, вул. Чайковського, 8.**

7/8-31 23 вересня 1936 року нар. Євген Васильович ПРОНЮК (див. 1982, 2-33 і раніше, фото— на наст. стор.). Його адреса в заслання: **743134, Узб. ССР, Каракалпакская АССР, Ленинабадский р-н, с/з**

им. XXII партсъезда. Дружина Галина Григорівна ДІДКІВСЬКА з дітьми перебуває разом з ним на заслання.

7-32 25 вересня 1934 року нар. Павло Савич ЧАБАН (див. 1982, 2-4). Адреса його дружини Степаниди Антонівни з 5-ма синами (1960, 1962, 1965, 1968 і 1978 рр. нар.): **Волинська обл., м. Ковель, вул. Крупської, 23, кв. 1.**

7/8-33 10 жовтня 1919 року нар. Богдан Михайлович ЧУЙКО (див. 1981, 8 і раніше). Його адреса в таборі: **618505, Пермская обл., Соликамский р-н, пос. Сим, учр. АМ-244/2-1.** Адреса дружини ТУРИНСЬКОЇ Марії Михайлівни і дочки Ірини (нар. 3.V.1962 р.): **393740, Тамбовская обл., г. Мичуринск, ул. Киевская, 10, кв. 6.**

7/8-34 15 жовтня 1955 року нар. Анатолій Сергійович ШКАРОВСЬКИЙ див. 1981, 8 і раніше). Адреса матері Віри Пантеліївни: **314021, м. Полтава, Київське шосе, 54, кв. 193.** Брат Павло теж в ув'язненні.

7/8-35 18 жовтня 1942 року нар. Леонід Федорович ЛИТВИНЕНКО (див. 1981, 8 і раніше). Його

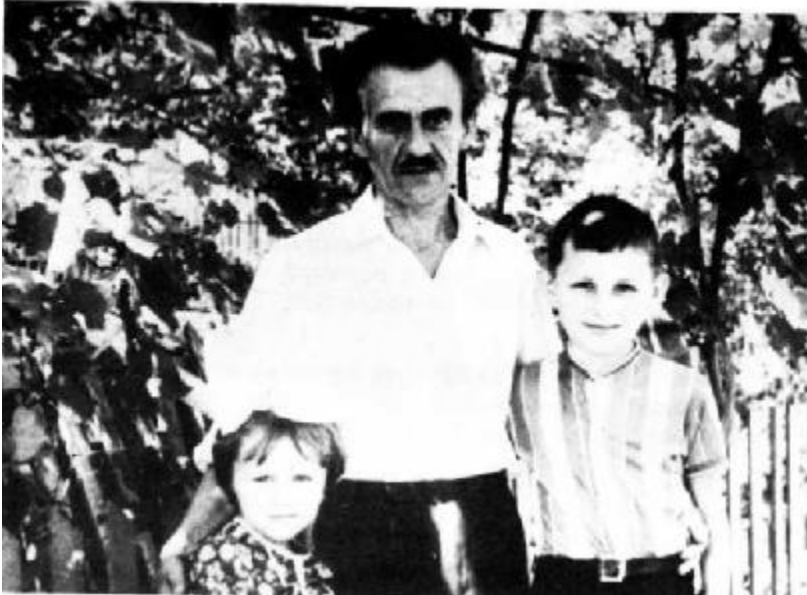
адреса в таборі: 458012, Каз. ССР, г. Кустанай, учр. УК-161/2-33. Адреса дружини Марії Михайлівни з 9-ма дітьми (1968-1981 рр. нар.): **320903, Дніпропетровська обл., сел. Таромське-1, вул. Ломоносова, 65.**

7/8-36 20 жовтня 1936 року нар. Василь Тарасович БЕРЕЗОВСЬКИЙ (див. 1982, 7/8-6). Адреса дружини Лідії Романівни з 4-ма синами (1957, 1960, 1967, 1980) і двома дочками (1969 і 1977 рр. нар.): **292210, Львівська обл., м. Червоноград, вул. Леніна, 13, кв. 21.**

7/8-37 25 жовтня 1928 року нар. Леонід Миколайович МАЛИШЕВ (див. 1982, 6-25 і раніше). Його адреса в концтаборі: **618263, Пермская обл., Чусовской р-н, пос. Кучино, учр. ВС389/36.**

7/8-38 26 жовтня 1937 року нар. Станіслав Олексійович ЗУБКО (див. 1982, 3-11 і раніше). Його адреса в таборі: **245980, Сумська обл., Роменський р-н, ст. Перехрестівка, уст. УС-319/566.** Адреса матері ЛЕВИЦЬКОЇ Анни Наумівни: **252098, м. Київ-98, Дніпровська наб., 11, кв. 15.**

7/8-39 26 жовтня 1926 року нар. Петро Степанович САРАНЧУК (див. 1981, 4 і раніше, фото — на наст. стор.). Його адреса в таборі: **281200, Хмельницька обл., м. Ізяслав, уст. МХ-324/58-2.** Адреса батька: **Тернопільська обл., Козівський р-н, с. Конюхи.** Адреса брата Богдана: **327053, м. Миколаїв, Корабельний р-н, сел. Корабелів, 18а, кв. 153.**

Петро САРАНЧУК перед другим ув'язненням

АРХІВ САМВИДАВУ

У цьому розділі подаємо бібліографію самвидавних документів, опублікованих (або одержаних) у липні-серпні 1982 року. Всі вказані тут матеріали є в архіві Закордонного Представництва Української Гельсінської групи. Бажаючі набути копії цих документів мають звернутися до редактора "ВІСНИКА РЕПРЕСІЙ В УКРАЇНІ".

7/8-40 Євген КРАМАР: Літописні сівери і Троян "Слова про Ігорів похід" (Закінчення, 2). — ж. *"Визвольний шлях"*, кн. 7, липень 1982, стор. 829-837. (Див. 1982, 6-35 і раніше).

7/8-41 Є. КРАМАР: До Дністра (вірш, 20.IX.1962 р.); **(Ой літа мої перлини)** (вірш, 28.X.1971 р.); **Зимонька** (вірш, 18.XI.1968 р.). — ж. *"Визвольний шлях"*, кн. 7, липень 1982, стор. 814-815.

7/8-42 Євген СВЕРСТЮК: З дороги в невідомість (вірш). ж. *"Визвольний шлях"*, кн. 8, серпень 1982, стор. 972 (Див. 1982, 5-27 і раніше).

7/8-43 Є. КРАМАР: На могилі Сірка (вірш, 25.V.1967 р.); **(В саду спозаранку зозуля кувала)** (вірш, 24.III.1968 р.); **Весна** (вірш, 28.IV.1977 р.); **Зруб** (вірш, 1.V.1968 р.). — ж. *"Визвольний шлях"*, кн. 8, серпень 1982 р., стор. 973-974.

7/8-44 АС No 4697. Євген Грицяк, був. п/з. Открытое письмо Л. Брежневу "по поводу нашего равноправия", с. Устье, Снятынський р-н, Ивано-Франковская обл., 10.10.81. — *"Материалы самиздата"*, радио "Свобода", вып. 27/82, 26 июля 1982 г. (4 стор.) (Про Є. ГРИЦЯКА див. 1981, 9 і раніше).

7/8-45 The Case of Dr. Mykola Plakhotnyuk (by Written anonymously in the Ukraine). — *Freedom at issue*, July-August, 1982, Number 67, pp. 33-34. (*Freedom Appeals*). (Про М. ПЛАХОТНЮКА див. 1982, 6-38 і раніше).

7/8-46 Jewhen Swerstjuk. "Das Wort" (Fragment aus dem Poem). — Kuratorium Geistge Freiheit

РІЗНЕ

Просимо зробити виправлення і доповнення в давніших випусках ВІСНИКА, зокрема, в картотеці:

7/8-47 В адресі Р. МОРОЗ (СИМЧИЧ) має бути індекс **330067** (див. 1980, 4-8).

7/8-48 У повідомленні 4-13 за 1980 (стор. 8) має бути Анна **Вікторівна** ГОЛУМБІЄВСЬКА.

7/8-49 В адресі Олени АНТОНІВ індекс має бути **290041** і відповідно Львів-41 (див. 1980, вип. 1, стор. 20, картка 6, а також 1980, 4-1).

7/8-50 В адресі С. ГУЛИК-ГНАТЕНКО індекс має бути **290054** і відповідно Львів-54 (див. 1980, вип. 6, стор. 23, картка 88).

7/8-51 В адресі Юрія ДЗЮБИ індекс має бути **310051** і відповідно Харків-51. Тел. **30 33 40** (див. 1980, вип. 6, стор. 32, картка 105).

7/8-52 Картку 74 (див. 1980, вип. 5, стор. 31) слід доповнити: ГОРБОВИЙ Володимир Григорович, нар. **30.1.1899 р.** Арешт: **1946 р.** Звільнений **1972 р.** Син **Роман ГОРБОВИЙ** з дружиною і дітьми в Чехословаччині: **Прага, вул. Ігальська, 6.** Адреса після звільнення: **с. Оболоня Долинського р-ну Івано-Франківської обл.**

ПОКАЖЧИК ІМЕН

А

АЛТУНЯН Г 7/8-19

АНТОНЕНКО-ДАВИДОВИЧ Борис Дмитрович 7/8-13

АНТОНІВ Олена 7/8-15, 7/8-49

АНТОНОВ Іван Якович 7/8-5

Б

БАБИЧ Сергій 7/8-16

БАДЗЬО Ю 7/8-14

БАЛАХОНОВ В 7/8-19

БАРАЦ Василь Мартинович 7/8-7

БРЕЗОВСЬКА Лідія Романівна 7/8-6, 7/8-36

БЕРЕЗОВСЬКИЙ Василь Тарасович 7/8-6, 7/8-36

БОНДАР Лідія 7/8-8

БУРЦЕВ Ю , слід (справа СМОТ) 7/8-10

Г

ГАЙСИН, кап (ВС-389) 7/8-19

ГЕЙКО (МАТУСЕВИЧ) Ольга Дмитрівна 7/8-24

ГЕРАЩЕНКО І 7/8-10

ГЛАДУШ Іван Дмитрович, міністр внутр справ УРСР 7/8-12

ГОЛОВЧЕНКО І , колишній міністр внутр справ УРСР 7/8-12

ГОЛУБОВА (медвідділ Пермського УВТУ) 7/8-19

ГОЛУМБІЄВСЬКА Анна Вікторівна 7/8-48

ГОРБАЛЬ Андрій 7/8-25

ГОРБАЛЬ Микола Андрійович 7/8-25

ГОРБАЛЬ Текля Андріївна 7/8-25

ГОРБОВИЙ Володимир 7/8-52

ГОРБОВИЙ Роман 7/8-52

ГРИГОРЬСВ (медвідділ Пермського УВТУ) 7/8-19

ГРИЦЯК Євген 7/8-44

ГУЛИК-ГНАТЕНКО С 7/8-50

Д

о ДАВИДЯК — 7/8-3

ДЗЮБА Юрій 7/8-51

ДІДКІВСЬКА Галина Григорівна 7/8-31

ДІДНЯК Василь Костянтинович 7/8-27

ДІДНЯК Геннадій Васильович 7/8-27

ДІДНЯК Людмила 7/8-27

ДІДНЯК Марія Василівна 7/8-27

ДОНСЬКИЙ 7/8-19

ДЯКОВА 7/8-10
Є ЄЛЬЧИН 7/8-19

З

ЗУБКО Станіслав Олексійович 7/8-38

К

КАЛЮЖНИЙ В 7/8-21
КАМПОВ Павло Федорович 7/8-30
КВЕЦЬКО Дмитро Миколайович 7/8-22, 7/8-23
КИРИЧЕНКО Світлана 7/8-14
КЛИМОШЕНКО МС 7/8-17
КОРЯГІН Анатолій Іванович 7/8-26
КОРЯГІН Дмитро 7/8-26
КОРЯПНА Галина Данилівна 7/8-26
КОРЯГІН Іван 7/8-26
КОРЯГІН Олександр 7/8-26
КРАМАР Євген 7/8-40, 7/8-41, 7/8-43
КУЦЕНКО Н 7/8-10

Л

ЛЕВИЦЬКА Анна Наумівна 7/8-38
ЛЕНІН В 7/8-11
ЛИТВИНЕНКО Леонід Федорович 7/8-35
ЛИТВИНЕНКО Марія Михайлівна 7/8-35

М

МАЗУРАК Василь 7/8-3/
МАЛИШЕВ Леонід Миколайович 7/8-37
МАРИНОВИЧ М 7/8-19
МАРЧЕНКО Анна 7/8-25
МАТУСЕВИЧ Микола 7/8-24
МОРОЗ (СИМЧИЧ) Р 7/8-47
МУХА Степан Нестерович, голова КДБ УРСР 7/8-12

Н

НСКІПЄЛОВ В 7/8-19
НІКОМАРОВ, нач оперчастини (ВС-389/36) 7/8-19

О

ОГОРОДНІКОВ О 7/8-19

П

ПЛАХОТНЮК Микола 7/8-2, 7/8-45
ПРИХОДЬКО Григорій 7/8-1
ПРИШЛЯК Євген 7/8-25
ПРОНЮК Євген Васильович 7/8-31
ПРОЦЕНКО 7/8-10
ПЧЕЛЬНІКОВ, лікар (ВС-389/36) 7/8-19

Р

РАТУШИНСЬКА І. 7/8-10
РУДЕНКО М. 7/8-19

С

САРАНЧУК Богдан 7/8-39
САРАНЧУК Петро Степанович 7/8-39
СВЕРСТЮК Євген 7/8-42, 7/8-46
СВІТЛИЧНА Меланін Іллівна 7/8-29
СВІТЛИЧНИЙ Іван Олексійович 7/8-29
СІЧКО Петро 7/8-4
СОКУЛЬСЬКИЙ Іван 7/8-1
СОЛЖЕНІЦІН О. 7/8-15
СПИНЕНКО Василь Володимирович 7/8-28

Т

ТОРОПОВСЬКИЙ М. 7/8-15
ТУРЯНСЬКА Марія Михайлівна 7/8-33

Ц

ЦЕРН Валерій 7/8-9

Ч

ЧАБАН Павло Савич 7/8-32

ЧАБАН Степанида Антонівна 7/8-32

ЧЕРНОВА Ровентина Іванівна 7/8-20

ЧУЙКО Богдан Михайлович 7/8-33

ЧУЙКО Ірина 7/8-33

Ш

ШЕВЧЕНКО Олесь 7/8-18, 7/8-19

ШКАРОВСЬКА Віра Пантеліївна 7/8-34

ШКАРОВСЬКИЙ Анатолій Сергійович 7/8-34

ШКАРОВСЬКИЙ Павло 7/8-34

ШМАГЕЛЬ, п/п (ЮЗ-17/7) 7/8-17

ШУЛЬМАН Б. 7/8-10